

อาเซียน สราญรมย์

ปีที่ 11 ฉบับที่ 40 กรกฎาคม - กันยายน 2551 ISSN 1513 - 105X

ASEAN SUMMIT THAILAND 2009

กฎบัตรอาเซียนเพื่อประชาชนอาเซียน

ใบเลื่อม

คนไทยกับอาเซียน และเหตุผลที่คนไทยควรรู้จักอาเซียนมากขึ้น • ไทยกับตำแหน่งประธานอาเซียน
บ้านดูเตากับชีวิตชาวเลในทะเลสาบสงขลา • โครงการอังกะลุงสยาม สานสัมพันธ์ ไทย - อินโดนีเซีย
การฉลองความสัมพันธ์ทางการทูต 50 ปี ไทย - ตุรกี • เทียว "หัวหิน" สูดกลิ่นธรรมชาติ

ถ้อยแถลง

ขอต้อนรับเหล่าสมาชิกผู้อ่านหนังสือสารานุกรมย์ทุกท่าน กลับมาพบกันเช่นเดิมอีกครั้งกับผม นายเจษฎา กตเวทิน นายสถานีวิทยุแห่งคลื่น AM 1575 kHz วิทยุการทูตเพื่อประชาชน หนังสือวิทยุสารานุกรมย์ฉบับที่ 40 เล่มนี้ ประกอบด้วยภาพและเนื้อหาที่มีการปรับปรุงให้ทันสมัยและน่าอ่านมากยิ่งขึ้น สำหรับเรื่องราวที่นำมาฝากในเล่มนี้แสดงถึงความตั้งใจที่จะทำสิ่งดีๆ เพื่อนำมามอบเป็นของกำนัลแด่ผู้อ่านด้วยใจจริง

แม้ว่า สถานการณ์ในบ้านเมืองของเรา ณ ขณะนี้ จะค่อนข้างเกิดความวุ่นวายกันพอสมควร อาจจะนับได้ว่าเป็นปีแห่งวิกฤติที่ต้องมีการเร่งแก้ไขกันอย่างเร่งด่วนเลยทีเดียว แต่ในท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้น ก็มักจะมีเรื่องดีๆ ตามมาเสมอ ซึ่งนั่นก็คือ ประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่จะมาถึงในเร็วๆ นี้

นับว่าเป็นโอกาสอันดียิ่งที่ทางกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาทอย่างชัดเจนในการร่วมจัดการประชุมฯ ในครั้งนี้ ถือว่าเป็นเรื่องที่ภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ

ในทั้งนี้ สถานีวิทยุสารานุกรมย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประชุมอาเซียน จึงได้มีการปรับผังรายการเพื่อให้มีการสอดคล้องกับนโยบายที่ชัดเจน จึงมีการเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอในช่วงรายการรอบบ้านเรา โดยเน้นไปในช่วงเช้าวันจันทร์ เวลา 06.00-06.30 น. (อาเซียนอาทิตย์ละนิด)

ทั้งนี้ รายการหน้าต่างโลกกว้างก็ยังเป็นอีกหนึ่งรายการที่
ร่วมกันนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการประชุมอาเซียนในครั้งนี
อีกด้วย

ทางผู้จัดทำหนังสือวิทยุสุราณูรมย์ขอขอบพระคุณผู้เขียน
ทุกท่านที่ได้กรุณาส่งบทความและบทสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ อันมี
คุณค่ามาเพื่อประโยชน์แก่ผู้อ่าน สำหรับกระแสการตอบรับหนังสือ
ฉบับที่ผ่านมาถือว่าค่อนข้างดี ผมถือว่าสมาชิกท่านผู้อ่านเหล่านี้เป็น
แรงบันดาลใจอันดียิ่งในการมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อสถานีวิทยุฯ แห่งนี้
ต่อไป ผมหวังว่าท่านผู้อ่านทุกท่านจะสามารถติดตามเนื้อหาสาระดีๆ
ได้จากบทความที่ทางกองบรรณาธิการจะคัดสรรมาเพื่อเผยแพร่กัน
ในครั้งต่อไป

ท้ายสุดนี้ ขอคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลพรแต่ท่านผู้อ่าน
ให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ ประสบแต่ความสุข ความสำเร็จ
และความเจริญตลอดทั้งปี แล้วพบกันใหม่ในฉบับหน้านะครับ

ด้วยความปรารถนาดี

(นายเจษฎา กตเวทิน)

นายสถานีวิทยุสุราณูรมย์

คนไทยกับอาเซียน และเหตุผลที่คนไทย *ควรรู้จักอาเซียนมากขึ้น*

โกศล สติธรรมจิตร

“ผมอยากจะทำให้ประชากรอาเซียนกว่า 530 ล้านคน มีความรู้สึก เป็นเจ้าของอาเซียนร่วมกัน”

“แนวทางของผมคือจะทำให้ทุกอย่างไม่มีอะไรไกลตัวอีกต่อไปสำหรับ ประชากรของอาเซียน เพราะอย่างเช่น FTA หรือเขตการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกันเอง ก็จะมีผลดีต่อชีวิตประจำวันของพวกเขา เพราะหาก ประชาชนในอาเซียนสามารถซื้อข้าวของได้ถูกลง และหากเกิดตลาดร่วมอาเซียนอย่างที่วาง เป้าหมายไว้ในปี ค.ศ. 2015 ชีวิตความเป็น อยู่ของคนในอาเซียนก็จะดีขึ้นอย่างแน่นอน”

คำกล่าวข้างต้นถือเป็น “ความในใจ” ของ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ เลขาธิการอาเซียน ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจหลังจากการเข้ารับตำแหน่งหัวหน้าสูงสุดของสำนักเลขาธิการอาเซียนได้ไม่นาน โดย ดร.สุรินทร์ มีวาระการดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียนระหว่าง 1 มกราคม 2551–31 ธันวาคม 2555

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นของ ดร.สุรินทร์ คงทำให้เห็นภาพได้เป็น

อย่างที่ว่า ในปัจจุบัน ประชาชนโดยทั่วไปของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรวมถึงคนไทย ยังไม่ได้มีความรู้สึกถึงความเป็น “พลเมืองอาเซียน” มากนัก ซึ่งเหตุผลสำคัญน่าจะมาจากการที่ประชาชนเห็นว่าอาเซียนเป็น

เรื่องที่ “ไกลตัว” เป็นเรื่องของหน่วยงานภาครัฐ และยังไม่รู้สึกว่าตนเองได้รับประโยชน์โดยตรงจากความร่วมมือของอาเซียนเท่าใดนัก เข้าทำนองว่า “รู้จักอาเซียนมากขึ้นไปก็เท่านั้น เพราะไม่ได้ทำให้ชีวิตดีขึ้น”

มุมมองว่าอาเซียนเป็นเรื่องที่ไกลตัวนี้ นอกจากจะสอดคล้องกับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ที่มีมาโดยตลอดว่า “อาเซียนเป็นองค์กรที่ประชาชนเข้าไม่ถึง” แล้ว ยังเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลสำรวจข้อคิดเห็นของประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับทัศนคติและ

การตระหนักรู้ในเรื่องอาเซียนด้วย ไม่ว่าจะเป็นผลสำรวจข้อคิดเห็นของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียนที่จัดทำขึ้นในช่วงต้นปี 2551 หรือผลสำรวจที่ผู้เขียนเองมีโอกาสดำเนินการเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้สื่อมวลชนท้องถิ่นของไทยในช่วงปลายปี 2551

ในกรณีของทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ข้อมูลที่ได้รับค่อนข้างเป็นที่น่าประหลาดใจว่า นักศึกษาของ

ประเทศสมาชิกก่อตั้งอาเซียน รวมถึงไทย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็น “พลเมืองอาเซียน” ไม่ถึงร้อยละ 65 โดยเฉพาะในกรณีของสิงคโปร์นั้น นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามไม่ถึงร้อยละ 50 คิดว่าตนเองเป็นพลเมืองของอาเซียน

ในกรณีของการสำรวจข้อคิดเห็นของสื่อมวลชนท้องถิ่นในไทย เกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอาเซียน ผู้สื่อข่าวที่ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 50 ยอมรับว่ารู้จักอาเซียนน้อยมาก ในขณะที่เมื่อถูกถามว่า ท่านได้รับประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมโดยตรงจากการที่ไทยเป็นสมาชิกอาเซียนหรือไม่กว่าร้อยละ 54 ตอบว่า ไม่เห็นว่าไทยได้รับประโยชน์ นอกจากนี้ เมื่อถามเกี่ยวกับการรับรู้ถึงพัฒนาการที่สำคัญของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการบังคับใช้ของกฎบัตรอาเซียนหรือการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี เป้าหมาย 2558 ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นของไทยกว่าร้อยละ 70 ตอบว่า ไม่เคยรับทราบถึงพัฒนาการเหล่านี้

อย่างไรก็ดี คงจะไม่ยุติธรรมนัก หากจะประเมินผลการดำเนินงานกว่า 41 ปีที่ผ่านมาของอาเซียนจากผลการสำรวจข้างต้น เนื่องจากนับตั้งแต่การก่อตั้งในปี 2510 อาเซียนได้ริเริ่มความร่วมมือด้านต่างๆ มากมายที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวพันไม่ทางตรงก็ทางอ้อมกับการดำเนินชีวิตของประชาชนโดยทั่วไป และความร่วมมือเหล่านั้นก็ประสบความสำเร็จหรือมีความคืบหน้าพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงที่ทำให้ตลอด 40 ปีที่ผ่านมา ประเทศสมาชิกอาเซียนไม่มีสงครามใหญ่ระหว่างกันเลย ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจก็ได้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ไปจนถึงความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังเช่นการร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดหรือด้านการท่องเที่ยวที่ปัจจุบันคนไทยสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวในทุกประเทศสมาชิกอาเซียน ยกเว้น กัมพูชาและพม่า ได้โดยไม่ต้องใช้วีซ่า

การที่ประชาชนโดยทั่วไป ยังรู้สึกว่าเป็นเรื่องไกลตัวและไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือติดตามข่าวสาร และพัฒนาการของอาเซียน ในขณะที่อาเซียนมีผลงานที่เป็นรูปธรรมหลายเรื่องที่เป็นประโยชน์ โดยตรงต่อประชาชนแต่ประชาชนอาจจะไม่รับรู้หรือยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ ถือเป็นความท้าทายสำคัญที่ฝ่ายต่างๆ โดยเฉพาะภาครัฐ ควรหาแนวทางเชื่อมช่องว่างดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการบรรจุเรื่องเกี่ยวกับอาเซียนลงในแบบเรียนภาคบังคับ การจัดทำข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าประชาชนโดยทั่วไปได้รับประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมหรือจะต้องปรับตัวอย่างไร

จากกรอบความร่วมมือต่างๆ ของอาเซียน รวมถึงการประชาสัมพันธ์เรื่อง ที่เกี่ยวกับอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

หากจะถามว่า การที่คนไทยต้องรู้เรื่องอาเซียนมากยิ่งขึ้นมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด และจะเป็นประโยชน์อย่างไร ก็น่าจะพอสรุปคำตอบเป็นประเด็นสำคัญๆ ได้ ดังนี้

หนึ่ง การรู้เรื่องอาเซียนมากยิ่งขึ้น จะทำให้สามารถรู้จักใช้ประโยชน์จากความร่วมมือต่างๆ ของอาเซียนได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงสามารถ

THE ASEAN CHARTER

ปรับตัวรองรับกับผลกระทบที่อาจมี
ขึ้นจากความร่วมมือของอาเซียน
ได้เช่นกัน

การทำความเข้าใจแง่มุม
ต่างๆ ของเขตการค้าเสรีอาเซียน
จะช่วยให้คุณสามารถใช้ประโยชน์
ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยจากสิทธิ
การยกเว้นภาษีอากรของสินค้าที่
ผลิตจากประเทศสมาชิกอาเซียน
ซึ่งหากท่านเป็นนักธุรกิจ ก็จะทำให้
ท่านได้เปรียบคู่แข่งทางการค้าที่
ไม่รู้ถึงสิทธิประโยชน์เหล่านั้นและ
จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน
การดำเนินธุรกิจของท่าน

การเรียนรู้เรื่ององค์การสิทธิ
มนุษยชนอาเซียนที่มีกำหนดจะ
ดำเนินการได้ภายในปี 2552 นี้ จะ
ช่วยให้คุณรู้จักช่องทางเพิ่มเติม

ในการปกป้องและส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของตนเอง

การเรียนรู้เกี่ยวกับความตกลงของอาเซียนว่าด้วยการยอมรับ
มาตรฐานร่วมกันในวิชาชีพต่างๆ เช่น นักการบัญชี แพทย์ ทันตแพทย์
และพยาบาล จะทำให้ท่านที่อยู่ในวิชาชีพเหล่านี้ รู้ว่าสามารถเดินทางไป
ประกอบอาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนได้อย่างเสรี

โดยที่ความร่วมมือต่างๆ ในกรอบอาเซียนเป็นทั้งโอกาสและ
ความท้าทาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมองที่มุมใด ดังนั้น การเรียนรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

อาเซียนจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการปรับตัว เช่น หากท่านเป็นผู้ซื้อ ท่านอาจได้รับประโยชน์จากการซื้อแอปเปิลในราคาที่ถูกกลงอันเป็นผลมาจากการมีความร่วมมือว่าด้วยเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน แต่สำหรับเกษตรกรที่ปลูกผลไม้ที่มีต้นทุนสูงกว่าราคาขายปลีกของแอปเปิลจากจีน ก็จะเป็นผู้เสียประโยชน์มาก และอาจต้องล้มละลายไป หากปรับตัวไม่ได้

สอง การเรียนรู้เรื่องอาเซียนมากยิ่งขึ้น จะทำให้คนไทยสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาของอาเซียน โดยเฉพาะในขณะนี้ซึ่งกฎบัตรอาเซียน หรือกฎหมายสูงสุดขององค์กร มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551

กฎบัตรอาเซียน ได้จัดตั้งกลไกใหม่ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงอาเซียนได้มากยิ่งขึ้น เช่น องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน นอกจากนี้กฎบัตรอาเซียนยังเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน รวมถึงรัฐสภา องค์กรภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของอาเซียนมากยิ่งขึ้น โดยในแต่ละปี ประเทศที่เป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดอาเซียน ก็จะพยายามจัดให้ผู้นำประเทศสมาชิกได้พบกับผู้แทนของภาคประชาสังคม เยาวชน ภาคธุรกิจ และรัฐสภาอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาอาเซียน ดังนั้น การขาดความรู้เรื่องเกี่ยวกับอาเซียน ก็เท่ากับเป็นการปิดโอกาสของตนเองในการเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาอาเซียน ซึ่งก็เปรียบเสมือนกับการขาดโอกาสในการกำหนดชีวิตของตนเอง เมื่อคำนึงว่าคนไทยทุกคนล้วนเป็นส่วนหนึ่งของอาเซียน

หากหยิบยกกรณีข้างต้นเกี่ยวกับการที่เกษตรกรไทยที่ไม่สามารถค้าขายแข่งขันกับเกษตรกรจีนที่ปลูกแอปเปิล มาเป็นตัวอย่าง การเรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับอาเซียน ก็จะเป็นช่องทางหนึ่งให้เกษตรกรไทยเหล่านี้

สามารถแจ้งข้อกังวลของตนได้ก่อนที่นโยบายการยกเว้นภาษีอากรแอปเปิล จากจีนจะมีผลบังคับใช้ อันจะช่วยบรรเทาปัญหาหรือช่วยให้เกษตรกร เหล่านี้ปรับตัวได้ในระดับหนึ่ง

สาม การที่คนไทยเรียนรู้เรื่องอาเซียนมากยิ่งขึ้น ถือเป็นรากฐาน สำคัญของการพัฒนาอาเซียนในขั้นต่อไป เพราะประชาชนเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาอาเซียนโดยเฉพาะเป้าหมายของอาเซียนที่จะ ทำให้ประเทศสมาชิกทั้งสิบรวมตัวกันเป็น “ประชาคมอาเซียน” ภายใน ปี 2558 ทั้งในด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม กล่าวโดยย่อ “ประชาคมอาเซียน” ก็คือ เป้าหมายในการรวมตัว กันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถ การแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความ สามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบมาถึง ภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การเป็นประชาคมอาเซียน คือการทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมตัว กันเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความอยู่ที่ดี ปลอดภัย และมีการแบ่งปัน และเอื้ออาทรต่อกัน รวมถึงสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การที่คนไทยรู้จักอาเซียนมากขึ้น จึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่ง ของการบรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน

การที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนซึ่งเริ่มมาตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2551 จนถึงสิ้นปี 2552 รวมถึงการเป็นเจ้าภาพการประชุม

ระดับผู้นำของอาเซียน ถือเป็นโอกาสอันดีที่คนไทยจะได้รู้จักอาเซียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาครัฐ มีเป้าหมายในการทำให้อาเซียนเป็นที่รู้จักของคนไทยมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันประชาชนโดยทั่วไปก็มีความตื่นตัวกับการที่ไทยเป็นประธานอาเซียนและเป็นเจ้าภาพการประชุมต่างๆ ของอาเซียน

ในส่วนของรัฐบาล ได้กำหนดเป้าหมายหลักในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียนไว้ 3 ประการ ได้แก่

หนึ่ง การอนุวัติข้อผูกพันภายใต้กฎบัตรอาเซียน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การนำข้อบทต่างๆ ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน มาทำให้มีผลเป็นรูปธรรม เช่น การจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียน เพื่อปกป้องและส่งเสริมการเคารพหลักสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค และการจัดให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ซึ่งเปลี่ยนจากเดิมที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนจะพบกันเพียงปีละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ผู้นำได้มีโอกาสพบปะกันเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของภูมิภาคได้อย่างทันที่มากที่สุด

สอง การฟื้นฟูอาเซียนให้เป็นองค์กรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่ประชาชนทั่วไป และส่งเสริมให้ประชาชนและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

สาม การเสริมสร้างการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์สำหรับประชาชนทุกคนในอาเซียน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การทำให้ผลการ

ดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ ของอาเซียน เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะการทำให้ความร่วมมือของอาเซียนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนได้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน การจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการเสริมสร้างเสถียรภาพด้านการเงินในภูมิภาค

เป็นความจริงที่ว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2551 ที่ให้เลื่อนการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่เดิมกำหนดไว้ให้มีขึ้นระหว่างวันที่ 15-17 ธันวาคม 2551 ที่จังหวัดเชียงใหม่ออกไปก่อน เนื่องจากสถานการณ์การเมืองไทยในขณะนั้น ซึ่งได้เป็นข่าวใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการโฆษณาประชามัณธ์อาเซียนผ่านสื่อต่างๆ ในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน ได้ทำให้คนไทยโดยทั่วไปรู้จักอาเซียนมากขึ้น แต่การรู้จักดังกล่าวอาจเป็นไปเพียง “ผิวเผิน” หากการเรียนรู้ไม่มีความต่อเนื่อง ดังนั้น ประเด็นสำคัญในขณะนี้ คือ จะทำอย่างไรที่จะสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เรื่องอาเซียนต่อไปได้ ซึ่งจะทำให้คนไทยรู้เรื่องอาเซียนอย่างกว้างและลึกซึ้งขึ้น

คำตอบในเรื่องนี้ อยู่ที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน และเหนืออื่นใด ก็คือ เราๆ ท่านๆ นี่เองที่ต้องเห็นประโยชน์ของการเรียนรู้เรื่องอาเซียนและติดตามพัฒนาการและความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์โดยตรงของเราเอง ❀

คุณโกศล สถิตธรรมจิตร
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่การทูต 6
สังกัดกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

ไทยกับตำแหน่ง ประธานอาเซียน

วิฑวัส ศรีวิหค

วันที่ 24 กรกฎาคม 2551
เป็นวันสุดท้ายของการประชุม
รัฐมนตรีต่างประเทศของกลุ่ม
ประเทศอาเซียน หรือสมาคม
ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ครั้งที่ 41 ที่สิงคโปร์

วันนี้เป็นวันที่ประเทศไทย
จะรับหน้าที่ การเป็นประธาน
อาเซียนต่อจากสิงคโปร์

จากวันนี้ไปอีก 1 ปีครึ่ง การ
ทำหน้าที่ประธานอาเซียนของไทย

มีความสำคัญอย่างไร

หากมองย้อนหลังไปเมื่อ 41 ปีที่แล้ว ประเทศไทยคือ 1 ใน 5
ประเทศผู้ก่อตั้งอาเซียนที่สำคัญ อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าสำคัญที่สุด เมื่อนึกถึง
ภาพที่ ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ
ไทยในขณะนั้น ได้ชักชวนมิตรประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
อีก 4 ประเทศ ประกอบด้วยมาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และสิงคโปร์
มาปรึกษากันที่แหลมแท่น อำเภอบางแสน จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับ
สถานการณ์ในภูมิภาคและการเปลี่ยนแปลงของโลก

ทั้ง 5 ประเทศเห็นพ้องต้องกันว่า ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องร่วมมือ
ร่วมใจกันให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัยในภูมิภาค ส่งเสริมความกินดีอยู่ดี
ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและความใกล้ชิดทางสังคมวัฒนธรรม

ยิ่งนึกถึงภาพที่หลายประเทศในภูมิภาคเพิ่งผ่านพ้นเมฆหมอกจาก
การตกเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก และคำพายุหะมิมินของลัทธิ
คอมมิวนิสต์ที่กำลังแผ่ขยายอิทธิพลอยู่ในขณะนั้น ล้ำทับด้วยความยากจน

ของประเทศส่วนใหญ่ด้วยแล้ว ความร่วมมือของทั้ง 5 ประเทศจึงเป็น เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์การทูตที่สำคัญที่สุดเหตุการณ์หนึ่งในภูมิภาค และได้นำไปสู่การลงนามปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ของ ทั้ง 5 ประเทศที่พระราชวังสราญรมย์ ก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนในปี พ.ศ. 2510

จากวันนั้นถึงวันนี้อาเซียนได้ผ่านร้อนผ่านหนาวมาค่อนข้าง โขกโชน มีทั้งความสำเร็จ ความล้มเหลวและสิ่งท้าทาย มีทั้งเสียงชม และเสียงตำหนิ

จากสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศได้ขยายตัวไปเป็น 10 ประเทศ ครอบคลุมสมาชิกใหม่ที่ทยอยเข้ามาสมทบ ได้แก่ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา

หากจะพูดถึงความสำเร็จของอาเซียนในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา ที่เห็นชัดเจน ก็คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีสันติสุขพอสมควร ไม่มีสงครามใหญ่ที่สมาชิกอาเซียนรบราฆ่าฟันกัน

ความมั่นคงปลอดภัยมีมากขึ้นเป็นลำดับในภูมิภาค โดยมีความ ตกลงและหลักการที่ยึดถือร่วมกันหลายอย่าง เช่น สนธิสัญญาไมตรีและ ความร่วมมือ ซึ่งในการประชุมที่สิงคโปร์นี้ ก็ตกลงรับเกาหลีเหนือเข้ามา ร่วมวงศาตถาญาติด้วย นอกเหนือจากที่มีประเทศภาคีอื่นๆ อยู่แล้ว 15 ประเทศสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การประกาศเขตสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง กรอบความร่วมมือ อาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคง หรือ ARF-ASEAN Regional Forum นอกจากนี้ประเทศสมาชิกยังยอมรับร่วมกันว่า ค่านิยมประชาธิปไตย เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

อาเซียนยังได้ประกาศวิสัยทัศน์ที่มุ่งบรรลุผลในอีก 12 ปีข้างหน้า อีกหลายประการ เช่น อาเซียนจะเป็นวงสมานฉันท์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียง

เฉียงใต้ จะเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต จะเป็นชุมชนแห่ง
สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน และจะมุ่งผูกสัมพันธ์กับประเทศภายนอก

ในส่วนความร่วมมือกับประเทศภายนอกภูมิภาคก็มีการขอความร่วมมืออาเซียน 10 ประเทศ กับจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ที่รู้จักกันในชื่อ อาเซียนบวกสาม และที่ประชุมสุดยอดเอเซียตะวันออก ซึ่งนอกจากจะมี 3 ประเทศข้างต้นแล้ว ยังรวมถึงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย ด้วย

การที่อาเซียนคบหากับ 6 ประเทศนี้ ก็เพื่อมุ่งส่งเสริมความเป็น ประชาคมของอาเซียนและของภูมิภาคเอเซียตะวันออก โดยมีอาเซียนเป็น พลังขับเคลื่อนที่สำคัญในความร่วมมือทั้งหลาย เปรียบเทียบง่ายๆ ก็คือ อาเซียนพยายามอยู่ในที่คนขับรถยนต์ที่คอยถือพวงมาลัย ควบคุมทิศทาง โดยมีประเทศเหล่านี้ให้การสนับสนุนให้เดินทางถึงเป้าหมายปลายทาง ของการเป็นประชาคม

ยิ่งอาเซียนมีอายุมากขึ้น มีความเติบโตทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมากขึ้น ก็ดูจะเนื้อหอมมากขึ้นไปด้วยเพราะมีประเทศต่างๆ อยากจะมาพูดคุยเป็นประเทศคู่เจรจากับอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป แคนาดา รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย

เมื่อพูดถึงการเสริมสร้างประชาคมอาเซียนที่ประกอบด้วย 3 เสาหลัก เสาเศรษฐกิจดูจะเป็นเสาที่มีความก้าวหน้ามากกว่าอีก 2 เสา คือ เสาการเมืองความมั่นคงและเสาสังคมวัฒนธรรม

ปัจจุบันรายได้ประชาชาติ (GDP) ของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งสิบรวมกันมากกว่า 1,600 พันล้านเหรียญสหรัฐ เขตการค้าเสรีอาเซียน ก็มีความก้าวหน้าในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา ความมุ่งหวังที่อาเซียนจะเป็น ตลาดและฐานการผลิตเดียวก็ได้ถูกตอกย้ำเมื่อปีที่แล้ว เมื่อผู้นำอาเซียน

ทั้ง 10 ประเทศได้ลงนามในเอกสารแม่แบบมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอีก 7 ปีข้างหน้า

ทุกวันนี้ อาเซียนค้าขายกันเองประมาณปีละ 360 พันล้านเหรียญสหรัฐ

แต่หลายคนยังสงสัยว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะเป็นไปได้จริงหรือใน 7 ปีข้างหน้าเพราะประเทศในอาเซียนทั้งสิบยังมีความแตกต่างกันอย่างมากในด้านการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างระหว่างประเทศที่เข้ามาเป็นสมาชิกทีหลัง เช่น กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม กับสมาชิกดั้งเดิม ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์

นี่คือสิ่งที่ท้าทายอาเซียนอย่างยิ่งในการรวมตัวเป็นประชาคม ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ดำเนินไปด้วยความล่าช้า

อาเซียนยังถูกกล่าวหาอย่างมากในวิธีการทำงานแบบอาเซียนๆ หรือที่เรียกว่า ASEAN Way การตัดสินใจจะทำอะไรของอาเซียนที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันก็อาศัยหลักที่เรียกว่า ฉันทามติ คือ ทั้งสิบประเทศต้องเห็นพ้องกันหมด ใครแสดงท่าทีขัดขัดอะไร เรื่องนั้นๆ ก็เป็นอันยกเลิกไปไม่ต้องทำ จะได้ไม่ขัดกัน ในแง่หนึ่งก็ดี ไม่มีอะไรแตกหัก แต่ในแง่พัฒนาการก็เคลื่อนตัวไปอย่างเชื่องช้า รวมตัวกันแบบหลวมๆ ยิ่งเป็นเรื่องภายในของเพื่อนสมาชิกยิ่งแสงมาก จะไม่เข้าไปก้าวก่ายใดๆ ทั้งสิ้น แม้ว่าเรื่องหลายเรื่องจะส่งผลกระทบต่อประเทศตนก็ตาม หลักการนี้เรียกว่า การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน ฟังดูดีแต่ในหลายกรณีก็ต้องถอดใจ

เสียงตำหนิอาเซียนยังรวมถึงผลงานที่เป็นรูปธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับการประชุมที่มากกว่าปีละ 700 ครั้ง แต่นำมาปฏิบัติจริงเพียง 30 เปอร์เซ็นต์ อาเซียนยังถูกมองว่าเป็นองค์กรที่รัฐบาลพูดคุยกันเอง ชาวบ้าน

ไม่ค่อยมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้อง จับต้องยาก จึงไม่แปลกใจเมื่อมีการสำรวจความเห็นเยาวชนใน 10 ประเทศอาเซียนว่า มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนมากน้อยแค่ไหน ผลที่ปรากฏออกมาน่าตกใจมากเมื่อพบว่าเยาวชนไทยได้ที่โหล่ ไม่สามารถบอกได้ว่า ธงอาเซียนหน้าตาเป็นยังไง และไม่สามารถตอบได้ว่า อาเซียนก่อตั้งเมื่อปีใด ทั้งๆ ที่เราเป็นประเทศผู้ก่อตั้ง

การจะเป็นประชาคม พื้นฐานที่สำคัญที่สุดคือ ประชาชนทั้งสิบประเทศต้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของอาเซียนร่วมกัน มีการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกิจกรรมต่างๆ ผลการสำรวจนี้สะท้อนให้เห็นชัดว่า อาเซียนยังคงมีงานหลักที่ต้องทำ โดยเฉพาะการเข้าถึงประชาชน

ปีที่แล้ว อาเซียนได้ก้าวมาถึงจุดสำคัญอีกจุดหนึ่งในชีวิตอาเซียน เมื่อผู้นำทั้งสิบประเทศได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียนที่สิงคโปร์

กฎบัตรก็เหมือนกับธรรมนูญที่วางหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้อาเซียนได้ก้าวต่อไปอย่างมั่นคงและมีความเจริญรุ่งเรืองในฐานะประชาคมที่ประชาชนทั้ง 567 ล้านคน จะมีความเป็นเนื้อเดียวกันมากขึ้นในด้านต่างๆ

กฎบัตรอาเซียน จึงมีความมุ่งหมายหลักอย่างน้อย 3 ประการ

ในเรื่องแรกจะส่งเสริมผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก หรือในสมัยนี้เรียกว่าให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ กฎบัตรได้กำหนดให้มีกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียน ซึ่งสำคัญมากและไม่เคยมีมาก่อน

เรื่องที่สอง กฎบัตรได้กำหนดให้อาเซียนมีสถานะนิติบุคคล ถ้าพูดในภาษาชาวบ้าน ก็คือบรรลุนิติภาวะ จะไปทำความตกลงใดๆ กับใครก็อยู่บนพื้นฐานของการใช้กฎเกณฑ์ (Rule Based) ซึ่งจะทำให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และจะมีกระบวนการติดตามเพื่อให้ดำเนินการตามที่ได้ตกลงกันได้ โดยเลขาธิการอาเซียนก็จะมีบทบาทในเรื่องนี้มากขึ้น

ในเรื่องที่สาม รัฐบาลได้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของอาเซียน ซึ่งในระยะต่อไป เราจะได้เห็นสำนักงานเลขาธิการอาเซียนมีรองเลขาธิการเพิ่มอีก 2 คน โดยการคัดเลือกจากบุคคลภายนอก รวมทั้งที่มีอยู่แล้ว 2 คน เป็น 4 คน โครงสร้างการทำงานของอาเซียนจะปรับปรุงอีกมาก โดยสอดคล้องตามเสาหลักทั้ง 3 ของการเป็นประชาคม ที่สำคัญจะมีการแต่งตั้งทูตจากประเทศสมาชิกและประเทศคู่เจรจาประจำที่กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

การปรับปรุงประสิทธิภาพของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนยังมีประเด็นที่สำคัญ คือ จะหางบประมาณมาเพิ่มได้อย่างไร เพราะมีเรื่องที่ต้องใช้เงินพอสมควร ทุกวันนี้ประเทศสมาชิกส่งค่าบำรุงเท่าๆ กัน ประมาณ 940,000 เหรียญสหรัฐต่อปี (ประมาณ 32 ล้านบาท)

ทั้งหมดที่พูดมานี้ รัฐบาลยังไม่มีผลใช้บังคับเพราะประเทศสมาชิกที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบันมีอีก 3 ประเทศ คือ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไทย ซึ่งกำลังจะรับตำแหน่งประธานอาเซียนในวันนี้ที่สิงคโปร์ ในส่วนของไทยเชื่อมั่นว่า รัฐบาลจะให้การรับรองรัฐบาลเพื่อให้ไทยสามารถให้สัตยาบันได้ในเดือนสิงหาคมนี้ เรื่องการให้สัตยาบันรัฐบาลของไทยนี้สำคัญยิ่งยวดเพื่อการเป็นประธานอาเซียนอย่างสมศักดิ์ศรี และไม่ทำอะไรที่เป็นการชะลอกระบวนการพัฒนาการต่างๆ ที่ระบุไว้ในกฎบัตร ประเทศสมาชิกอาเซียนมุ่งหวังเต็มที่ว่า เมื่อประเทศไทยจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนในเดือนกุมภาพันธ์ 2552 รัฐบาลอาเซียนจะมีผลใช้บังคับอย่างสมบูรณ์ เพราะทุกประเทศให้สัตยาบันครบถ้วน

ขณะนี้ระดับรับฟังมาว่า อินโดนีเซียกับฟิลิปปินส์ก็คงจะไม่มีปัญหาในการให้สัตยาบัน

ย้อนกลับมาที่สิงคโปร์ เมื่อไทยรับตำแหน่งประธานอาเซียน เราตั้งใจจะทำอะไรบ้างเพื่อฝากผลงานและเสริมสร้างบทบาทด้านการ

ต่างประเทศของไทยในภูมิภาค

สำคัญที่สุด คือ การให้สัตยาบันกฎบัตรให้ทัน ถัดมา เมื่อกฎบัตรได้ย้อนมาสู่บ้านเกิดของอาเซียน โดยเริ่มมีผลใช้บังคับในการประชุมที่ประเทศไทย เราต้องผลักดันกลไกต่างๆ ที่ระบุไว้ในกฎบัตรให้ก้าวหน้าไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียน

ไทยจะเป็นประธานอาเซียนจากนี้ไปอีก 1 ปีครึ่ง น่าจะทำอะไรได้มากพอสมควร และการทำงานต่างๆ เราก็อยากให้ประชาชนเข้ามารับรู้และมีส่วนร่วมให้มากที่สุด ดังนั้น ช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน การทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ประชาชนสัมผัสได้ในชีวิตประจำวัน จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญ หลักสูตรอาเซียนศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับควรได้รับการปรับปรุง และผลักดันให้กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น ทุกวันนี้ เด็กไทยและคนไทยทั่วไปรู้จักเพื่อนบ้านของเราน้อยมาก

การเป็นประชาคมเศรษฐกิจจะต้องเคลื่อนตัวให้เร็วขึ้นเพื่อทันตามเป้าหมาย ทำอย่างไรก็ได้ให้คนของเราเข้าถึงประโยชน์ และเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือ และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก นี้ไม่ใช่ปัญหาเฉพาะไทย แต่เป็นปัญหาของอาเซียนอีกหลายประเทศ

การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของอาเซียนเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องเร่งทำ โชคดีที่เลขาธิการอาเซียนคนปัจจุบัน ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ก็มาจากประเทศไทย และเป็นผู้ที่มีความสามารถ ดำรงตำแหน่งได้ไม่กี่เดือน เมื่อพม่าเจอภัยพิบัติจากไซโคลนนาร์กิส ก็สามารถผลักดันให้อาเซียนเข้าไปมีบทบาทหน้า โดยร่วมกับสหประชาชาติในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่พม่าได้ ยังมีอีกมากที่เลขาธิการตั้งใจจะทำ ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกและมิตรประเทศของอาเซียนที่เป็นคู่เจรจาทั้งหลาย

เมื่อมีกฎบัตรแล้ว อาเซียนจะรวมตัวกันอย่างหลวมๆ เช่นเดิมคง

ไม่ได้ ต้องมีความกระฉับกระเฉง หมุนตามโลกให้ทัน ต้องเร่งลดช่องว่างทางการพัฒนาในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งเพื่อนบ้านของไทย เช่น พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม เป็นเป้าหมายสำคัญ วัลย์ทัศน์ต่างๆ ที่พูดไว้สวยหรูก็ต้องนำมาปฏิบัติให้เป็นจริง สมานฉันท์ เอื้ออาทร แบ่งปัน ทำอยู่จริงหรือไม่ หรือกำลังฮึดๆ ใส่กัน ดูแล้วน่าเป็นห่วง ต้องระวังว่า เมื่อไทยเป็นประธานอาเซียน ฟังอดกลั้นและหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่จะใช้กำลัง ในกรณีไทยกับกัมพูชาเรื่องปราสาทพระวิหาร เพื่อนอาเซียนก็แสดงความเป็นห่วง และสิงคโปร์ในฐานะประธานอาเซียนปัจจุบันก็ได้ออกถ้อยแถลงดังที่พวกเราทราบกันอยู่แล้ว

วันพรุ่งนี้ คณะผู้แทนไทยเดินทางกลับมากรุงเทพฯ ที่กระทรวงการต่างประเทศก็จะมีแถลงข่าวในการรับตำแหน่งประธานอาเซียน พร้อมเปิดโครงการอาเซียนกับโรงเรียนยุวทูตความดีทั่วประเทศกว่า 900 โรงเรียนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในวันเกิดอาเซียน 8 สิงหาคม ศกนี้ ซึ่งเป็นหนึ่งในหลายโครงการเพื่อให้เยาวชนของไทยได้รู้จักอาเซียนมากขึ้น ไทยยังจะริเริ่มก่อตั้งสมาคมอาเซียนแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมภาคประชาสังคมและการเรียนรู้เรื่องอาเซียน สมาคมทำนองนี้ยังไม่มีในประเทศสมาชิกอาเซียนเลย ต่อไปก็ควรจะมีและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อเข้าถึงประชาชน

ถึงเวลาแล้วที่อาเซียนจะใกล้ชิดกับประชาชนและกฎบัตรที่จะมีผลใช้บังคับในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้าประเทศไทย จะเป็นการริเริ่มกระบวนการกฎบัตรอาเซียนเพื่อประชาชนอาเซียนอย่างแท้จริง ❀

คุณวิทวัส ศรีวิหค
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ

ร่วมประสานร่องบรรเลง

เพลงเพื่ออาเซียน

รวมเทียนไทยสู่อาเซียน

ASEAN SUMMIT
THAILAND

ร่วมภูมิใจกับการเป็นเจ้าภาพ
ประชุมสุดยอดอาเซียน

กฤษัฒร
อาเซียน
เพื่อ
ประชาชน
อาเซียน

โท ฐุโศ

ใกล้การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่จะมาจัดที่ชะอำ-หัวหิน เข้ามาทุกทีแล้ว การเตรียมการทุกด้านของเราในขั้นนี้ก็ถือได้ว่าพร้อมเดินทางร้อยเปอร์เซ็นต์ ส่วนเรื่องที่มีการเกรงกันว่าจะมีการชุมนุมประท้วงกัน นั้น โท ดูโต เห็นว่าการแสดงความคิดเห็นหรือทำที่ทางการเมือง ไม่ว่าจะของฝ่ายใดก็ตาม เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะต้องเคารพ ตราบใดที่ยังอยู่ในขอบเขตกฎหมาย โท ดูโต เชื่อว่าทุกฝ่ายทุกท่านเป็นคนไทยรักเมืองไทยเหมือนกัน จะมีความเห็นต่างกันอย่างไรก็ขอให้แสดงอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ขออย่าให้กระทบไปถึงชาติบ้านเมืองเป็นส่วนรวมเลย หลายท่านที่ตั้งท่าจะประท้วงคราวนี้นั้นเคยร่วมอยู่กับรัฐบาลชุดก่อนมา สมัยที่พวกท่านเป็นรัฐบาล บรรดาข้าราชการเราๆ อย่าง โท ดูโต ก็ร่วมมือกับท่านอย่างสุดความสามารถพยายามที่จะจัดการประชุมอาเซียนให้ได้ เพื่อดูมันมีเหตุจูงใจต้องเลื่อน สมัยนั้นพวกท่านเองก็เห็นความสำคัญของการประชุมอาเซียนนี้ เมื่อกระแสการเมืองพลิกผันไป สลับอีกข้างขึ้นมาเป็นรัฐบาล ก็ขอได้โปรดรักษามาตรฐานการประท้วงของท่านให้สุภาพเรียบร้อย โดยสงบ มีอารยธรรม อย่าให้กลายเป็นเหมือนกับกลุ่มที่ท่านก็เคยวิจารณ์เขามาแล้วว่าไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของชาติเสียได้ โท ดูโต ขอเชื่อในวิจรรณญาณของคนไทยอีกสักครั้ง และขอหวังว่าการประชุมอาเซียนจะประสบความสำเร็จและผ่านไปด้วยดี

พักเรื่องเครียดๆ ไว้ก่อน ขอเปลี่ยนอารมณ์ด้วยเรื่องของดนตรี ซึ่ง “มีคุณทุกอย่างไป ย่อมใช้ได้ดังจินดาคำบุรินทร์” ในการโหมโรงก่อนการประชุมที่บ้านเราครั้งนี้ ก็มีการใช้ดนตรีเป็นสื่อสร้างความสมัครสมานในหมู่ชาวอาเซียน และเป็นตัวแทนความรู้สึกของการร่วมใจคนไทยทั้ง

ชาติเพื่อให้การต้อนรับเพื่อนๆ อาเซียนของเรา ที่เปิดตัวไปตั้งแต่เดือน พฤศจิกายนปีที่แล้ว คือการจัดการประกวดเพลงประจำอาเซียน หรือ ASEAN Anthem ซึ่งจะใช้เป็นเพลงในพิธีการเกี่ยวกับอาเซียนทั้งหลาย ได้มีการแข่งขันกันโดยมีผู้ส่งเพลงเข้าประกวดจากทั้ง 10 ชาติสมาชิก มากถึง 99 เพลง และมีการตัดสินโดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากทั้ง 10 ประเทศสมาชิกเหมือนกัน (ในส่วนของไทย ฯพณฯ องคมนตรี พล.ร.อ. อัศนี ปราโมช ให้เกียรติเป็นกรรมการฝ่ายไทย) รวมไปถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ทางดนตรีระดับโลกจากญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และจีนร่วมตัดสินด้วย โดย กรรมการแต่ละท่านไม่มีโอกาสรู้เลยว่าเพลงที่ฟังและให้คะแนนนั้นเป็นของ ชาติไหน จะเข้าข้างกันก็ไม่ได้ ต้องตัดสินจากความไพเราะของเพลงจริงๆ แล้วก็น่ายินดีว่า เพลงที่ชนะใจกรรมการเป็นเอกฉันท์นั้น มาจากเมืองไทย คือ เพลง **“ASEAN Way”** แต่งโดยคุณกิตติคุณ สดประเสริฐ (ทำนอง และเรียบเรียง) คุณลำภา ไตรอุดม (ทำนอง) และคุณพะยอม วัลย์พัชรา (เนื้อร้อง) ท่านอาจได้ยินเพลงนี้กันแล้วทางโทรทัศน์ หรืออาจคลิกไปฟัง ได้ที่ www.14thaseansummit.org/thai/activities_01.php

นอกจากเพลงภาษาอังกฤษสไตส์ออร์เคสตราอย่าง ASEAN Way แล้ว ก็ยังมีดนตรีอื่นอีกหลายรูปแบบที่จะออกมาร่วมเฉลิมฉลอง จิตวิญญาณความเป็นอาเซียนร่วมกัน เมื่อเร็วๆ นี้ทางทำเนียบรัฐบาลก็ ขอให้คุณปาน ธนพร แวกประยูร กับคุณบี พีรพัฒน์ เกรว่อง จับไมโครโฟน ร้องเพลง **“อาเซียนร่วมใจ”** เน้นเอกลักษณ์วัฒนธรรมความเป็นไทยแท้ ให้เพื่อนอาเซียนได้ทั้งกัน โดยได้คุณประภาส ชลศรานนท์ เป็นผู้แต่ง เพลง ไท ดูโต เชื่อว่าน่าจะหาฟังได้ทางสื่อของกรมประชาสัมพันธ์ ภายใต้ การกำกับของรัฐมนตรีสาทิพย์ วงศ์หนองเตย ซึ่งรับดูแลเรื่องนี้อยู่

ถ้าจะเอาให้ออกกลืนอายดนตรีเพื่อชีวิตหน่อย ก็มีอีกเหมือนกัน กระทั่งการต่างประเทศได้รับน้ำใจและความร่วมมืออย่างดีจากคุณยืนยง

โอภากุล หรือคุณแอ๊ด คาราบาว แต่งเพลงเพื่ออาเซียนให้สดๆ ชื่อเพลง **รวมเทียไทยสู่อาเซียน** โดยคุณแอ๊ดประพันธ์ทั้งเนื้อร้องและทำนองเอง เรียบเรียงดนตรีเอง และร้องเองด้วย คุณแอ๊ดอดีตนักเรียนเมืองฟิลิปปินส์ (ซึ่งก็เป็นหนึ่งในประเทศก่อตั้งอาเซียนร่วมกันมากับไทย) ทำให้กระทรวง พรีๆ ไม่คิดค่าเหนื่อยค่าไอเดียเลย คิดแต่ค่าผลิตนิดหน่อยเท่านั้น โท ดู โต ขออนุญาตเผยแพร่เนื้อร้องไว้ตรงนี้ เพราะรู้สึกโดนใจดีเหลือเกิน

“การมาคุยกันนั้นเป็นทางออก นำประสบการณ์มาเล่าบอก แลก เปลี่ยนเรียนไป

คุยกันฉันพี่น้อง เราหาใช้คนอื่นไกล อนาคตเนี่ยจะยิ่งใหญ่ ด้วยการ ประชุมอาเซียน...

(มาช่วยกันพี่น้อง คนละไม้ละมือเร็ว คนไทย อย่าให้เสียหน้านะ...

เออ)

เพื่อความมั่นคงแห่งเศรษฐกิจและสังคม การบ้านการเมืองไปถึง เรื่องวัฒนธรรม

10 ประเทศเทใจ ยกให้ไทยเราทำ รอยยิ้มสยามส่งน้ำใจไทยสู่ อาเซียน...

*เป็นความภาคภูมิใจ ของคนไทยทั้งชาติ ที่ได้มีโอกาส เป็นเจ้าภาพ จัดการประชุม

อาเซียนอีกครั้ง รวมพลังสามัคคี กลับสู่บ้านเกิดหนนี้ มีเพื่อนห้า ร้อยกว่าล้านคน

เมื่อผู้นำทั้งหลาย ร่วมแรงรวมใจย่อมส่งผล แก้ววิกฤตให้ผ่านพ้น สร้างกลไก (สู่) ภูมิภาค

ไปต่อรองกับโลกกว้าง ด้วยมวลมิตรสมครสมาน คนไทยทั้ง เพื่อนบ้าน ย่อมยังประโยชน์กันทุกคน

แล้วชนอนาคตเนี่ย ก็จะไม่เสียเปรียบเขา*

ตื่นเถิดคนไทยมีกำไรแน่พี่น้อง รวมแรงใจทั้งปวงเป็นเจ้าของภาพ
อาเซียน

การประชุมครั้งนี้ คนไทยต้องรวมพลังเทียน เป็นแสงสว่างส่อง
อาเซียนไปสู่อนาคตสดใส (ซ้ำ)

ยิ้มสยามงามน้ำใจไทย... ส่งออกจากใจ สู่พี่น้องชาวอาเซียน...”

ท่านที่สนใจคลิกฟังได้ที่ www.mfa.go.th/internet/audio/asean.mp3 หรือที่เว็บไซต์กระทรวงฯ ภาษาไทยหน้าแรกก็ได้ (และขอเชิญแวะ
มาดูคลิปการ์ตูนสั้นเรื่องอาเซียนที่ทำให้เสียงโดย คุณคำรณ หว่างหวังศรี
ด้วย... นะจะบอกให้ -)

ไท่ ดูโต ขออธิบายว่า “อุษาคเนย์” คือ เอเชียอาคเนย์ หรือ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ “อาเซียนกลับสู่บ้านเกิด” หมายความว่า การ
ประชุมที่ไทยครั้งนี้เป็นโอกาสที่อาเซียนจะได้กลับบ้าน เพราะอาเซียน
ถือกำเนิดขึ้นที่เมืองไทยเรานี่เอง จากปฏิญญากรุงเทพฯ ก่อตั้งอาเซียน
ที่วังสราญรมย์ เมื่อ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ส่วน “มีเพื่อนห้าร้อยกว่า
ล้านคน” ก็คือ จำนวนประชากรโดยประมาณของประเทศสมาชิกอาเซียน
ทั้ง 10 ประเทศรวมกัน

คุณแอดบอกว่า ความหมายเพลงสะท้อนว่า เทียนคนละเล่มของ
ไทย จะเป็นพลังส่องสว่างให้การประชุมอาเซียนเข้าสู่สายตาชาวโลกได้
ขอให้เราตั้งความหวังร่วมกันเช่นนั้นเกิด. ❀

พบกับคอลัมน์ “คนไทยได้ฟ้ากว้าง” โดย ไท่ ดูโต ในหนังสือพิมพ์
เดลินิวส์ ทุกวันอาทิตย์

บ้านคูเต่า

กับชีวิตชาวเลในทะเลสาบสงขลา

ชุติมา ชูรอด

การจัดอบรมหลักสูตร “การสื่อข่าวในภาวะความขัดแย้ง” (Conflict Reporting) ระหว่างวันที่ 24-27 มิถุนายน 2551 ที่โรงแรมหาดใหญ่พาราไดซ์ แอนด์ รีสอร์ท อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งงานนี้กรมสารนิเทศกระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ความร่วมมือแก่ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ด้วยการประสานกับ บีบีซี กรุงลอนดอน ในการจัดส่งวิทยากร 2 คน คือ **Mr. Nick Nugent** นักข่าวมีอาชีพชาวอังกฤษ ผู้โชกโชนผ่านการทำข่าวในภาวะสงครามมาหลายประเทศ และ **นายสมชัย สุวรรณบรรณ** อดีตหัวหน้าสำนักข่าวภาคภาษาไทยประจำบีบีซี กรุงลอนดอน ผู้มากด้วยประสบการณ์และปัจจุบันยังคร่ำหวอดอยู่ในวงการสื่อสารมวลชนของเมืองไทย มาดำเนินการอบรมให้น้องๆ นักข่าว จาก 5 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลาและสตูล โดยมี **คุณณรงค์ ชื่นนิรันดร์** ผู้อำนวยการ ส่วนข่าวและรายการภูมิภาค สำนักประชาสัมพันธ์เขต 6 จังหวัดสงขลา เป็นคนต้นคิด และเป็นแม่งานในการจัดการเชิญผู้เข้าอบรมและเรื่องที่พักพร้อมอาหาร 3 มื้อ โดยผู้อบรม วิทยากร ผู้จัด ทุกคนพักที่โรงแรมเดียวกัน รวมถึงทีมเจ้าหน้าที่จากกระทรวงการต่างประเทศ 4 คน (พ.อ.เจษฎา กตเวทิน กองวิทยุกระจายเสียง คุณไพสิฐ คุณอุมา และตัวฉัน แต่สองท่านแรกอยู่เฉพาะวันเปิด เสรีการบรรยายช่วงเช้าแล้วก็เดินทางกลับกรุงเทพฯ)

ในวันที่ 3 ของการจัดอบรม
พวกเรา 4 คนรวมทั้งมิสเตอร์ Nick
Nugent นัดกันออกจากโรงแรม
ตอนตีห้าครึ่ง ฉันทื่นเต้นมาก ตั้ง
นาฬิกาปลุกเกรงตื่นไม่ทัน เพราะ
เรามีนัดจะนั่งเรือไปดูการจับปลา
แต่เช้ามีด ก่อนจะกลับมามาจัดอบรม
ให้ทันตอน 9 โมงเช้า โดยคุณ
นิตดาเพื่อนคุณอุมาจะพาไป พ่ายัง
มีดอยู่ คุณนิตดาขับรถเป็นซีอีดี
มารับพวกเรามุ่งหน้าไปทางที่จะไป
สงขลา ไกลจากหาดใหญ่ประมาณ
10 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางแยก
เล็กๆ เข้าหมู่บ้าน ไฟฟ้าเริ่มสว่างแล้ว

สองข้างทางเห็นบ้านและกระท่อมตั้งอยู่ห่างๆ ในทุ่งหญ้า ด้วยฝีมือการ
ขับรถของคุณนิตดาเราพบกับลูกธนูพุ่งออกจากแล่ง พวกเรามาถึงตำบลคูเต่า
ภายในเวลาไม่ถึงครึ่งชั่วโมง คูเต่าเป็นหมู่บ้านชาวเลนับถือศาสนาอิสลาม
ทั้งหมดบ้าน ส่วนใหญ่มีอาชีพทำประมงในทะเลสาบสงขลา คุณนิตดาจอด
รถฝากไว้ที่บ้านคนรู้จักจริงๆ ก็รู้จักกันแทบจะทั้งหมดบ้าน เรารีบไปลง
เรือหางยาวที่คุณนิตดาจัดการเตรียมไว้ มีพี่บังหมัดทำหน้าที่นายท้าย
ขับเรือ คุณนิตดานั่งถัดจากนายท้าย ฉันทัน คุณ Nick คุณอุมา นั่งถัดมา
ตามลำดับ ส่วนที่สมชายนั่งหัวเรือเป็นแม่ย่านาง

พวกเรานั่งเรือออกมาตามลำคลองประมาณ 15 นาที สองข้าง
ทางเห็นนกบินออกหากินยามเช้า ต้นหญ้าที่ขึ้นริมน้ำยังมีร่องรอยของ
น้ำค้างพร่างพรอมอยู่ เรือแล่นผ่านบ้านคนห่างๆ ผ่านทุ่งที่มีไร่ทุ่งนา ต้นไม้

ที่ขึ้นบริเวณนี้ไปไม่ครึ้มมากนัก ทำให้ฉันอดที่จะนึกถึงทะเลสาบอินเล ที่รัฐฉานของพม่าไม่ได้ สภาพการนั่งเรือไปตามลำคลองก่อนจะออกไปสู่ทะเลสาบอันกว้างใหญ่ที่คล้ายๆ กัน ฉันสูดลมหายใจเข้าเต็มปอด อากาศยามเช้าตรู่นี้มันช่างสดชื่นเสียจริงๆ ต้องรีบหายใจเข้าไว้ให้เต็มปอด ก่อนที่จะกลับไปเจอกับมลพิษอีกที่กรุงเทพฯ

สักครู่นี้ของเราก็ออกจากคลองมาสู่กลางทะเลสาบสงขลา แสงตะวันเรืองเรืองส่องท้องฟ้าแล้วสะท้อนลงผิวน้ำยามรุ่งอรุณ ทำให้น้ำทะเลยามเช้านั้นเป็นสีเขียวยหยก คุณนิดาบอกว่าน้ำไม่ลึก แต่เราก็ไม่เสี่ยงที่จะตกน้ำทะเล แสงทองส่องฟ้าเรื่อยๆ ด้านตะวันออกมองเห็นเกาะยออยู่ไกลๆ เรากำลังลอยลำเรืออยู่อีกด้านของเกาะยอนั่นเอง

แต่สิ่งที่ปรากฏต่อสายตาแทบไม่น่าเชื่อ เราเห็นไม้ไผ่ลำเท่าข้อมือปักอยู่ในน้ำเป็นจุดๆ จุดละ 6-7 ลำ เต็มไปหมดสุดลูกหูลูกตา ทำบริเวณท้องทะเลสาบแห่งนี้ แต่ละจุดจะห่างเป็นระยะๆ เมื่อเรือเคลื่อนเข้าไปใกล้จึงเห็นว่า ไม้ไผ่ที่โผล่ขึ้นพ้นน้ำจะมีความยาวประมาณ 3-4 เมตร ส่วนที่ปักจมอยู่ในน้ำอาจประมาณเมตรกว่าๆ สังเกตว่าไม้ไผ่ถูกปักไว้ในลักษณะเป็นกรอบสี่เหลี่ยม โดยจะมีคานไม้ไผ่ผูกด้วยเชือกวางพาดอยู่ด้านบน และที่ตรงกลางคานอันนี้เองจะเห็นเชือกผูกห้อยลงมามัดกับกรงไม้ไผ่สี่เหลี่ยมหุ้มด้วยตาข่าย เหมือนตุ๋นตาข่าย ส่วนที่สูงโผล่พ้นน้ำขึ้นมาประมาณ 60-80 เซนติเมตร และอีกส่วนแช่อยู่ในน้ำ คุณนิดาบอกว่านี่คือ

เครื่องมือที่จับปลาของคนที่นี่ ซึ่งเรียกกันว่า “ตุ้ลอย”

“ตุ้ลอย” นี้เป็นกับดัก ซึ่งจะมีตะเกียงน้ำมันก๊าดดวงเล็กๆ แขนวนเหนือตุ้ลอย และจุดทิ้งไว้ในตอนกลางคืน สำหรับให้ ปลา ปู กุ้ง เมื่อเห็นแสงไฟ ก็จะว่ายน้ำเข้าไปติดอยู่ด้านในตุ้ตาข่าย แล้วกลับออกมาไม่ได้ ด้วยหลักภูมิปัญญาง่ายๆ ของมนุษย์หรือชาวบ้านที่นี่ ไม่น่าเชื่อว่าแค่นี้เองก็สามารถจับปลาและกุ้งเป็นอาชีพได้ คุณนิคดา

เล่าว่า ท้องทะเลแห่งนี้เป็นที่ทำกินโดยการวางตุ้ลอยกันมาตั้งแต่รุ่นปู่รุ่นย่า เป็นมรดกตกทอดรุ่นสู่รุ่น การจับจองเป็นเจ้าของพื้นน้ำทำกันมานานแล้ว ฉันสงสัยว่า ในท้องทะเลอันเว้งว้างนี้ เจ้าของตุ้ลอยแต่ละพื้นที่จะรู้ว่าพื้นน้ำและพื้นที่บริเวณไหนเป็นของตนได้อย่างไร ที่น่าแปลกกว่านั้น จะมีใครหัวใสอุตริขโมยจับปลาในตุ้ลอยของคนอื่นบ้างไหม ถ้าไม่มีก็แสดงว่าผู้คนในชุมชนนี้ยังมีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นอยู่ ยากที่จะหาได้ในสังคมปัจจุบัน

ที่บังหมัดห้พาเราไปดูบังระห์เก็บปูและปลาที่มาติดอยู่ในตุ้ลอยที่บังหมัดห้ดับเครื่องยนต์แล้วปล่อยให้เรือลอยเท้งเต้ง บังคับด้วยพายนำเรือเข้าไปเทียบกับเรือบังระห์ ส่วนตัวบังระห์ขึ้นจากเรือของแกที่จอดลอยอยู่ แกไต่ล้าไม้ไผ่ที่ทำเหมือนพะองขึ้นไปยืนได้ แล้วมีไม้ชะเนาะผูกเชือกที่ตรงกลางคาน เมื่อหมุนไม้ชะเนาะเชือกก็จะดึงตุ้ลอยสูงขึ้นพ้นจากน้ำ น้ำทะเลพุ่งออกจากตุ้ตาข่ายดังซู่ เราจึงมองเห็นตุ้ลอยทั้งตุ้สูง

ประมาณ 1 เมตร กว่าๆ และเห็น
ปู ปลา กุ้ง ตัวใหญ่น้อยที่เข้ามา
ติดอยู่ในตุ้ตตาข่ายเต็มไปหมด บัง
ระห์ล้วงมือเข้าไปจับปลา กุ้งตัว
ใหญ่ และปู จากช่องตาข่ายที่เปิด
ได้จากด้านข้าง ปลาตัวเล็กๆ บาง
ตัวโดนตาข่ายหนีบ ขณะที่มันจะ
ว่ายน้ำออกจากตุ้ ยังดีันกระแदैวๆ
ติดตาข่ายอยู่ บังระห์ที่ไม่ได้สนใจ
ปลาตัวเล็กเหล่านั้น ฉันมองมันด้วย
ความสงสารและเสียดาย ใจหนึ่ง
ก็อยากช่วยปล่อยให้มันกลับลงสู่

ทะเล เพราะหากตุ้ตตาข่ายถูกยกขึ้น ปลาเล็กๆ นี้ก็อาจจะถูกแดดเผาแห้ง
ตายในไม่ช้า หรือไม่มันก็ดิ้นจนตาข่ายบาดตัวขาดตายไปเองในที่สุด คน
จับปลาคงไม่มาเสียเวลากับปลาเล็กๆ ที่ติดตามตาข่ายหรอก

บังระห์บอกว่าเมื่อก่อนออกมาวันละสองครั้ง คือ ตอนเช้าออก
เรือมาเก็บปลาในตุ้ลอย และตอนเย็นจะออกเรือมาอีกครั้งเพื่อมาจุดตะเกียง
สำหรับล่อ ปู ปลา แต่ว่าตั้งแต่น้ำมันมีราคาแพง ต้องออกเรือมาวันละ
เที่ยว แล้วจุดตะเกียงทิ้งเอาไว้เลยตั้งแต่เช้า เพื่อเป็นการประหยัดค่า
น้ำมันใส่เรือ ฉันพยายามนึกภาพว่า เมื่อตกกลางคืนในท้องทะเลสงบแห่งนี้
คงจะเห็นแสงไฟตะเกียงน้ำมันก๊าดส่องริบหรี่ทั่วท้องน้ำ จะสวยขนาดไหน
(หรือว่าเราอาจจะหาโอกาสมาชมทะเลยามค่ำคืนกันสักครั้งก็ดีนะ)

บังระห์เล่าว่า เขาออกมาจับปลาในแต่ละเช้า จะได้ปลาไป
เพียงพอในแต่ละวันสำหรับขาย สำหรับกินและเอาไปส่งตามร้านอาหาร
เขาอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ด้วยความเป็นอยู่อย่างเศรษฐกิจพอเพียง ชีวิต

บังเรห์กำลังแกะตาข่ายเพื่อเอาปู ปลาและกุ้งที่มาติดอยู่ในตุ้ลอยตาข่าย ส่วนบังหมัดห้จับปู

ของชาวเลที่นี่จึงอยู่อย่างสงบสุขมีต้องลำบากเหน้อยมาก ใช้เวลาจับปลาในตุ้ลอยในช่วงเช้าไม่กี่ชั่วโมง เขาบอกว่าดีกว่าการกรีดยางของคนภาคใต้เสียอีก ที่ต้องใช้เวลาเดินกรีดยางทั้งสวน สวนแล้วสวนเล่า กว่าจะได้น้ำยางมา

เมื่อบังเรห์จัดการยกตุ้ลอยและเอาปู ปลา กุ้งที่จับได้ไว้ในเรือเสร็จแล้วก็จะพายเรือจากตุ้ลอยนี้ ไปยังตุ้ลอยตุ้ลัดไปอีก บังหมัดห้พายเรือลำที่เรานั่งลอยขนานตามเรือบังเรห์ไป ฉันทอดูการจับปลาออกจากตุ้ลอยจนเพลิน จนลืมไปว่าเราได้ดูการจับปลามาถึงตุ้ลอยที่ 7 หรือ 8 ตุ้ลแล้ว พอแล้วสำหรับการชมวิธีการจับปลาเพื่อโชว์ให้พวกเราดูในเช้านี้ คุณนิคดาบอกว่าเราต้องกลับแล้ว พร้อมกับนำปลาและกุ้งตัวใหญ่ที่บังเรห์จับได้ใส่ในเรือของเรา ในขณะที่บังเรห์ยังอยู่ในทะเลสาบเพื่อจับปลาจากตุ้ลอยอื่นๆ ต่อไป

ชุมชนมุสลิมชาวเลแห่งบ้านคูเตา จะยังคงดำเนินวิถีชีวิตอย่างเศรษฐกิจพอเพียงด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน ทำอาชีพประมงที่ใช้ “ตุ้ลอย” ต่อไป และมีความสุขไปอีกนานเท่านั้น ทรายเท่าที่ธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเลไทยในทะเลสาบสงขลาผืนนี้ยังไม่ถูกทำลายด้วยมลพิษ น้ำเสีย และสารตะกั่วจากโรงงาน หรือถูกบุกรุกพื้นที่ เหมือนดังที่เกิดขึ้นกับหลายๆ จังหวัดในภาคตะวันออกและภาคกลาง สังคมของชุมชน

คุณนิดดากับกึ่งตัวโตที่มาติดในตู้ลอยเข้านั้น

ที่บริษัทเรียบบงาย มีความซื่อสัตย์ และไวใจกัน ซึ่งยากที่จะหาได้ในสังคมปัจจุบัน ชีวิตที่มีความสุขตามวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงเช่นนี้ ก็ดูเหมือนจะเพียงพอแล้วสำหรับชาวบ้านคุณเตาที่นี่

ประมาณ 7 โมงครึ่งที่บังหมัดหันำเรือของเรากลับขึ้นฝั่งตรงที่เราลงเรือเมื่อเช้านี้ เรามีปลาตุกทะเลตัวใหญ่ประมาณ 2 กิโลกรัมติดเรือมาด้วย คุณนิดดาได้กึ่งตัวโตที่เธอบอกว่าจะเอาไปต้มยำ

เมื่อขึ้นจากเรือบังหมัดก็เอาปลาตุกทะเลมาชั่ง แล้วมีคนมาถามหาซื้อไปฉันไม่ได้สนใจจะซื้อเพราะถ้าหากเรามีบ้านที่นี่และทำครัว ฉันคงจะซื้อติดมือกลับบ้านไปเป็นแน่ หน้าร้านกาแพตรงท่าที่เราลงเรื่อนั้น มีคนนำลูกมะม่วงมาวางกองขายหน้าร้าน เจ้าของร้านบอกว่ามีคนมาฝากขาย กองละ 10 บาท กองละ 4-5 ลูก มะม่วงกำลังสุกกำลังกิน มะม่วงที่วานี้ผลคล้ายมะม่วงแต่เปลือกหนากว่า ผิวไม่เหมือนมะม่วงเสียทีเดียว มะม่วงสุกกลิ้นหอมแรงกว่ามะม่วง จะเป็นผลไม้ที่ขึ้นทางภาคใต้ คนใต้เรียกว่า ลูกมุดหรือละมุด (มีไข่พันธุ์เดียวกับมะม่วงอย่างภาคกลาง) คุณอุมาใจดี สงสารคนขายจึงตั้งใจอุดหนุนเหมาหมด 4 กอง เป็นเงิน 40 บาท แล้วมอบให้ฉันนำกลับไปกินที่โรงแรมในฐานะที่เห็นฉันเป็นคนใต้ ด้วยแบงค์ 20 สองใบ ซื้อได้ตั้ง 4 กอง ใส่ถุงพลาสติกจนล้นถุง แถมกลิ่นหอมแม้แต่กระโปรงรถเป็นซิปิดฝาแล้วก็เอาไม่อยู่ หากใครเคยเอาทุเรียนใส่ท้ายรถแล้วปิดฝากระโปรง กลิ่นยังเล็ดลอดออกมาได้อย่างไร กลิ่นละมุดก็เล็ดลอดได้ไม่แพ้

กันอย่างนั้น

คุณนิตดาขับรถออกจากหมู่บ้านมุสลิมบ้านคูเต่า กลับออกมาตามเส้นทางเดิม ผู้คนเริ่มออกมาดำรงชีวิตประจำวัน พวกเขามองเห็นรถเป็นชี่สึด้าของคุณนิตดาเข้ามาในหมู่บ้าน ต่างก็มองๆ ด้วยสายตาเป็นมิตร ทุกคนคงรู้จักคุณนิตดา เราจึงไม่ตกเป็นเป้าสายตามากนัก ในชุมชนเล็กๆ ที่อาศัยกันอยู่อย่างพึ่ๆ นื่องๆ (พี่น้องในภาษาใต้ แปลว่า เป็นญาติกัน) ใครไปใครมาก็จะรู้เห็นกันเช่นนี้ เรากล่าวลาทุกคนที่ร้านกาแฟต่างๆ ที่ไม่รู้จักกัน แต่ด้วยความเป็นมิตรของชาวบ้าน การไปลามาไหว้ยอมให้ความรู้สึกดีๆ ที่อบอุ่นเสมอ แล้วทั้งหมดก็กลับขึ้นรถเป็นชี่สึด้าคันเดิม คุณนิตดาขับมาส่งพวกเราที่โรงแรม

เป็นเวลา 8 โมงเช้าพอดี เรายังมีเวลาเดินทางไปสำหรับอาบน้ำแต่งตัวรับประทานอาหารเช้า ก่อนจะเข้าห้องอบรมตอน 9 โมง และเริ่มการอบรมของวันที่ 3 ต่อไปตามปกติ ไม่มีใครรู้ว่าวิทยากรทั้ง 2 ท่าน และเราสองคน ได้ไปเที่ยวจับปลาหาประสบการณ์ ภายในเวลาเพียงชั่วฟ้าสางเท่านั้นเองแต่ได้คุณความรู้ที่มีค่ามากมาย ✿

คุณชุตติมา ชูรอด

ปัจจุบันเป็นนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 7

สังกัดสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศัวโรปกการ
กระทรวงการต่างประเทศ

คุณสมพงษ์ กางทอง

จาก “กงสุลสัมพันธ์”

นิตยา พักดี

กลับมาอีกครั้งสำหรับคอลัมน์ แนะนำนักจัดรายการ หลังจากที่เราหายไปฉบับที่แล้ว (รวมเล่ม 38+39) เนื่องจากเป็นโอกาสพิเศษครบรอบ 10 ปี สถานีวิทยุสุราษฎร์ เราจึงได้จัดทำบทสัมภาษณ์นายสถานีแทน แต่ในฉบับนี้เรามีโอกาสได้พูดคุยกับนักจัดรายการ “กงสุลสัมพันธ์” ที่คุณผู้เขียนได้ส่งไปรษณียบัตรเข้ามาเพราะอยากรู้จักกันค่ะ

ทำความรู้จัก

คุณสมพงษ์ กางทอง เป็นคนจังหวัดสกลนคร จบการศึกษาด้วยการบวชเรียนได้เป็นเปรียญธรรม 4 ประโยค (ที่เรียกว่า “ท่านมหา” นั้นแหละค่ะ) จบเตรียมอุดมศึกษาศาสตร် จากมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยบูรณเวศวิหาร หลังจากนั้นได้ทุนไปศึกษาต่อที่ประเทศอินเดียจนจบ

ในระดับปริญญาตรีด้านอักษรศาสตร์ และปริญญาโทด้านรัฐศาสตร์ หลังจบการศึกษาสอบเข้ารับราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นเวลา 6 ปี พร้อมทั้งศึกษาเพิ่มเติมด้านครุศาสตร์สาขาวิชาครู และได้เปลี่ยนสายอาชีพโดยสอบคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่การทูตเมื่อปี 2534 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 16 ปีแล้ว

ประเทศแรกที่ไปประจำการ

ได้มีโอกาสไปประจำการครั้งแรกที่ประเทศเนปาลในตำแหน่งเลขานุการตรีและโท จากนั้นกลับมาอยู่กองแบบพิธี กรมพิธีการทูต 2 ปีครึ่ง และไปประจำการที่กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร ตำแหน่งเลขานุการเอก 4 ปี ปัจจุบันตำแหน่งเจ้าหน้าที่การทูต 7 (นักการทูตชำนาญการ) กองตรวจจงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว หรือที่เรียกง่ายๆ ว่า กองวีซ่าฯ กรมการกงสุล ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา รับผิดชอบงานเกี่ยวกับวีซ่าทั้งด้านระเบียบและระบบงาน

เข้ามาจัดรายการได้อย่างไร

เนื่องจากก่อนที่จะไปประจำการที่ประเทศอังกฤษ เคยมาจัดรายการเป็นผู้ช่วยในรายการภาคภาษาไทยอีสาน ที่ท่านกงสุลใหญ่สุรพล เพชรวรธา เป็นผู้ดำเนินรายการ และหลังจากที่กลับมาจากอังกฤษ ได้รับแจ้งว่าให้แต่ละกองของกรมการกงสุลนำเรื่องมาพูดในรายการวิทยุสรณธรรม์ ในคราวแรกหาคนจัดไม่ได้จึงมีการเกณฑ์คนมาจัด แต่พอจัดรายการไปแล้วได้รับเสียงตอบรับจากผู้ฟังดีมาก จึงเห็นว่าควรจะรักษารายการไว้ ผมจึงได้รับมอบหมายให้มาจัดรายการ เห็นว่าน่าสนใจและเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการประชาสัมพันธ์งานของกรมการกงสุลและงานของกระทรวงการต่างประเทศ พร้อมทั้งสามารถเข้าถึงประชาชนในด้านกรทำให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ นี้คือจุดเริ่มต้นที่ทำให้ได้เข้ามาจัดรายการ

รูปแบบของรายการและนำเสนอเรื่องอะไรบ้าง

เนื่องจากเป็นรายการ “กงสุลสัมพันธ์” เรื่องที่พูดจะเน้นเรื่องการป้องกันคนไทยไปต่างประเทศแบบผิดๆ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับคนไทยในต่างประเทศ เช่น อาจจะมีการถูกหลอกไปทำงานที่เป็นอันตราย ถูกหลอกไปค้าประเวณี คนไทยถูกจับ หรือสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ พอมีอะไรเกิดขึ้นเราจะนำมาเล่าในรายการโดยเน้นบทบาทงานบริการประชาชนของกระทรวงฯ ตามภารกิจของกรมการกงสุล ซึ่งได้ผลตอบรับดีพอสมควร มีผู้ฟังเขียนไปรษณียบัตรมาเล่าหรือเขียนมาแจ้งปัญหา เช่น เขียนมาเล่าว่าทำงานในต่างประเทศลำบากมาก เสียใจว่าไม่น่าไปเลยอยู่เมืองไทยดีแล้วไม่มีที่โหดที่สุดเท่าเมืองไทย หรือบางคนเขียนมาสอบถามปัญหา ขอคำแนะนำการแก้ปัญหาในต่างประเทศว่า ต้องทำอย่างไร บางครั้งได้มีโอกาสไปเป็นวิทยากรในรายการเวทีชุมชนในต่างจังหวัด ก็จะมาเล่าในรายการด้วย

หากต้องการแจ้งปัญหาต้องทำอย่างไร

สามารถติดต่อแจ้งเจ้าหน้าที่กรมการกงสุล 0-2981-7171 หรือที่สำนักงานหนังสือเดินทางในจังหวัดที่มี ได้แก่ จ.ขอนแก่น อุบลราชธานี เชียงใหม่ สงขลา สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา อุตรดิตถ์ พิษณุโลก (สามารถเปิดดูได้รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ของกรมการกงสุล <http://www.consular.go.th/>) หลักฐานที่ต้องนำไปด้วยคือบัตรประชาชนเพื่อแสดงตัวว่าเป็นญาติหรือคนใกล้ชิด แล้วเขียนบันทึกแจ้งความ ขอความช่วยเหลือ โดยมีหลักฐานยืนยันว่าคนที่หายไปอยู่ประเทศใดครั้งสุดท้าย ถ้ามีที่อยู่ มีรูปถ่าย จะช่วยได้อย่างมาก หลังจากนั้น กองคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ จะรีบแจ้งไปยังสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ในประเทศนั้นๆ เพื่อติดตามหาต่อไป ซึ่งส่วนใหญ่จะได้ผลและตาม

พบ แต่มีบางคนหายไปนานเป็น 10 ปี อาจจะติดตามหาไม่ได้ แต่หาก
ญาติมาแจ้งไว้ทางเราจะรีบดำเนินการให้ทุกครั้ง หรือท่านมีปัญหาอื่นไม่ใช่
ปัญหาคนหายในต่างประเทศ แค่มีปัญหาประสบเคราะห์กรรม หรือตกทุกข์
ได้ในต่างประเทศก็สามารถแจ้งได้เช่นเดียวกัน

รู้เรื่องวีซ่า

สำหรับคนไทยที่จะขอวีซ่าไปต่างประเทศ ระเบียบกฎเกณฑ์เรื่อง
วีซ่าของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทวีซ่าที่เรา
จะไป ถ้าไปเที่ยว บางประเทศไม่ต้องขอวีซ่า แค่ตั๋วเครื่องบินไปกลับท่าน
ก็สามารถไปได้ แต่ในบางประเทศเช่น อเมริกาท่านจะต้องมีผู้รับรอง มี
Bank Statement อะไรต่างๆ มากมาย ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละ
ประเทศ สิทธิการให้วีซ่าจะเป็นสิทธิเด็ดขาดของสถานเอกอัครราชทูต/
สถานกงสุลประเทศนั้นๆว่าจะให้หรือไม่ให้ ดังนั้น ให้ท่านศึกษากฎ
ระเบียบและข้อมูลของประเทศนั้นๆ ให้ดีว่าต้องการเอกสารอะไรบ้าง

อีกประการหนึ่ง ไทยได้ทำความตกลงยกเว้นวีซ่าสำหรับผู้ถือ
หนังสือเดินทางทูตและราชการรวม 44 ประเทศ และยกเว้นวีซ่าสำหรับผู้ถือ
หนังสือเดินทางธรรมดาอีก 11 ประเทศ ยังมีประเทศที่ให้ผู้ถือหนังสือ
เดินทางไทยเข้าไปได้โดยไม่ต้องขอวีซ่าคือให้เราฝ่ายเดียวอีก 8 ประเทศ

นอกจากนั้น ในส่วนไทยเรายังได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย
ยกเว้นวีซ่าให้คนชาติของประเทศต่างๆ เดินทางเข้าไทยได้เพื่อจุดประสงค์
ด้านการท่องเที่ยว และให้พำนักในราชอาณาจักรได้ไม่เกิน 30 วัน
รวมทั้งหมด 43 ประเทศ (สามารถเปิดดูได้รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
เว็บไซต์ของกรมการกงสุล <http://www.consular.go.th/>)

ฝากถึงผู้อ่าน

รู้สึกดีใจที่ได้มีโอกาสเข้ามาจัดรายการ ได้รู้จักกับผู้ฟังรายการทาง

สถานีวิทยุสุราษฎร์ฯ และสำหรับผู้อ่านที่ได้รับหนังสือวิทยุสุราษฎร์ฯไป
อยากให้เกิดเป็นประโยชน์สำหรับลูกหลาน เพราะเป็นหนังสือน่าอ่าน
และมีประโยชน์ และหากท่านมีปัญหา หรือสงสัยอะไรเกี่ยวกับวิชา การ
เดินทางไปต่างประเทศ ฯลฯ ท่านสามารถสอบถามเข้ามาผ่านทางรายการ
“กงสุลสัมพันธ์” หรือทางเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศที่ [http://
www.mfa.go.th/](http://www.mfa.go.th/) หรือเว็บไซต์ของกรมการกงสุลครับ

สุดท้ายนี้ หนังสือวิทยุสุราษฎร์ฯของเราต้องขอขอบคุณ คุณ
สมพงษ์ กางทอง เป็นอย่างมาก ที่สละเวลาให้เราได้รู้จักในอีกแง่มุมหนึ่ง
ของนักจัดรายการคุณภาพ และหากว่าผู้อ่านที่อยากฟังเสียงของคุณ
สมพงษ์ฯ สามารถติดตามได้ในรายการ “กงสุลสัมพันธ์” ทางสถานีวิทยุ
สุราษฎร์ฯ AM 1575 KHz ทุกวันศุกร์ เวลา 06.30 -07.00 น.
ก่อนจบฝากอีกนิดนึงนะคะ ฉบับหน้าหากว่าคุณผู้อ่านอยากรู้จักกับนักจัด
รายการท่านใดของสถานีวิทยุสุราษฎร์ฯ สามารถส่งไปรษณียบัตรมาบอก
ทางเราได้ที่ สถานีวิทยุสุราษฎร์ฯ ถ.ศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท กทม.
10400 ค่ะ ❀

คุณนิตยา พักดี
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่เว็บไซต์
สังกัดกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

โครงการ 100 ปี อังกะลุง สยาม : สถานสัมพันธ์ไทย-อินโดนีเซีย

ร้อยปีอังกะลุง
กรุงสยาม
๑๓-๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

100th anniversary
of Angkalung
Thailand
August 13-17, 2008

กระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซียประจำประเทศไทยได้ให้การสนับสนุนแก่มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เพื่อดำเนิน “โครงการ 100 ปี อังกะลุงสยาม : สถานสัมพันธ์ไทย-อินโดนีเซีย” เนื่องในโอกาสครบรอบ 100 ปีการนำเครื่องดนตรีอังกะลุงเข้ามาในประเทศไทย โดยจะจัดการแสดงอังกะลุงโดยนักแสดงไทย-อินโดนีเซีย ในวันที่ 15 สิงหาคม 2551 ณ กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ศิลปะดนตรีไทยและอินโดนีเซียให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง และเป็นประโยชน์ในการสานสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่ดีในทุกๆ ด้าน

โครงการดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อฉลองครบรอบ 100 ปีที่เครื่องดนตรีอังกะลุงเข้ามาในกรุงสยามเมื่อปี 2451 โดยจางวางศร ศิลปบรรเลง หรือ หลวงประดิษฐไพเราะ ซึ่งเป็นข้าราชการตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าภาณุพันธุ์วงศ์วรเดช ไปเยือนเกาะชวา และพบเครื่องดนตรีไม้ไผ่พื้นเมืองของชวา จางวางศรได้นำเครื่องดนตรีดังกล่าวกลับมาเผยแพร่ในสยาม รวมทั้งได้ประพันธ์เพลงใหม่เพิ่มเติมเพื่อใช้บรรเลงด้วยเป็นการเฉพาะสำหรับอังกะลุงในสยาม ซึ่งได้รับการเผยแพร่ในสังคมไทยตั้งแต่นั้นมา

เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์และศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านดนตรีของไทยและอินโดนีเซีย มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้เชิญวงดนตรีอังกะลุงของอินโดนีเซียมาแสดงร่วมกันในครั้งนี้ โดยเชิญคณะซาอุงอังกะลุงอุดุโจ (Saung Angklung Udjo) แห่งเมืองบันดุง เกาะชวา ซึ่งเป็นสถาบันศึกษาเกี่ยวกับอังกะลุงที่มีชื่อเสียงในอินโดนีเซีย โดยเริ่มการเรียนการสอนอังกะลุงเพื่อชุมชนตั้งแต่ปี 2501 และปัจจุบันมีผลการแสดงระดับนานาชาติ ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากรัฐบาลอินโดนีเซียและองค์กรวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ส่วนตัวแทนอังกะลุง

ของฝ่ายไทย ได้แก่ คณะอังกะลุงดุริยศัพท์-นันทบุรี ในการควบคุมของครู พัฒน์ บัวท้ง ทายาทของครูเฉลิม บัวท้ง ศิลปินแห่งชาติ นอกจากนี้ จะ มีการจัดนิทรรศการอังกะลุงและดนตรีไม้ไฟ เพื่อแสดงวิวัฒนาการของ เครื่องดนตรีอังกะลุงอีกด้วย ทั้งนี้ มูลนิธิฯ ได้จัด “โครงการ 100 ปี อังกะลุงสยาม : สานสัมพันธ์ไทย-อินโดนีเซีย” ที่หอประชุมมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ สถานเอกอัครราชทูต อินโดนีเซียประจำประเทศไทย และอุทยานเรียนรู้อื่นๆ TK Park ระหว่างวันที่ 13-17 สิงหาคม 2551 ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนต่อประชาชนเน้นรากฐานสำคัญ ยิ่งของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นที่ประจักษ์ว่า เครื่องดนตรีไม้ไฟ แม้จะธรรมดาอย่างอังกะลุง ได้เชื่อมโยงมิตรภาพระหว่างชาวไทย และ ชาวอินโดนีเซียเข้าไว้ด้วยกัน เปรียบเสมือนไม้ไฟธรรมดาที่นำมาร้อยรัด เข้าด้วยกันจนกลายเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงไพเราะอย่างเช่นอังกะลุงนี้

จากอุงคลุง สู่อังกะลุง และเพลงไทยสำเนียงชวา

อานันท์ นาคคง - อัมภาวูธ สาคริก

ข้อมูลจากหนังสือ ๑๒๐ ปี หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)

สำนักพิมพ์มติชน ๒๕๔๔

“.....แม่ไซติคลอดหรือยัง หัวใจว่าจะได้ลูกชาย....”

.....บางถ้อยคำที่แสดงถึงความห่วงใย ความปรารถนาและความหวังของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เมื่อครั้งยังเป็นจางวางศร บันทึกลงไว้ในจดหมายจากชวา (ประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบัน) ส่งมาถึง นางไซติ ศิลปบรรเลง ผู้ภรรยา ในคราวตามเสด็จจอมพลสมเด็จพระราชาธิบดีุลลาบรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุ-

พันธุ่วงศ์วรเดช หรือ “สมเด็จจ้วง
บูรพาฯ” ไปชวาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๑

ก่อนที่จะออกจากบ้านไป แม่
โชติครรภ์แก่เต็มที การเดินทางกลับมา
แผ่นดินสยามครั้งนั้น ใจจางวรงค์จึงมี
เครื่องดนตรีที่เตรียมเอาไว้เป็นของขวัญ
ให้ลูกเล่นด้วย เป็นเครื่องดนตรีระบอก
ไม้ไฟชุดหนึ่ง ที่ได้ยินคนพื้นเมืองเขา
ถือแกว่งไกวดังกกรุกกรักไฟเราะ เหมือน
เสียงเคาะกระาะไกร่ง คล้ายเสียงระนาด
หมายใจว่าจะรับขวัญชีวิตใหม่ที่กำลัง
จะถือกำเนิดขึ้นมาในครอบครัวด้วย
เครื่องดนตรีไม้ไฟชุดนี้ ที่ชาวชวาเขา
เรียกกันว่า “อุกลงง”

อาจารย์บรรเลง สาคกริ บุดริหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
กับอังกะลุงต้นแบบจากเกาะชวา ซึ่งบิดานำกลับมาเป็นของขวัญวันเกิด
และได้เผยแพร่จนเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมในกรุงสยามมาตลอด ๑๐๐ ปี

ระหว่างทางกลับบ้าน ใจจางวรงค์เฝ้าแต่คิดถึงภรรยา และลูก
สาวที่เกิดมาก่อนหน้านี้ สร้อยไข่มุกด์ และศุภรีดารา ซึ่งสมเด็จจ้วงบูรพาฯ
ทรงประทานชื่อให้ ได้จากพ่อไปแล้วด้วยวัยเพียง ๓ ขวบ ทั้ง ๒ คน ลูก
คนที่สามขึ้น ที่เกิดตามมาก็เป็นหญิงเสียอีก

จึงหวังใจว่าคนที่สี่นี้จะได้ลูกชายสักคน เอาไว้ฝากฝังฝีมือเพลง
ระนาดของพ่อให้เลื่องลือต่อไปข้างหน้า จะได้สืบสานผลงานดนตรีของ
ตระกูล “ศิลปบรรเลง” ต่อไปได้

คราวนี้ถึงพนันกับเพื่อนรักดนตรีในวังบูรพาฯ ว่า จะต้องได้ลูกชาย
แน่ๆ แต่เมื่อถึงบ้าน ก็ทราบข่าว แม่โชติคลอดแล้วได้ลูกสาวอีกคน คุณตา
ของลูกคือ พันโทพระประมาณูประมาณพล (พัน หุราพันธุ) ตั้งชื่อให้ว่า
“บรรเลง”

สมเด็จพระเจ้าบรมพุทธา

นางโชติ ศิลปบรรเลง – หลวงประดิษฐไพเราะ
(ศร ศิลปบรรเลง)

เครื่องดนตรีไม้ไฟชุดนั้นที่
กะว่าจะให้ลูกชายเขย่าเล่น จะได้
ปลุกฝังให้มีนิสัยดนตรีตั้งแต่ยัง
เยาว์ ก็กลายเป็นของที่ระลึกของ
ลูกสาวคนนีไป

หลายสิบปีต่อมา ลูกหลาน
คนไทยอีกมากมายได้ใช้เครื่องดนตรี
“อุงคลุง” ที่จางวางศรนำมาจาก
ชวანი เป็นเส้นทางในการเข้าสู่โลก
ของความงามความไพเราะของ
ดนตรีไทย ด้วยเครื่องดนตรีที่เรียก
ชานใหม่ว่า “อังกะลุง”

เมื่อ ร.ศ. ๑๒๕ หรือ พ.ศ.
๒๔๕๑ สมเด็จพระเจ้าบรมพุทธา ทรงมี
พระราชภารกิจที่จะต้องเดินทางไป
ยังเกาะชวา ได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้จางวางศรเป็นผู้
หนึ่งที่ได้ร่วมคณะตามเสด็จฯ ไป
ด้วย ทั้งในฐานะนักดนตรีคนโปรด
และมหาดเล็กห้องพระบรรทม ผู้รับ
สนองพระบัญชาได้ตั้งใจนับว่าเป็น
การเดินทางไกลไปต่างประเทศเป็น
ครั้งแรกในชีวิตของจางวางศรซึ่ง
ขณะนั้นอายุได้ ๒๗ ปี

จากการรอนแรมทางทะเล

และทางบกที่ยาวนาน ในที่สุดก็ได้
สัมผัสกับแผ่นดินชาวที่มีวัฒนธรรม
ผู้คน ภาษา และวิถีชีวิตที่แปลก
แตกต่างออกไปจากความคุ้นเคย
ของตน โดยเฉพาะเสียงดนตรีที่
ล่องลอยอยู่ในอากาศ เป็นสัมผัสเสียง
ของวงกาเมลัน (Gamelan) ที่
ใช้ฆ้องหลากหลายรูปแบบมาโขก
เคาะตีกันดังระงม อ่อนหวานอ้อย
สร้อย อังกะเน็ง วังเวงอยู่ในอารมณ์
ของนักปี่พาทย์หนุ่มชาวสยามผู้นี้

ในการเดินทางครั้งนั้น
จางวางศรได้นำขลุ่ยงาติดตัวไป
ด้วยเพียงเลาเดียว และได้มีโอกาส
ร่วมบรรเลงดนตรีกับวงดนตรีที่เจ้า
แห่งเกาะชาวจัดถวายต้อนรับ
สมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งจางวางศรก็สามารถบรรเลงขลุ่ยผสมเข้ากับเสียง
ฆ้องเสียงกลองในบทเพลงชาวต่างๆ ได้อย่างสนิทสนมกลมกลืนสร้างความ
ประทับใจแก่ผู้ร่วมขบวนเสด็จฯ เป็นอย่างมาก

ด้วยความที่เป็นนักดนตรีที่ช่างสังเกต สนใจศึกษาลึกลับต่างๆ รอบตัว
จากประสบการณ์ที่ได้ยินได้ฟัง ได้ร่วมบรรเลงดนตรีกับนักดนตรีพื้นเมือง
มาพอสมควร จางวางศรจึงได้จดจำสำเนียงเพลงชาวได้ และได้แต่งเพลง
ไทยที่มีสำเนียงชาวไว้หลายเพลง โดยตั้งชื่อเพลงตามชื่อสถานที่ที่ได้ยินมา
หรือชื่อเมืองที่เดินทางไป เช่น บูเซ็นซ็อค เป็นชื่อสถานที่ที่พระราชวังที่
รับแขกเมืองและชื่อเมือง เช่น กะหรัตรายา กะตีรี สะมารัง และยะโฮร์

นักดนตรีชาวในงานเอ็กซ์โป ๑๘๘๙
"Musicien javanais jouant du
angklong"
illustration de E.A.Tilly fig.101
in "L'Exposition Universelle de
1889" - Henri de Parville -
Bibliothèque Forney

เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ประดิษฐ์ทำนองเพลงไทย ล้อเลียนสำเนียงและโครงสร้างทางดนตรีพื้นเมืองของชาวเอวไว้ด้วย เช่น เพลงยะวาใหม่ เพลงบูกันตุโมะ เป็นต้น

บทเพลงสำเนียงชาวเหล่านี้ ภายหลังก่อกลับถึงเมืองไทย จางวางศรได้นำเพลงที่ได้มาปรับแต่งแก้ไขจังหวะ ทำนอง ให้เข้ากับลักษณะวิธีการประพันธ์เพลงไทย และได้นำออกบรรเลงเผยแพร่จนเป็นที่แพร่หลาย จวบจนปัจจุบัน

นอกจากสำเนียงเพลงชาวที่ได้จดจำมาแล้ว ยังมีเครื่องดนตรีรูปร่างประหลาดชนิดหนึ่งที่จางวางศรมีโอกาสได้เห็น เครื่องดนตรีนั้นมีลักษณะเป็นปล้องไม้ไผ่สองปล้อง ขนาดต่างกัน แขนงอยู่กับราวเล็กๆ คั่นด้วยเสาวางเรียงขนานกัน ๓ เสว ส่วนบนของกระบอกปาดเป็นรูปโค้งมาครึ่งลำ ส่วนล่างของปล้องไม้ไผ่เหลาเป็นลิ้ม ๒ ขา สอดเข้ากับฐานซึ่งเป็นกระบอกไม้ไผ่กลม ฝ่าเป็นร่องตรงกลาง พันข้อส่วนต่อกันด้วยหวายให้แน่น ในการบรรเลง นักดนตรีจะใช้มือซ้ายถือราวด้านบนและมือขวา “โกว” ฐานกระบอกให้กระทบกับลิ้มไม้ ทำให้เกิดเสียงไพเราะล่องลอยไปไกล ซึ่งเป็นภาพ ท่าที และเสียงที่มีอรณะเอกแห่งกรุงสยามไม่เคยสัมผัสมาก่อน

“อุงคลุง” คือ ชื่อเรียกเครื่องดนตรีที่ได้ยืมจากนักดนตรีพื้นเมืองชาว บ้างก็เรียก “อั้งคลุง”

ที่จริง เครื่องดนตรีไม้ไผ่ชนิดนี้จัดอยู่ในกลุ่ม Shaken bamboo idiophone มีแพร่กระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณกลุ่มเกาะต่างๆ ของประเทศอินโดนีเซีย ทั้งเกาะชวา บาหลี มาตุรา สุมาตรา โดยเฉพาะเกาะชวานั้น มีเล่นกันอยู่หลายพื้นที่ และที่นิยมมากที่สุด คือ เขตซุนดาหรือชวาตะวันตก ซึ่งมีปรากฏหลักฐานภาพวาดในหนังสือโบราณของชนเผ่าซุนดานี้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๔๗ แล้ว โดยมีคำบรรยายว่าเป็นเครื่องดนตรีพิเศษ ที่ใช้

เล่นในงานพิธีสำคัญ เช่น ต้อนรับ
อาคันตุกะจากต่างแดนในภายหลัง
จึงเกิดการประสมวงเป็นอูงคลุง
หลายขนาด เทียบระดับเสียงที่เป็น
เอกลักษณ์ของดนตรีอินโดนีเซีย
คือ ๕ เสียง เรียกว่า “สเลนโดร”
(Slendro) และ ๗ เสียง เรียกว่า
“เปลอก” (Pelog) พร้อมทั้งมีลีลา

การไกว ด้วยกระสวนจิ้งหะ และบทเพลงเฉพาะที่พัฒนาแตกต่างกันไป
ในแต่ละท้องถิ่น

อูงคลุงซวาร์รุ่นหลังๆ มีบทบาทหน้าที่ในการใช้เสียงบรรยากาศ
ขบวนแห่แทน เสียงเพลงประกอบการเข้าทรง เสียงเพลงในพิธีกรรม
เกี่ยวกับวงจรชีวิต เกิด-ตาย เพลงประกอบงานบุญประเพณีฮัจญ์ (Hajat
feast) และที่สำคัญมากในถิ่นซุนดาอีกอย่างก็คือ งานบุญฉลองแม่โพสพ
(Nyi Pohaci Sanghyang Sri หรือเรียกย่อๆ ว่า Dewi Sri) ซึ่งเชื่อกัน
ว่าเสียงอูงคลุงนั้น เป็นเสียงสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์ เป็นเสียง
ที่เติมเต็มความเข้มแข็งของชีวิตในวิถีเกษตร มีพลังในการเชื่อมโยงโลกของ
ข้าวกับไม้ไผ่ ซึ่งถือเป็นพืชตระกูลเดียวกัน และเป็นเสียงดนตรีที่สร้างความ
สมานฉันท์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติได้ดีที่สุด

ในปัจจุบัน แม้ความเชื่อที่กล่าวมานี้จะถูกทดแทนด้วยวิทยาการ
สมัยใหม่ล้ำยุคและการครอบงำของวัฒนธรรมตะวันตก แต่อูงคลุงก็ยังคง
ได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวางในฐานะเครื่องมือทางการศึกษาดนตรีชั้น
เริ่มต้นของเยาวชนชาวอินโดนีเซีย โดยมีการประยุกต์ทางด้านการใช้ระบบ
เสียง ๑๒ ครั้งเสียงอย่างฝรั่ง และมีการเรียบเรียงแนวทางสำหรับการ
บรรเลงเพลงสมัยใหม่ด้วยทฤษฎีดนตรีตะวันตกอย่างมากมาย

ชมรมเพื่ออูงคลุงซวาร์ในสุดาตาราเนคม ภาพจากหนังสือพิมพ์อินโดนีเซียชื่อของ
“Les joueurs de ang-klong (orchestre populaire) allant chercher les
dancseuses” illustration de Emile Bayard L'illustration 6 juillet 1889 p.8

ในช่วงที่ตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณมาลีพวีสยามมหาราช ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ นั้น นางโชติ ภรรยาของ จางวางศรี ตั้งครรถ์ลูกคนที่สี่ใกล้คลอด จางวางศรีมีความหวังที่จะได้ ลูกชายเพื่อเป็นรักษาระนาดสืบวิชาความรู้ ได้ตั้งใจที่จะหาซื้อเครื่องดนตรีชวา ที่มีเสียงไพเราะนำกลับไปทำขวัญบุตรชายคนใหม่ จึงได้ขอให้นักดนตรี ชวาช่วยจัดการซื้อ “อุงคลุง” มาให้ ๑ ชุด

หากแต่ในความตั้งใจแรกเป็นไปมากกว่าที่คิด เพราะเมื่อจะกลับบ้านเจ้าแผ่นดินชวาทราบข่าวสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณมาลีพวีสยามมหาราช ทรงโปรดดนตรี จึงได้จัด “อุงคลุง” มาถวายอีก ๑ ชุด ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณมาลีพวีสยามมหาราช ก็ได้ประทานให้แก่จางวาง ศรีในฐานะนักดนตรีคนโปรด จึงมีอุงคลุง ๒ ชุด เดินทางติดตามคณะ ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณมาลีพวีสยามมหาราช กลับมายังกรุงสยาม

ครั้นเมื่อกลับถึงบ้าน ความหวังเต็มเปี่ยมที่จะได้ลูกชายกลับไม่ เป็นไปตามที่ใฝ่ฝัน เพราะพบว่าแม่ชิตรอทำสามีอยู่ที่บ้านพร้อมกับลูกสาว คนใหม่ คือ อาจารย์บรรเลง สาคริก หรือ นางมหาเทพกษัตริสมุห

แม้จะได้สมตั้งใจ แต่ด้วยความที่เป็นคนซึ่งไม่อยู่นิ่งเฉยและเปี่ยม ไปด้วยพลังสร้างสรรค์ จางวางศรีได้นำเครื่องดนตรีไม้ไฟนี้มาดัดแปลง ปรับปรุงวิธีบรรเลงใหม่แตกต่างจากของชวา ให้มีขนาดและลักษณะ เหมาะสมสำหรับนักดนตรีคนเดียวสามารถบรรเลงได้คนละ ๒ เสียง โดยใช้ทั้งสองมือเขย่าด้านหน้าทั้ง ๒ มือ อีกทั้งยังปรับปรุงวิธีการบรรเลงด้วย เครื่องดนตรีชนิดนี้จากการ “การโกว” แบบชวา มาเป็น “การเขย่า” ด้วย กลวิธีการใช้กล่ามเนื้อซอมือที่เอื้อต่อการสร้างเสียงลั่นสะเทือนได้ละเอียด และยาวนานขึ้นกว่าเดิม จากภูมิปัญญาของคนระนาด ซึ่งต่อมาได้คิดวิธี การบรรเลงแบบ “ทางกรอ” จนเป็นที่นิยมกันมาจนถึงทุกวันนี้ รวมทั้งได้ แต่งเพลงใหม่โรงลำเนียงไทยขึ้น เพื่อใช้บรรเลงเป็นเพลงใหม่โรงสำหรับ วงดนตรีอังกะลุงอีกเพลงหนึ่ง ชื่อว่าเพลงใหม่โรงปฐมดุสิต และได้นำออก แสดงเป็นครั้งแรกที่หน้าพระที่นั่งในงานกฐินพระราชทาน ณ วัดราชาธิวาส

ในปีต่อมาจากที่เดินทางกลับจากชวา คือ พ.ศ. ๒๔๕๒

ตั้งแต่นั้นมา ชื่อของวงดนตรี “อังกะลุง” ที่เรียกเพี้ยนมากจากคำชวาเดิมก็กลายเป็นชื่อที่คนไทยรู้จักมักคุ้น คำเล่าลือจากปากสู่ปาก ค่อยๆ กลายเป็นดนตรีที่มีคนถามหากันอยู่ตลอดมา ในชื่อ “อังกะลุง”

ผู้ที่มีส่วนสำคัญคนหนึ่ง ในการทำให้อังกะลุงแพร่หลายไปสู่สาธารณชนในยุคเริ่มแรก คือ ครูเอน ดิษฐเชย สำนักดนตรีชอยบ้านเขมร ย่านสวนมะลิ (ปัจจุบันคือ ชอยสวนหลวง เขตวรจักร) ซึ่งนอกจากจะเป็นสำนักดนตรีที่มีนักปี่พาทย์รุ่นเล็กรุ่นใหม่มากมายแล้ว ยังมีชื่อเสียงทางบรรเลงประกอบหนังเงียบ มีนักดนตรีในสังกัดประมาณครึ่งร้อย ซึ่งนับว่าเป็นวงที่ใหญ่ที่สุดวงหนึ่งในสมัยนั้น

ครูเอื้อนได้เข้ามากราบขอเป็นศิษย์เรียนระนาดเอก ต่อเพลงกับท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ หากแต่ท่านเห็นว่าครูเอื้อนมีอายุมากแล้วเกรงว่าจะเรียนระนาดเอกไม่ได้ดีเท่าที่ควร เพราะต้องใช้เวลาฝึกนานมาก จึงแนะนำให้ไปเอาตีทางวงอังกะลุงแทน เพราะมีลูกวงมากพอที่จะเล่นกันได้และท่านได้มอบอังกะลุงของท่านที่นำมาจากชวาทั้งหมดแก่ครูเอื้อน ดิษฐเชย เพื่อนำไปใช้ฝึกและบรรเลงรับงานจนเป็นที่แพร่หลายทั่วไป

ต่อมามีผู้สร้างอังกะลุงทดลองปรับเปลี่ยนรูปร่างใหม่ เพื่อให้บรรเลงได้สะดวกและเสียงรัวละเอียดยิ่งขึ้น โดยให้มีขนาดเล็กลงและมีจำนวนกระบอกไม้ไผ่เพิ่มขึ้น มีช่างเหลาอังกะลุงในยุคแรกๆ ชื่อ นายชุ่ม เป็นผู้เหลาโดยต้องนำไม้ไผ่จากจังหวัดกาญจนบุรีล่องเรือเข้ามายังสวนย่านบางแวกติดกับวัดตะโน ฝั่งธนบุรี และนำไม้ไผ่ที่ได้มาแช่น้ำไว้ตามท้องร่องสวนใช้เวลาเป็นปี เพื่อป้องกันมอดกินไม้ หลังจากนั้นก็ต้องนำมา “คาไฟ” คือ การนำไม้มาอบด้วยความร้อน เพื่อให้ไม้แห้งสนิท แล้วจึงนำมาเหลาเทียบเสียงตามที่ต้องการ

อังกะลุงแบบใหม่นั้น ได้เพิ่มจำนวนกระบอกจาก ๒ เป็น ๓ มี

การไล่เรียงลำดับ ใหญ่ กลาง เล็ก ที่ได้สัดส่วนกัน เรียกชุด จำนวนกระบอกกว่า “ดับ” มีการดัดแปลงวิธีการแบ่งระยะเสียงในช่วงคู่แปด จากเดิมที่มี ๕ เสียง ให้เป็น ๗ เสียง เทียบแบ่งชั้นระยะเสียงเท่าอย่างระนาดไทย มีวิธีการจับ และเขย่าที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง สามารถบังคับเสียง

ให้กรอยาวต่อเนืองได้อย่างน่าฟัง ตลอดจนคิดค้นเรื่องการเล่นกันเป็นวง มีเครื่องประดับเป็นหางนกยูงผูกธง ผูกโบว์สวยงาม

นักดนตรีกลุ่มแรกที่เขย่าอังกะลุงอย่างจริงจังเป็นนักดนตรีจากบ้านครุเอื่อน ดิษฐาน นายครุเอื่อน นักดนตรีลูกรักท่านหนึ่งที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน คือ ครูไมตรี พุ่มเสนาะ (อายุ ๘๘ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔) เล่าให้ฟังว่า อังกะลุงรุ่นแรกๆ ที่เขย่านั้นใหญ่และหนักมาก ตอนหลังจึงมีการปรับปรุงให้ขนาดเล็กลง วงอังกะลุงมาตรฐานวงหนึ่งจะใช้นักดนตรี ๗ คน แต่ละคนถืออังกะลุง ๒ ดับ คนละเสียงกันเวลาบรรเลงจะนั่งล้อมเป็นวงกลม บรรเลงด้วยความจำ ไม่ต้องใช้โน้ต เพราะนักดนตรีมีพื้นฐานเดิมจากอาชีพนักดนตรีไทย จำเพลงได้ขึ้นใจอยู่แล้ว และที่เป็นที่นิยมคือจะต้องมีโหม่ง ๓ ใบ และกลองแขกคู่ บรรเลงประกอบด้วยเพลงที่บรรเลงนอกจากจะเป็นเพลงชุดที่หลวงประดิษฐไพเราะแต่งด้วยสำเนียงชาวแล้ว ก็เป็นเพลงซ้ำๆ ไพเราะทั่วไป เช่น เขมรไทรโยค ลาวดวงเดือน เป็นต้น นับว่าครูเอื่อนเป็นผู้มีบทบาทส่งเสริมอังกะลุงอย่างจริงจังท่านหนึ่งในอดีต

นอกจากวงอังกะลุงของครูเอื่อนจะรับงานตามหน้าโรงภาพยนตร์

และงานกระจายเสียงสดทางวิทยุแล้ว ก็ยังตระเวนไปเล่นตามงานเอกชน
ทั่วไปด้วย และเนื่องจากเป็นวงดนตรีเกิดใหม่ เสียงดนตรีใหม่ รสชาติการ
บรรเลงอย่างใหม่ จึงมีผู้นิยมยกย่องกันมาก ครูไมตรีเล่าว่า ครั้งหนึ่ง มี
คนหาวงครูเอื้อนไปบรรเลงที่ศาลาวัดนก บางแวก (อยู่ในซอยพานิชยการ
ธนบุรี ปัจจุบัน) มีคนแห่ไปดูกันแน่นชนด์ล้นศาลาวัด ถึงกับศาลาพัง

ครูเอื้อน ดิษฐเซย ถึงแก่กรรมเมื่อราวหลังสงครามโลกครั้งที่สอง
ในภาวะที่เผชิญมรสุมชีวิตครอบครัวจนถึงขั้นสิ้นเนื้อประดาตัว ต้องขาย
เครื่องดนตรีที่เป็นสมบัติในบ้านทิ้งไปหมด และไปจบชีวิตที่อำเภอสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี อังคะลุงยุคแรกของท่านและอุงคลุงชวาที่ได้รับมาจาก
คุณครูหลวงประดิษฐไพเราะนั้น ภายหลัง ครูสกล แก้วเพ็ญภาค ครูปี่พาทย์
สำนักบางใหญ่ได้ไปพบเข้าที่ร้านขายของเก่าย่านเวียงนครเกษม และได้
ชื่อมาใช้เป็นตัวอย่างต้นแบบและประกอบอาชีพเหลาอังกะลุงชวาในกาล
ต่อมา

ส่วนบุตรของท่านครู ที่เกิดในปีที่ท่านนำอังกะลุงเข้ามาจากชวาที่
ชื่อบรรเลง ศิลบรรเลง นั้น เมื่อโตขึ้นก็ได้มีโอกาสบรรเลงอังกะลุงถวาย
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อทำหน้าที่นักดนตรีในวงมโหรี
หญิงประจำราชสำนักในบางโอกาส โดยเขย่าอังกะลุงเพลงลำเนียงชวาที่
เป็นผลงานการประพันธ์ของท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะร่วมกับนักดนตรี
หญิงคนอื่นๆ เช่น คุณหญิงชื่น ศิลบรรเลง ครูแซมซ้อย ดุริยพันธุ์ ครู
สุดา เขียววิจิตร เป็นต้น

และในกลางรัชกาลที่ ๗ นี้เช่นกัน ที่มีการนำเอาวงอังกะลุงไป
บันทึกเสียงในแผ่นครั้งยี่ห้อเศรณี ผลิตโดย คุณหญิงรามबंधิตสิทธิเศรณี
(เยี่ยมสรวงศ์) อดิต้นกร็องประจำวังบางคอกแหลม ศิษย์คนหนึ่งของท่าน
ครูหลวงประดิษฐไพเราะที่มีชื่อเสียงในการเผยแพร่งาน “แผ่นเสียงสำหรับ
ผู้มีบรรดาศักดิ์” ซึ่งส่วนหนึ่งในงานบันทึกแผ่นครั้งนี้ คุณหญิงรามबंधิตฯ

ได้ขับร้องเพลงไพเราะ เช่น เขมรปากท่อ เขมรเป่าใบไม้ ให้กับ “วงอังกะลุง
หลวงประดิษฐไพเราะ” บรรเลงรับด้วย ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นหลักฐาน
แผ่นเสียงโบราณที่สำคัญส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ดนตรีไทยในอดีต

แม้เมื่อสิ้นบุญครูหลวงประดิษฐไพเราะไปนานแล้ว แต่อิทธิพล
และเสน่ห์ของ “เสียงใหม่” ในสังคมคนไทยที่ไม่คุ้นเคยจากหูที่เคยได้ยิน
แต่ปีพายุหิมโหรี ทำให้อังกะลุงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย มีคนสนใจ
อยากหัดอยากเล่นกันทั่วไป เกิดวงอังกะลุงใหม่ๆ หลายวง ทั้งในหน่วย
ราชการสถานศึกษา และเอกชน วงที่มีชื่อเสียง เช่น วงอังกะลุงโรงงาน
ยาสูบ วงอังกะลุงตำรวจ วงอังกะลุงครูนาม พุ่มอยู่ วงอังกะลุงทวี
ชาประดิษฐ์ วงอังกะลุงศิษย์ศรทองนนทบุรี วงอังกะลุงโรงเรียนศรี-
บุญยานนท์ วงอังกะลุงโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ฯลฯ ทำให้ต้องเร่งสร้าง
เครื่องดนตรีชนิดนี้ป้อนตลาดอย่างจริงจัง เกิดอาชีพช่างทำอังกะลุงขึ้น

มาในสังคมไทย ทั้งช่างสมัครเล่นและช่างอาชีพ เช่น ครูเฉลิม-ครูพัฒน์ บัวทั้ง ครูสกล แก้วเพ็ญภาค ครูฟุ้ง-ครูอรุณ บัวเอี่ยม ช่างไสยศาสตร์-สลายหยุด แยมสุวรรณ ช่างช้วน สุพรรณบุรี เป็นต้น ช่างทำอังกะลุงส่วนใหญ่อยู่ในย่านจังหวัดนนทบุรี ซึ่งยังคงมีการสืบทอดกิจการมาจนถึงปัจจุบัน รายได้ของการสร้างเครื่องอังกะลุง ทำให้นักดนตรีบางท่าน เช่น ครูผล กิจจันทร์ ชาวสวนทุเรียนเมืองนนทบุรีที่เมื่อสวนทุเรียนล่มเพราะน้ำท่วม ก็เลยโค่นสวนทุเรียนของตัวเองทิ้งแล้วหันมาปลูกไผ่ขยายพันธุ์เพื่อนำมาทำอังกะลุงแทน แม้พฤติกรรมของครูผลจะเป็นที่หัวเราะเยาะของชาวสวนทั่วไปในตอนแรกๆ แต่ผลงานของท่านในบันปลายอายุ ก็เป็นข้อพิสูจน์ว่า อังกะลุงนั้น เป็นเครื่องดนตรีที่วิเศษมหัศจรรย์เพียงไร นอกจากจะเป็นอาชีพที่ดีแล้ว เสียงอังกะลุงยังสามารถสร้างความรื่นอารมณ์ได้ทุกยามที่นำมาบรรเลงเพลงไทยเดิม จนแม้เพลงลูกทุ่ง เพลงป๊อปสมัยใหม่

ที่สำคัญ คือ อังกะลุงเล่นง่าย เขย่าเมื่อไรก็เพราะเมื่อนั้น และยังเล่นกันเป็นทีม เล่นด้วยความรู้สึกว่าเป็นพวกพ้อง เป็นเพื่อนกัน ก็ยิ่งสนุก

เสียงอังกะลุง เป็นตัวแทนของเสียงแห่งมิตรไมตรี ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นพื้นฐานการเจริญเติบโตในโลกดนตรีชั้นสูงต่อไป

เวลาผ่านไปเมื่อพื้นที่ของการสืบทอดและพัฒนาดนตรีไทย เปลี่ยนจากบริบทเดิม “บ้าน-วัด-วัง” ไปสู่โลกของสถานศึกษาอย่างจริงจัง อังกะลุงก็เดินทางเข้าไปในรั้วโรงเรียน เข้าไปในห้องเรียน ให้มีน้อยๆ ได้สัมผัสได้เขย่า ได้เล่นกันเป็นวง ได้สนุกชุกชุก เด็กๆ ได้เริ่มต้นเดินทางเข้าสู่โลกแห่งดนตรีและจินตนาการสร้างสรรค์

จากเพลงลำเนียงชาวที่เดินทางเข้ามาเมืองไทยเมื่อร่วมศตวรรษ ขยายไปสู่เพลงอื่นๆ เพลงแล้วเพลงเล่า ปีแล้วปีเล่า โรงเรียนแล้วโรงเรียน

เล่า

.... ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นความช่างสังเกต ช่างจดจำ ช่างคิดค้น หรือคุณลักษณะเด่นที่เป็นนักสร้างสรรค์ของท่านครูหลวง ประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) หรือจะเป็นด้วยความรักที่ต้องการ มอบของขวัญของฝากจากแดนไกลให้แก่ทายาทผู้สืบสกุล

.... ไม่ไผ่ดนตรีนามอังกะลุง ก็ได้ทำหน้าที่ของตนเองในฐานะต่างๆ บนแผ่นดินนี้ร่วม ๙๓ ปีแล้ว เท่ากับอายุของบุตรของท่าน ที่ชื่อ “บรรเลง”

ในโลกปัจจุบัน อังกะลุงสามารถบรรเลงได้หลากหลาย ไม่ว่าจะ เป็นดนตรีประกอบในงานพิธีกรรม เป็นดนตรีใช้บรรเลงในงานขับกล่อม รื่นเรึงดนตรีประยุกต์ รวมไปถึงเป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ดนตรีไทย ตามหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีภาคบังคับ-ภาคอิสระในโรงเรียน จำนวนมากทั่วทั้งประเทศไทย

บ่อยครั้ง ที่มักจะได้ยินว่า **เครื่องดนตรีไทยขึ้นเดียวที่เด็กนักเรียน เคยเล่นหรือเล่นเป็น คือ “อังกะลุง”** ❀

ขอขอบคุณข้อมูลจาก หนังสือกำหนดการ ๑๐๐ ปี อังกะลุงกรุงสยาม ๑๓-๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ โดย มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) กระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซีย กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อุทยานการเรียนรู้ (TK Park) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัทบ้านปูจำกัด (มหาชน)

Tayland ve Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin 50. yıldönümünde Ankara Tayland Büyükelçiliği Chulalongkorn Üniversitesi Tay Müzik Topluluğu geleneksel Tayland müzik ve danslarını sunmaktan onur duyar:

Geleneksel Tayland müziğinin, gösterişli danslarının ve Tay enstrümanlarıyla çalınan güzel Türk müziğinin keyfini çıkarın!

GİRİŞ ÜCRETSİZDİR

TÜRKİYE TAYLAND DİPLOMATİK İLİŞKİLERİNDE 50. YIL

Ankara'da:

25 Haziran 2008 Çarşamba günü saat 19.30
Çayyolu Tiyatrosu, 125. Yıl Sahnesi 35. Cadde
Arcadium İş Merkezi Arkası, Çayyolu

İstanbul'da :

27 Haziran 2008 Cuma günü saat 20.30
Cemal Reşit Rey Konser Salonu, 19 Mayıs Mah.
Fulya Cad. Cevahir İş Merkezi No: 6 Şişli

(Sadece İstanbul'da, Tayland'da turizm, ticaret ve yatırım fırsatları hakkında bilgi köşesi ayrıca sergi de olacaktır.)

กิจกรรมด้านวัฒนธรรม

ในการฉลองความสัมพันธ์ทางการทูต 50 ปี ระหว่างไทย - ตุรกี

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอังการา

ในปี 2551 ตุรกีเป็นประเทศหนึ่งที่ได้ร่วมจัดกิจกรรมฉลองในวาระครบรอบความสัมพันธ์ทางการทูตโดยเป็นวาระครบรอบ 50 ปี แม้ว่าไทยกับตุรกีได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2501 แต่การติดต่อระหว่างสองประเทศมีมานานแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาซึ่งในขณะนั้น ตุรกียังเป็นอาณาจักรออตโตมันที่ยิ่งใหญ่ ส่วนความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการมาเริ่มในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งราชวงศ์จักรี โดยพระองค์ได้ส่งคณะราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศในยุโรป รวมทั้งราชอาณาจักรออตโตมันด้วย¹

กิจกรรมที่ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันจัดขึ้นมี เช่น การแลกเปลี่ยนการแสดงทางวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนการเยือนของสื่อมวลชน การจัดทำตราไปรษณียากรที่ระลึก เป็นต้น โดยในส่วนของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอังการาได้รับมอบหมายให้จัดการแสดงด้านวัฒนธรรมไทยในตุรกี รวมทั้งเป็นผู้ริเริ่มและประสานงานหลักโครงการจัดทำตราไปรษณียากร

¹ ผู้สนใจอ่านรายละเอียดได้จากหนังสือ “ตุรกี” โดยคุณไพศาล หรุพาศน์ชัยกิจ เจ้าหน้าที่การทูต 7 กรมอาเซียน

ที่ระลึกกับบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด และการไปรษณีย์ตุรกี

การจัดทำตราไปรษณียากรที่ระลึกได้เสร็จเรียบร้อยและเปิดจำหน่ายวันแรกในวันที่ 12 พฤษภาคม 2551 ซึ่งตรงกับวันครบรอบความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งฝ่ายตุรกีได้เชิญเอกอัครราชทูต กันยา ใจมัน ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอังการา และตัวแทนจากสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไทย ณ นครอิสตันบูล ไปร่วมงานเลี้ยงรับรองเพื่อแถลงข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยมีนาย Binali Yildirim รัฐมนตรีคมนาคมเป็นประธาน และมีการแลกเปลี่ยนตราไปรษณียากรที่ระลึกระหว่างกันจำนวน 2,500 ชุดหรือ 5,000 ดวงด้วย²

ส่วนการจัดงานแสดงด้านวัฒนธรรมเดิม ไทยนำคณะหุ่นละครเล็กโຈหลุยส์ไปแสดง ซึ่งคาดว่าจะเป็นที่สนใจของชาวตุรกี เนื่องจากตุรกีเองก็มีศิลปะการแสดงละครหุ่นเช่นกัน เรียกว่า karagöz (traditional Turkish shadow puppet theatre) กอปรกับคณะโຈหลุยส์ได้รับรางวัลจากการประกวดนานาชาติหลายรางวัล เคยเดินทางไปแสดงในหลายประเทศมาแล้ว และเป็นที่ยินชอบของผู้ชมต่างชาติ แต่ติดขัดปัญหาด้านเทคนิคบางประการ ทำให้ต้องเปลี่ยนมาเป็นการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีไทย โดยสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้ติดต่อคณะนาฏศิลป์และดนตรีไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาแสดงแทนซึ่งคณะนักแสดงประกอบด้วยอาจารย์และนิสิตในภาควิชาดุริยางคศิลป์และเคยได้รับเชิญไปแสดงในหลายประเทศ เช่น นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น สโลวีเนีย เป็นต้น ทางมหาวิทยาลัยและคณะก็ยินดีให้ความร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตฯ โดยไม่คิดค่าจ้างการแสดงแต่อย่างใด

² ตราไปรษณียากรที่ระลึกชุดนี้มี 2 ดวง ดวงหนึ่งเป็นรูปโลหะปราสาท วัดราชนันทาราม ในกรุงเทพฯ อีกดวงเป็นรูป Blue Mosque ในนครอิสตันบูล

การแสดงจัดขึ้นที่ Çayyolu Theatre กรุงอังการา ในวันที่ 25 มิถุนายน 2551 และที่ Cemal Reşit Rey Concert Hall นครอิสตันบูล ในวันที่ 27 มิถุนายน 2551 ฝ่ายตุรกีมอบหมายให้นาย Ertuğrul Apakan ปลัดกระทรวงการต่างประเทศตุรกี เป็นผู้แทนไปร่วมงานที่กรุงอังการา และนาย Ergun Güngör รองผู้ว่านครอิสตันบูล ไปร่วมงานที่นครอิสตันบูล

การแสดงดังกล่าวประกอบด้วย 4 ชุด ได้แก่ โหมโรง โปงลาง และรำกลองยาว และการบรรเลงโดยเครื่องอังกะลุง ซึ่งไฮไลท์หนึ่งของการแสดงอยู่ที่การบรรเลงเพลงตุรกีโดยใช้เครื่องดนตรีโปงลาง โดยเพลงที่ถูกเลือกมาบรรเลงคือ เพลง Katibim³ ซึ่งเป็นเพลง folk-song เก่า และเป็นที่ยุ่จักแพร่หลายในหมู่ชาวตุรกี สร้างความชื่นชอบและประทับใจอย่างมากให้แก่ผู้ชมชาวตุรกีซึ่งปรบมือและร้องคลอไปด้วย นอกจากนี้ ในการแสดงชุดอังกะลุง ผู้ชมยังมีโอกาสทดลองเล่นเครื่องอังกะลุง เป็นที่สนุกสนานเช่นกัน

การจัดงานที่นครอิสตันบูล นอกจากการแสดงทางวัฒนธรรมแล้ว สถานเอกอัครราชทูตฯ ยังถือโอกาสประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทย การค้าและการลงทุนของไทยในตุรกีโดยได้รับความร่วมมือจาก ททท. กรุงโรม สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครอิสตันบูล และ

³ Katibim (My clerk) เป็นเพลงที่มีอายุเก่าแก่กว่า 90 ปี แต่งขึ้นในปลายสมัยอาณาจักรออตโตมัน ก่อนจะเปลี่ยนมาเป็นสาธารณรัฐตุรกี สิ่งที่ทำให้เพลงนี้เป็นที่นิยมคือ จังหวะดนตรีที่ไพเราะ ใช้ถ้อยคำที่คล้องจอง และมีเนื้อร้องง่ายต่อการจดจำ เนื้อเพลงเป็นการบอกรักระหว่างเสมียนคนหนึ่งกับหญิงสาว เนื่องจากในสังคมตุรกีสมัยก่อน การแสดงออกหรือบอกรักระหว่างชายหญิงอย่างเปิดเผยเป็นไปได้ยาก เนื่องจากข้อจำกัดด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนา

บริษัท CP⁴ มาร่วมจัดนิทรรศการ นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์สินค้า และเอกสาร ประชาสัมพันธ์มาแจกจ่ายให้แก่ผู้มาชมการแสดงด้วย

ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ ตุรกีเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่เคยมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน และการติดต่อในภาคธุรกิจและระดับประชาชนต่อประชาชนก็มีเพิ่มขึ้นมากในปัจจุบัน ด้วยจำนวนประชากรกว่า 70 ล้านคน ตุรกีจึงเป็นตลาดที่ค่อนข้างใหญ่และจัดเป็นตลาดใหม่ซึ่งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและผู้ส่งออกของ ไทยให้ความสนใจเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณการค้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา และไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2551 ปริมาณการค้ามีมูลค่า 993.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.62 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2551⁵

ในด้านการท่องเที่ยว แต่ละปีมีชาวตุรกีเดินทางไปท่องเที่ยวใน ต่างประเทศกว่า 8 ล้านคน นอกจากนี้ ประมาณกันว่าชาวตุรกี 12 ล้าน คนมีรายได้สำหรับการใช้จ่าย (disposable income) เทียบเท่ากับสมาชิก EU บางประเทศ (8 ล้านคนมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับชาวเบลเยียม) ตุรกี จึงเป็นตลาดนักท่องเที่ยวหนึ่งที่มีศักยภาพสำหรับไทย เมื่อปี 2550 มีชาว

⁴ บริษัท CP เป็นผู้ลงทุนรายใหญ่จากไทยเพียงรายเดียวในตุรกี เริ่มเข้าไปลงทุนเมื่อปี 2529 ประกอบธุรกิจไก่เนื้อและไก่ไข่แบบครบวงจร คิดเป็น 65% ของรายได้ และธุรกิจ อาหารสัตว์ คิดเป็น 35% ของรายได้ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครอิสตันบูล และโรงงาน ผลิตเป็นของตนเองในกรุงอังการา อิชเมียร์ และอะดานา และมีโรงงานที่จ้างผลิตแอร์ ชูรัม และอินกอล ว่าจ้างพนักงานกว่า 2,550 คน ในปี 2550 บริษัท CP ครอบส่วนแบ่ง ตลาดเนื้อไก่ร้อยละ 10 (อันดับ 2) ตลาดอาหารสัตว์ร้อยละ 9 (อันดับ 4) และตลาด ไก่ร้อยละ 2 (อันดับ 5)

⁵ ปัจจุบัน ตุรกีเป็นตลาดล้าค้ำของสินค้าส่งออกหลายรายการของไทย ได้แก่ ด้ายและ เส้นใยประดิษฐ์ (อันดับ 1 และ 2) เม็ดพลาสติก (อันดับ 9) ยางพารา (อันดับ 10)

ตุรกีเดินทางไปท่องเที่ยวในไทยเกือบ 30,000 คน ในขณะที่ช่วง 7 เดือนแรกของปี 2551 มีประมาณ 20,100 คน (ตัวเลขไม่เป็นทางการของ ททท.) ขณะนี้ ททท. กรุงโรมซึ่งดูแลตลาดตุรกีด้วยกำลังสรรหาผู้แทนท้องถิ่นในนครอิสตันบูลเพื่อส่งเสริมและทำการตลาดในตุรกีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจัดงานแสดงทางวัฒนธรรมและการจัดทำตราไปรษณียากรที่ระลึกซึ่งสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้ดำเนินการในวาระดังกล่าว นอกจากจะช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับตุรกีให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นแล้วย่อมช่วยให้ชาวตุรกีซึ่งส่วนใหญ่ยังรู้จักประเทศไทยน้อยมาก ได้รู้จักประเทศไทยและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น รวมทั้งอยากเดินทางไปท่องเที่ยวเมืองไทยเพื่อสัมผัสความเป็นมิตรของคนไทยไม่มากนักน้อย ❀

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอังการา

รู้จักกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ: ทนายของชาติ

โดย แกมดาว บุณยรัตพันธุ์

หลังจากที่ได้แนะนำหน่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศที่ให้บริการประชาชนไปแล้วอย่างกรมการกงสุล ในฉบับนี้ดิฉันจะขอแนะนำอีกหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศค่ะ ซึ่งเป็นหน่วยงานอันสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินกิจการด้านต่างประเทศของไทย เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติเป็นหลักและเพื่อให้ไทยสามารถดำรงอยู่ในเวทีโลก โดยสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศได้ โดยมีหลักสากลและมุ่งแก้ไขปัญหา โดยสันติวิธีผ่านกรอบของกฎหมาย โดยเชื่อมโยงกฎหมายในประเทศกับกฎหมายระหว่างประเทศหรือกฎหมายสากล นั่นคือ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ตั้งอยู่ภายในที่ทำการกระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ มีชื่อเรียกสั้นๆ ว่า “กรมสนธิ” ค่ะ เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศที่จะให้การดูแลเรื่องด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมาย

กรมสนธิสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ จะแบ่งหน้าที่หลักๆ ของกรมออกเป็นหน่วยงานย่อย อีก 4 กอง คือ กองกฎหมาย กองเขตแดน กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ และกองสนธิสัญญา ซึ่งแต่ละกองจะมีหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันไป ดังนี้ค่ะ

โดยกฎหมาย มีหน้าที่หลัก คือ การให้คำปรึกษาและความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ และยังพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับสัญญาที่ทำโดยหน่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศในต่างประเทศ และเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างรัฐบาลของไทยกับองค์กรหรือสถาบันด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิก

กองถัดมา กองเขตแดน จะมีหน้าที่หลักๆ ตรงตามความหมายของชื่อของกองเลยคะ ซึ่งจะเป็นเรื่องของการดูแลกฎหมายเกี่ยวเนื่องในเรื่องของเขตแดนของประเทศ นั่นคือ จะมีหน้าที่ในการให้ความเห็นเกี่ยวกับตีความสนธิสัญญา เอกสาร และหลักฐานเกี่ยวกับเขตแดนและเขตอำนาจ รวมทั้งประสานการดำเนินการของรัฐบาลเกี่ยวกับงานคดีเรื่องเขตแดน และเขตอำนาจในศาลระหว่างประเทศหรืออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งจากในอดีตที่ผ่านมา กองเขตแดนได้มีบทบาทในกรณีพิพาทเขาพระวิหาร เป็นต้น

กองพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ มีหน้าที่หลักในการประมวลศึกษา วิจัย ติดตามและวิเคราะห์ทางวิชาการเกี่ยวกับแนวโน้ม และพัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประเทศไทย รวมไปถึงแปลสนธิสัญญาและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องและอยู่ในความรับผิดชอบของกรม อีกทั้งยังดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมยกร่างกฎหมายระหว่างประเทศอีกด้วย

และกองสุดท้าย กองสนธิสัญญา จะมีภารกิจในการดำเนินการเพื่อจัดทำและเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญา รวมทั้งบอกเลิกหรือถอนการเข้าเป็น

ภาคีสถนธิสัญญา พิจารณา ตีความ และให้ความเห็นเกี่ยวกับสนธิสัญญา

อย่างไรก็ดี ถึงแม้กองต่างๆ ของกรมสนธิสัญญาจะมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบออกจากกันอย่างชัดเจน แต่จะเห็นได้ว่างานหลัก ก็คือ การดำเนินการเกี่ยวกับปัญหากฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ที่ประชาชนชาวไทยจะได้รับจากการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล

ถึงแม้เรื่องการต่างประเทศอาจเป็นเรื่องที่หลายท่านเห็นว่าไกล แต่ในยุคปัจจุบันการต่างประเทศกลายเป็นเรื่องประชิดตัวเสียแล้ว เพราะความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าของเศรษฐกิจผูกโยงกับการต่างประเทศและความมั่นคงของชาติก็ได้รับผลกระทบได้จากแรงกดดันทางการเมืองจากรอบบ้านเรา เมื่อประชาชนมีความคุ้นเคยเกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายอยู่บ้าง เนื่องจากเป็นความรู้ที่จำเป็นที่ใช้ในชีวิตประจำวันก็ย่อมเข้าใจได้ว่าประเทศเปรียบเสมือนประชาชนคนหนึ่งในสังคมโลก และกรมสนธิฯ เป็นหนวยความที่มีหน้าที่ปกป้องคนคนนั้นหรือประเทศชาติในกรอบของกฎหมายระหว่างประเทศเอง ดังนั้น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าร่วมกับรัฐบาลของประเทศ ในกิจการต่างประเทศเพื่อรักษาอำนาจอธิปไตยของชาติเพื่อลูกหลานของเราต่อไป ❀

เว็บไซต์ <http://www.mfa.go.th/treaty/>

คุณแกมดาว บุญยรัตพันธุ์
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่เว็บไซต์
สังกัดกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

คนไทยคนดี ครูตี๋...ชีวิตนี้ก็ให้เต็มที่ ได้...

โดย หทัยชนก อุตราคนี ฟรุโม

ดิฉันก็เคยเป็นเหมือนกับอีกหลายๆ คนในโลกใบนี้ที่เคยเห็นตัวเอง เป็นศูนย์กลางของจักรวาล เห็นว่าโลกหมุนได้รอบตัวเรา และเงินบันดาลให้เกิดความสุขในชีวิต จวบจนวันหนึ่งที่ดิฉันได้เห็นโฆษณา ทีวี ชั้นหนึ่ง เกี่ยวกับชีวิตของผู้หญิงคนหนึ่งที่น่าป่วยเป็นโรคร้าย แต่แทนที่เธอจะปล่อย ให้ชีวิตจมอยู่กับความทุกข์ระทมขมขื่น เธอกลับเลือกที่ใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ มุ่งช่วยให้คนอื่นมีความสุข เรื่องราวของเธอทำให้ดิฉันสนใจและอยากรู้ว่า ทำไมเธอถึงมีพลังใจอันมหัศจรรย์ มีจิตศรัทธามุ่งมั่นที่จะสร้างความสุขในโลกใบนี้ได้ ทั้งๆ ที่เธอกำลังเจ็บปวดแสนสาหัส

ครูจิ๋ว หรือคุณสุธาสิณี น้อยอินทร์ ผู้ก่อตั้งมูลนิธิสุธาสิณี น้อยอินทร์ เพื่อเด็กและเยาวชน หรือที่รู้จักกันดีในนามของ “บ้านโฮมฮัก” ที่จังหวัดยโสธร คือเจ้าของเรื่องราวในหนังสือเล่มนี้ ชื่อนั้น และเป็นคนที่ดิฉันขอยกให้เป็นคนไทยคนดีของเราในวิถีสราญรมย์ฉบับที่คุณผู้อ่านกำลังถืออยู่ในมือเล่มนี้ค่ะ....

เมื่อดิฉันถามถึงที่มาของบ้านโฮมฮัก ครูตัวต่อด้วยน้ำเสียงร่าเริง ที่เต็มไปด้วยพลังมาตามสายโทรศัพท์ว่า “ตอนแรกตัวยังไม่ได้คิดจะทำอะไรขนาดนี้ ตัวเป็นเด็กบ้านแตก มีความซอกซำในจิตใจ พ่อแม่แยกทางกัน เคยเป็นคนก้าวร้าว เจ้าทิฐิ ชอบเอาชนะ แต่แล้วเมื่อตัวเห็นคุณพ่อคุณแม่ เป็นต้นแบบที่ดี ในการทำงานเพื่อคนอื่น และการรู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน ตัวก็คิดได้ ท่านไม่ได้สอนใต้งๆ ว่าตัวจะต้องทำงานเพื่อสังคม แต่สิ่งที่ท่านพูด สิ่งที่ท่านทำ และการปฏิบัติต่อคนรอบข้าง หรือแม้แต่สัตว์เลี้ยงในบ้าน มันหล่อหลอมจิตใจของตัวมาตลอด คุณพ่อเคยสอนบ่อยๆ ว่า การศึกษาสอนให้เราออกไปรับใช้คนอื่น ออกไปทำงานให้ชาวบ้าน ท่านพูดเสมอ เวลาที่เราเรียกร้องให้ท่านกลับบ้านมาอยู่กับเรา

ตัวเริ่มสนใจทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมบ้าง เริ่มไปออกค่ายอาสา ตอนนั้นเอง ที่ตัวได้เห็นชีวิตชาวบ้านมากขึ้น และเห็นว่าการที่เราคิดว่าเราเอาอะไรไปให้เขา ที่จริงแล้วเราก็คือผู้รับมากกว่า สิ่งที

ได้รับจากเขามันเป็นเรื่องเล็กๆ ที่
อยู่ในหัวใจของมนุษย์ค่ะ มันเป็น
ความสุข ความอบอุ่น ความ
งดงาม พอมีโอกาสตัวก็เลือกที่
จะทำงานเพื่อสังคมในต่างจังหวัด

ที่ท่าंगไกลและทุรกันดาร ตอนนั้น เลือกไปอยู่ที่แม่ฮ่องสอน ไปทำงานอยู่
กับชาวเขาเผ่าปากกะยอ¹ และมั้ง เราช่วยทำงานพัฒนาทุกอย่าง ไม่ว่าจะ
จะเป็นการสร้างโรงเรียน สอนภาษาไทย ทำการเกษตร หรือแม้แต่
ทำคลอด บางสิ่งบางอย่างที่ขาดหายไปจากชีวิตของเราในวัยเด็ก มันเริ่ม
ถูกเติมเต็มทีนี้เอง มันเป็นความอึดอ้อมใจที่เราค้นหามานาน แต่ถึงเวลา
หนึ่ง เราก็ต้องกลับบ้าน กลับมาอยู่ดูแลคุณแม่

พอกลับมากรุงเทพฯ ตอนนั้นอายุ 20 กว่าๆ เกือบ 30 แล้ว ตัว
ตัดสินใจมาทำงานในชุมชนแออัดคลองเตย เราเป็นคนกรุงเทพฯ แท้ๆ
แต่เราไม่เคยรู้ว่ามันมีอะไรแบบนี้ด้วย เด็กๆ ที่ถูกทอดทิ้ง ผู้หญิงเข้าสู่
กระบวนการค้าประเวณี ผู้ชายกินเหล้าเมายา มีพฤติกรรมรุนแรง สรุป
คือ เด็กและเยาวชนเป็นผลพวงจากปัญหาสังคม ทำให้เริ่มคิดได้ว่าเรา
น่าจะทำงานแก้ไขจากต้นเหตุมากกว่าที่จะทำงานที่ปลายเหตุ”

ดิฉันรู้สึกทั้งในตัวครูตัวอย่างเหลือเกิน ด้วยวัยยังไม่ถึง 30 ด้วยซ้ำ
ในเวลานั้น ครูตัวกลับคิดถึงปัญหาสังคมได้อย่างลึกซึ้ง ขณะที่เมื่อหันกลับ
ไปมองดูคนรุ่นราวคราวเดียวกับครูตัวในเวลานั้น พวกเขาบางคนไม่ได้
คิดถึงอะไรมากไปกว่าความสุข หรือความต้องการของตัวเองด้วยซ้ำ อย่า
ว่าแต่จะคิดไกลไปถึงการช่วยเหลือสังคมเลย ครูตัวเล่าต่อว่า “หลังจาก
ทำงานที่ชุมชนแออัดได้พักหนึ่ง ก็ตัดสินใจตามคุณหมอต่านหนึ่งที่รู้จักมา
ทำงานที่ยโสธร โดยไม่ขอรับเงินเดือน ท่านทำงานช่วยเหลือผู้ป่วย เรา

¹ ชาวเขาเผ่าหนึ่ง

ก็ช่วยท่านไป ขณะเดี๋ยวก็มองเห็นปัญหาอื่นไป ด้วย นั่นก็คือเรื่องการศึกษา เด็กๆ ในชนบท ไม่ได้รับการศึกษาที่ดี เรียนจบ ป.6 หรือ ม. 3 เข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ ท้องกลับมา คลอดลูก ทิ้งไว้ มีปัญหาไม่สิ้นสุด ตั๋วจึงตัดสินใจครั้งใหญ่ คือ กลับบ้านมาขายทรัพย์สินของตัวเอง และ เริ่มก่อตั้ง “บ้านโฮมฮัก” ขึ้นมาในปี 2530 จนถึงวันนี้ก็ล่วงเข้ามาถึง 22 ปีแล้วค่ะ”

และนี่คือที่มาของ “บ้านโฮมฮัก” บ้านที่ เต็มไปด้วยความรักของเด็กๆ นักร้อยชีวิต ที่ถูกลังคมทอดทิ้ง ถูกทำร้าย และไม่ให้ออกาส แต่เมื่อพวกเขาได้พบกับ “ครูตัว” ชีวิตของพวกเขา ก็เปลี่ยนไป พวกเขาได้รู้จักกับความรัก ความอบอุ่น และบ้านที่พวกเขา ไม่เคยมี

ครูตัวก็เป็นผู้มีอุดมการณ์เฉกเช่นผู้ใหญ่หลายท่านที่ต้องการแก้ไข ปัญหาสังคมในบ้านเราด้วยความตั้งใจ ทุ่มเท มุมนะทั้งแรงกายแรงใจ ทว่าหัวใจที่แสนเด็ดเดี่ยวดวงนี้ กลับฝังอยู่ในร่างที่กำลังเจ็บป่วยทรุดโทรม ด้วยโรคมะเร็งรุมเร้ามาเป็นเวลานาน แต่แทนที่คนป่วยหนักขนาดครูตัว จะท้อแท้ หรือนั่งจมอยู่กับความเจ็บปวดของตัวเอง เธอกลับยิ่งเข้มแข็ง ยิ่งมีแรงกายแรงใจ ที่จะช่วยเหลือคนอื่นที่ไม่รู้ว่าไปเอา “พลัง” ขนาดนี้มาจากไหน

“ตัวทำเรื่องนี้มานาน ไม่ว่าจะไม่เจ็บป่วยหรือเจ็บป่วยขนาดไหน ตัวก็ต้องทำอยู่ดี สิ่งที่ทำอยู่ทุกวันนี้ คือการแสดงความกตัญญูต่อแผ่นดิน เป็นการรับใช้ชาติ รับใช้แผ่นดินที่ชัดเจน การเจ็บป่วยของตัว ที่หลายคนมองว่ามันคือโรคร้าย แต่มันคือบทเรียนชีวิตที่มีค่า มันทำให้เรามีสติ และเกิดปัญหาในการแก้ไขปัญหได้อย่างสงบ ไม่ทुरนทुरาย ไม่อาละวาด ไม่เรียกร้อง หรือเอาชนะ เราต้องเป็นตัวอย่างให้ลูกๆ ทุกคนที่นี่ได้เรียนรู้

ด้วยว่า ความเจ็บป่วยมันเกิดขึ้นที่กาย แต่ไม่ใช่ที่ใจ เพราะฉะนั้น ใจเรายังเป็นสุข หัวใจเรายังเข้มแข็ง ถ้าพรุ่งนี้ เราจะตาย มันก็คือเรื่องของพรุ่งนี้ วันนี้ ก็คือวันนี้ มันยังไม่ถึงพรุ่งนี้สักหน่อย แล้วทำไมเราต้องนอนรอความตาย จมอยู่กับปัญหาความเจ็บป่วยของเราด้วย

ถ้าเราตายแล้วเด็กๆ ละ เด็กที่เขาไม่มีพ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น เขาทุกข์กายทุกข์ใจมากกว่าเรามาก บางคนมีปัญหาสุขาภพเป็นโรคเอดส์ ตัวต้องเป็นผู้ให้เขา เพราะเขาไม่มีใคร...

บางทีคนมักคิดว่าเราเป็นผู้ให้กับเด็กๆ พวกนี้...แต่ความจริง เราให้น้อยมาก เขาต่างหากที่เป็นคนให้กับเรา เขาให้ด้วยเสียงหัวเราะ ด้วยรอยยิ้ม ด้วยความรักและการโอบกอด มันทำให้ตัวเป็นสุข เป็นยาวิเศษที่รักษาเยียวยาเราได้ บางวันเราเจ็บจนลุกไม่ขึ้น แต่พอคิดถึงพวกเขา เราก็ต้องลุกขึ้นมา”

ครูดีเล่าเรื่องการทำงานในบ้านโฮมฮักให้ฟังว่า “ตอนนั้นเรามีเด็กๆ ประมาณ 112 คน บางคนมาแบบเกือบตาย มีแค่ผ้าอ้อมผืนเดียวทั้งเก้า ทั้งขาดคลุมตัวมา แต่วันนี้ พวกเขาดีขึ้นมาก หัวเราะยิ้มแย้มแจ่มใส ตาเป็นประกาย เด็กๆ ที่เข้ามาที่นี่ จะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกจะมีหน่วยงานต่างๆ พามาฝากไว้ ซึ่งตัวอยากกราบขอบพระคุณมาก ตัวคิดว่านี่แหละ คือการทำงานร่วมกันของผู้ใหญ่ในสังคมอย่างแท้จริง คือพบเห็นแล้ว ก็ส่งต่อให้คนที่ช่วยพวกเขาได้ กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มเด็กที่มีแม่ป่วยเป็นเอดส์ แล้วรู้ตัวว่าไม่รอด ก็มาขอพักอยู่กับเรา ก่อนเสียชีวิตอยู่ใกล้ชิดกับลูก ได้รู้จักกัน ลูกดูแลแม่ แม่ดูแลลูก พอแม่เสียชีวิต ก็เข้มแข็ง ไม่คิดว่าถูกทอดทิ้ง กลุ่มสุดท้าย จะเป็นกลุ่มที่เราพบเห็นเอง เวลาไปจัดกิจกรรมในชุมชน เช่น ไปทำอาบอบนวด เราใช้ชื่อนี้เพราะว่าอยากให้คนสนใจ แต่จริงๆ คือการนำส้มไม้ และผ้าห่มไปอบสมุนไพรมอบให้คนในชุมชน แล้วเราก็จะได้รับแจ้งว่ามีเด็กป่วยหนัก กำลังจะเสียชีวิต ต้องการให้เราไปช่วยเหลือ

เด็กทั้งหมดในบ้านโฮมฮักเป็นเด็กที่ไม่มีพ่อแม่ เป็นเด็กกำพร้า บางคนก็ติดโรคมาจากพ่อแม่ ถูกเลี้ยงแบบทิ้งขว้าง ขับสไลล์ส่ง บางคนก็ถูกละเมิดทางเพศ นำเข้าไปสู่กระบวนการค้ามนุษย์ บางคนที่มีพ่อแม่ เจ็บป่วย ไม่เคยได้รับการเลี้ยงดู ไม่ได้กินอาหารอย่างพอเพียง ทำให้ มีสติปัญญาช้ากว่าคนปกติ พวกเขาล้วนเป็นคนที่มีความเปราะบาง แต่เมื่อมาอยู่ในบ้านเรา ทุกคนได้รับการเยียวยาซึ่งกันและกัน มันช่วยพวกเขาได้”

การทำงานทุกอย่างย่อมต้องมีปัญหาและอุปสรรค ครูดีวก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ สิ่งเหล่านี้ไม่พ้นเช่นกัน

“แน่นอนปัญหาและอุปสรรคมีอยู่ทุกวัน เพราะเราทำงานกับมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน มีหัวใจ มีเรียกร้อง มีต้องการ เวลามีปัญหา เราเกิดความรู้สึกท้อแท้ได้ แต่เราต้องพยายามตั้งสติในการแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ เราจะพูดคุยกันในบ้าน เมื่อมีปัญหานี้เกิดขึ้น เราจะทำอย่างไร ช่วยกันแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

บ้านโฮมฮักมีจุดเริ่มต้นจากคนๆ หนึ่งที่รักชาติรักแผ่นดิน เราไม่ใช่หน่วยราชการ ไม่ใช่คนที่มอบหมายหน้าที่ที่จะเพราะที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้สังคมไม่เข้าใจ ไม่มาช่วยสนับสนุน การจะทำอะไรร่วมกันก็ไม่มี เพราะเขายังไม่เข้าใจว่าสิ่งที่เราทำมันมีประโยชน์ เราไม่ได้เข้าไปอยู่ใน

โครงสร้างของนโยบาย หรือเครือข่ายการป้องกันแก้ไขปัญหากับราชการ
ตัวเห็นว่ามันเป็นความหวังสุดท้ายของตัว ตัวอยากทำตรงนี้ให้สำเร็จ ตัว
อยากให้เด็กๆ มีที่ยืนในสังคม ถ้ายังทำไม่ได้ ก็ไม่รู้ว่าจะกลัตายหรือเปล่า
ทุกวันนี้ ตัวไม่ร้องขอ ไม่ต่อว่า ไม่เรียกร้องให้เขาหันมามองบ้านโฮมฮัก
แต่ตัวจะต้องทำงานให้เขารู้ว่า งานของเรามีประโยชน์ต่อสังคมจริงๆ
นั่นแหละ คนเขาจะฮ้าแซนรับเด็กๆ อย่างเต็มใจเอง และวันนั้น คงเป็น
วันที่ตัวมีความสุขที่สุดในโลก

ทุกวันนี้ ผู้คนเริ่มเข้าใจ และหันมาส่งเสริมมากขึ้น แต่ตัวก็ยัง
รอดคอยที่จะร่วมมือกับหน่วยราชการ คิดร่วมกัน ทำงานร่วมกัน วางแผน
ร่วมกัน และสนับสนุนส่งเสริมกันและกันอยู่ ปัญหาสำคัญของบ้านโฮมฮัก
ตอนนี้ ก็คือ เรื่องสุขภาพอนามัย เด็กๆ เจ็บป่วยมาก ภาวะทางใจเขา
ไม่เข้มแข็ง มันยิ่งทำให้เขาป่วยมาก บางที่ป่วยพร้อมกันทีละหลายคน
เราต้องไปโรงพยาบาลซึ่งอยู่ไกลมาก อยู่ถึงจังหวัดอุบลราชธานี เรา
อยากไปโรงพยาบาลในยโสธร ก็กำลังขอความช่วยเหลือจากเขาอยู่
ทุกวันนี้ เราเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องยารักษาโรคเดือนละ 700,000 บาท
นอกจากเรื่องยา เราก็มีเรื่องอาหาร อาหารนี้เปลืองมาก เพราะเด็กๆ
โตขึ้นก็ทานมากขึ้น สุดท้ายก็คือเรื่องการศึกษา เด็ก ๆ บ้านโฮมฮัก เขา
ก็มีความฝันเหมือนเด็กคนอื่น เขาอยากเรียนสูงๆ อยากทำงานดีๆ อยาก
เป็นนั่นเป็นนี่ แต่เขาเป็นโรคเอดส์ ซึ่งสังคมยังรังเกียจอยู่ สังคมยังไม่
ให้โอกาสเขา ทำให้เขาเรียนต่อไม่ได้ พวกเขาไม่ได้ทำผิดอะไร เพียงแต่
เขาติดเชื้อจากพ่อแม่เท่านั้น เมื่อไหร่ที่สังคมมีพื้นที่ในสังคมแก่เขาบ้าง
เราก็จะได้บุคลากรที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะแพทย์ หรือพยาบาลที่จะ
กลับมาดูแลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ได้

คนส่วนใหญ่เริ่มรับเรื่องโรคเอดส์ได้มากขึ้นกว่าเมื่อก่อน แต่
ในทางปฏิบัติยังไม่ได้เป็นอย่างนั้น หลายคนไม่ยอมเปิดเผยตัว เพราะ
เปิดเผยแล้วมีปัญหา สังคมทอดทิ้ง ยิ่งเปิดเผยไม่ได้ ก็ยิ่งทำให้ปัญหาโรคเอดส์

มีความรุนแรงมากขึ้น คนมองว่าปัญหาโรคเอดส์เกิดจากความสำส่อนทางเพศ แต่เด็กๆ พวกนี้ เขาไม่ได้ทำอะไรผิด เขาเกิดมาก็ติดเชื้อจากพ่อแม่ของเขา แต่สังคมไม่มีที่ยืนให้กับเขา เชื้อเอดส์มันไม่ได้ติดกันง่ายๆ แต่คนยังกลัวอยู่ ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง ยิ่งกลายเป็นว่า ทำให้ผู้คนทอดทิ้งกัน”

สำหรับการแก้ไขปัญหาลังคมนั้น ครูตี๋มองว่า เราต้องแก้ด้วยความรักและการโอบกอด ซึ่งเป็นที่มาของคำว่า “โฮม” และคำว่า “ฮัก” ซึ่งหมายถึงการรวมตัว และความรัก ซึ่งเป็นความหมายของบ้านโฮมฮัก หรือบ้านแห่งความรักนั่นเอง “เวลาพูดถึงปัญหาลังคม เราคิดแค่เรื่องของเงินนะคะ เวลาเราคิดแก้ไขปัญหาโดยยกเรื่องเศรษฐกิจเป็นตัวตั้ง เด็กๆ จะกลายเป็นสิ่งสุดท้ายที่คนจะนึกถึง เรามักมองว่าเด็กเยาวชนทำเรื่องไม่ดี มีปัญหาเรื่องแข่งรถ เรื่องเด็กสก๊อย เราเอาแต่ตัดพ้อต่อว่า แต่เราไม่เคยเอาใจใส่เขา ไม่เคยให้ความรัก ไม่เคยโอบกอด ตัวไม่ได้ อยากให้ส่งสารพวกเขา แต่ขอความเข้าใจมากกว่า เราเป็นผู้ใหญ่ เราต้องช่วยเหลือพวกเขา ให้พวกเขาเติบโตขึ้นมาอย่างงดงาม ไม่เป็นภาระสังคม และพร้อมจะรับใช้ผู้อื่น แต่เด็กๆ วันนี้ ไม่มีตัวแบบที่เขาจะเรียนรู้ได้ เพราะฉะนั้น ผู้ใหญ่ต้องช่วยกัน ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เราอยากให้เขาเป็นอย่างไรในอนาคต เราก็ต้องช่วยกันทำ”

หลายท่านได้อ่านเรื่องราวของครูตี๋แล้ว ก็อาจก่อให้เกิดพลังใจที่จะมุ่งมั่นทำงานเพื่อสังคมต่อไป หรือบางคนก็อาจมองว่าเพื่อฝันไร้สาระ แต่หากพวกเราไม่มีความเชื่อมั่นศรัทธา และไม่ร่วมมือกัน สังคมของเราจะเป็นอย่างไร ดิฉันเห็นด้วยกับครูตี๋ที่บอกว่า “เงินซื้อชีวิตไม่ได้ ซื้อความรัก ซื้อความสุขที่แท้จริงไม่ได้เลย ความสุขที่ซื้อด้วยเงินมันคือความฉาบฉวยที่ไม่ยั่งยืน ถ้าคุณมีเงิน 10 บาท แล้วคุณรู้จักแบ่งปันเงิน 10 บาทนั้น มันจะอยู่กับเราตลอดไป แต่ถ้าคุณใช้คนเดียว แค่ก้าวออกจากบ้านแป๊บเดียวมันก็หมดแล้ว

ความสุขจริงๆ ของชีวิตไม่ได้เกิดขึ้นจากเกียรติ จากเงิน หรือ คักดิ์ศรี วัตถุอำนาจใดๆ เลย แต่ความสุขจริงๆ เกิดจากการที่เราทำ ประโยชน์ให้แก่กันและกัน การยื่นมือออกไปช่วยเหลือคนที่เขาประสบ กับความทุกข์ยาก ความสุขที่เกิดจากการให้นี้แหละ คือสิ่งที่เงินไม่มีวัน ซื้อได้ เงินมันอาจจะเป็นองค์ประกอบในการหล่อลื่นให้สังคมเคลื่อนไหว ให้เรามีชีวิตอยู่ไปได้ แต่ถึงแม้เราจะมีทุกอย่างแล้ว มีโรงพยาบาลที่ดีที่สุด ในโลก มีหมอมที่เก่งที่สุดในโลก มียาที่ดีที่สุด แต่ถ้าขาดความรักแล้ว มนุษย์ก็จะอยู่ร่วมกันอย่างปราศจากความสุข ถ้ามีความรักต่อเพื่อน มนุษย์แล้ว ถึงแม้เรามีหมอมที่ไม่เก่ง แต่มีใจรักในงาน อยากช่วยเหลือคน โรงพยาบาลไม่ใหญ่โต แต่เปิดกว้างรับผู้ป่วย เราก็ช่วยกันได้

ความสุขไม่ได้อยู่ที่ไหนไกลเลยคะ ความสุขอยู่ที่ใจนี่เอง...”

การก่อตั้งบ้านโฮมฮักขึ้นมาได้นั้น เกิดจากน้ำพักน้ำแรงของครูตี๋ว โดยแท้ ครูตัดสินใจขายข้าวของทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดที่มีเพื่อหาเงินมาใช้จ่าย ในบ้าน จนแทบไม่เหลืออะไรแล้ว ปัจจุบันนี้เงินค่าใช้จ่ายในบ้านโฮมฮัก มาจากผู้ใจบุญที่ช่วยเหลือกันเข้ามา และการขายศิลปะประดิษฐ์ที่เด็กๆ ช่วยกันทำและนำไปขายที่ตลาดนัดเพื่อหารายได้เพิ่มเติม นอกจากนี้ ก็ยึด แนวเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การปลูกผัก เลี้ยงปลา ซึ่งก็ช่วยให้อยู่ได้ แต่ท่ามกลางกระแสวิกฤตเศรษฐกิจในช่วง เวลานี้ ก็อาจทำให้เกิดภาวะลำบากขัดสนกันได้มาก เพราะค่าใช้จ่ายใน แต่ละเดือนของบ้านโฮมฮักค่อนข้างสูงลิ่ว ซึ่งครูตี๋วก็เป็นห่วงในเรื่องนี้ มาก

“เรายังขาดแคลนของใช้ พวกสบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก และ อาหารแห้ง รวมทั้งเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มต่างๆ อีกมากคะ ถ้าคุณมีเสื้อผ้า ข้าวของที่ไม่ใช้แล้วจะบริจาคให้เราก็คงยินดีนะคะ เราใส่เสื้อผ้าที่ได้รับบริจาค มาทั้งนั้น เพราะเราช่วยกันทำลายขยะของโลก ด้วยการนำของใช้แล้ว กลับมาใช้ใหม่คะ”

หากคุณผู้อ่านสนใจจะแบ่งปันสิ่งที่มีให้แก่ผู้ที่ไม่มีบ้าง เพื่อจะได้
ค้นพบความสุขและความหมายของชีวิตที่ซ่อนเร้นอยู่ ลองติดต่อมูลนิธิ
สุธาสิณี น้อยอินทร์เพื่อเด็กและเยาวชน บ้านเลขที่ 3 หมู่ 12 ต. ปาดทอง
อ. เมือง จ. ยโสธร 35000 หมายเลขโทรศัพท์ 045 722-241 หรือ
045 580-200

แล้วคุณจะพบว่า การเป็นผู้ของคุณให้ทำให้โลกนี้น่าอยู่ขึ้นอีกเยอะ
เลยค่ะ..... ❀

“

*When you give yourself,
you receive more than you give”*

-เมื่อคุณเป็นผู้ให้แล้วคุณจะได้รับสิ่งตอบแทนมากกว่าที่ให้”

*“One sees clearly only with the heart.
Anything essential is invisible to the eyes.”*

-สิ่งที่สำคัญจะเห็นได้ด้วยใจ ไม่ใช่ด้วยตา-

”

อังตวน เดอ แซง-เตกซูเปรี (Antoine de Saint-Exupery) นักเขียนชาวฝรั่งเศส

คุณหทัยชนก ฤทธาคนี พรุโม
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่การทูต 6
สังกัดกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

ต้มโคล้งปลาช่อน

เครื่องปรุง

1. ปลาช่อนหันแฉลบเป็นชิ้น	1 ตัว (500 กรัม)
2. หัวหอมแดงทุบพอแตก	3 หัว (30 กรัม)
3. มะดันเปรี้ยวใช้ทั้งผล	2 ผล (30 กรัม)
4. ข่าหั่นเป็นชิ้นทุบพอแตก	5 แว่น (40 กรัม)
5. ตะไคร้หั่นเป็นท่อนทุบพอแตก	1 ต้น (40 กรัม)
6. พริกขี้หนูสดทุบพอแตก	5-8 เม็ด (10 กรัม)
7. ใบมะกรูดฉีก	2 ใบ (5 กรัม)
8. น้ำมะขามเปียก	2 ช้อนโต๊ะ (30 กรัม)
9. น้ำซूप	2 ถ้วยตวง

วิธีทำ

1. นำน้ำซूपใส่หม้อ ตั้งไฟให้เดือดพล่าน ใส่ปลาช่อน
2. ใส่หัวหอม ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด เคี่ยวไฟจนเนื้อนุ่มดี ช้อนฟองออกทิ้ง
3. ใส่มะดันหรือผักเปรี้ยวต่างๆ ใส่พริกขี้หนู ชิมรสดู ถ้ายังไม่เปรี้ยวใส่น้ำมะขามเปียก และเติมเกลือเล็กน้อย ชิมให้รสเปรี้ยว เค็มนำ

ข้อมูลจาก : http://ittm.dtam.moph.go.th/data_articles/thai_food/index.htm

เที่ยว “หัวหิน”

สุดกลิ่นธรรมชาติ บรรยากาศแสนดี

(<http://www.thai-tour.com>)

HUAHIN

หากคุณเป็นอีกหนึ่งคนที่กำลังมองหาสถานที่ท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (วันหยุดที่แสนจะน้อย...) เราขอแนะนำ “หัวหิน” สถานที่พักผ่อนสำหรับผู้ที่มีเวลาน้อย เนื่องจากอยู่ไม่ห่างจากกรุงเทพฯ มากนัก ตั้งอยู่ที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ นี่เอง...ใกล้แค่เอื้อม

“หัวหิน” นับเป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย จากแต่เดิมที่เป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมง และได้ถูกเปลี่ยนแปลงจนกลายเป็นสถานที่พักผ่อนติดทะเล ที่ติดอันดับความนิยมของประเทศในตอนนี้ ปัจจุบัน “หัวหิน” มีที่พัก รีสอร์ท และโรงแรมชั้นนำมากมาย ไม่ว่าจะเป็นรีสอร์ทของชาวบ้านเอง หรือรีสอร์ทที่เป็นระดับห้าดาว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเสน่ห์ของหัวหินยังคงเป็นเอกลักษณ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาพักผ่อนตลอดทั้งปี

หัวหิน... หัวหิน... หัวหิน... เมื่อพูดถึง “หัวหิน” หลายคนมักนึกถึงแต่ทะเล เทียวทะเล... เทียวทะเล... เทียวทะเล... แต่จริงๆ แล้ว “หัวหิน” ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจรอบเมืองอีกมากมายนะคะ ว่าแล้วเราไปดูกันดีกว่าว่ามีที่ไหนน่าเที่ยวกันบ้าง...

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

รัชกาลที่ 6 โปรดให้ริ้วพระตำหนักหาดเจ้าสำราญมาปลูกขึ้นใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2466 ได้รับขนานนามว่า **“พระราชนิเวศน์แห่งความรักและความหวัง”** ลักษณะเป็นพระตำหนักไม้สองชั้น หันหน้าออกสู่ทะเล พระตำหนักฝ่ายในอยู่ปีกขวา ทางปีกซ้าย

เป็นส่วนของฝ่ายหน้า ประกอบด้วยพระที่นั่งสามองค์เชื่อมต่อกันโดยตลอด “พระที่นั่งสุนทรพิมาน” เป็นที่ประทับของพระนางเจ้าอินทรศักด์ศจี

พระวรราชา “พระที่นั่งพิศาลสาคร” เป็นที่ประทับของพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เป็นหมู่พระที่นั่งตรงกลางประกอบด้วยห้องต่างๆ สำหรับสำราญพระอิริยาบถ ห้องพักข้าราชการที่คอยรับใช้ใกล้ชิด ห้องทรงพระอักษร และ **“พระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์”** เป็นอาคารโถงสองชั้นเปิดโล่งใช้เป็นที่ประชุมในโอกาสต่างๆ และเป็นโรงละคร ซึ่งเคยจัดแสดงละครครั้งสำคัญ 2 ครั้ง คือ เรื่องพระร่วง และวิเวกพระสมุทร

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เปิดให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา 08.00-16.00 น. สำหรับผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ ต้องทำหนังสือถึงผู้กำกับ การกองบังคับการฝึกพิเศษ ค่ายพระรามหก อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โทร. (032) 471388, 471130

เขาตะเกียบ เขาไกรลาส

มีวัดตั้งอยู่บนภูเขาซึ่งยื่นออกไปในทะเล ตั้งอยู่ห่างตัวเมืองทางทิศใต้ 6 ก.ม. ภายในบริเวณวัดร่มรื่น เย็นสบาย มีรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิมประดิษฐานอยู่ เป็นจุดที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพอ่าวหัวหินที่งดงามมากจุดหนึ่ง รอบเขา

ตะเกียบนี้มีที่พักและร้านอาหารให้บริการหลายแห่ง และยังมีภูเขาลูกเล็กๆ 2 ลูกอยู่ใกล้กัน ห่างจากหัวหินไปทางใต้ประมาณ 14 ก.ม. เขาตะเกียบมีโขดหินที่ยื่นออกไปในทะเล มีความสวยงามเหมาะกับการพักผ่อนเป็นที่สุด และยังมีจุดชมวิวยสวยๆ อีกด้วย

หาดหัวหิน

ชายหาดอันเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศที่มีชื่อเสียงแห่งแรก

ของเมืองไทย ด้วยน้ำทะเลใส ทรายสะอาด
บรรยากาศดี จึงเป็นที่ใฝ่ฝันและได้รับความ
นิยมจากนักท่องเที่ยวมานานทุกยุคทุกสมัย

ตลาดโต้รุ่งหัวหิน

นับเป็นสีสันยามราตรีของหัวหิน ทุกเย็นมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย
และชาวต่างชาติแวะเวียนไปเสมือ เพราะเป็นแหล่งรวมแผงอาหารนานา
ชนิด ทั้งอาหารไทย อาหารทะเล ขนมไทย โรตีสายเค็ม ปรุงสดๆ ให้เลือกสรร
นอกจากนั้นยังมีของที่ระลึกจำหน่ายมากมาย

อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด

ตั้งอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของกิ่ง
อำเภอสามร้อยยอด ตามตำนานเล่า
ว่าเดิมเคยเป็นทะเลที่มีเกาะแก่งมาก
มาย เรือสำเภาจีนเดินทางค้าขายผ่าน
มาและเกิดอัปปางลง ลูกเรือว่ายน้ำ
หนีขึ้นฝั่งรอดชีวิต 300 คน จึงตั้ง
ชื่อว่า “**เขาสามร้อยยอด**” แล้วเพี้ยน

มาเป็น “**เขาสามร้อยยอด**” ซึ่งพ้องกับลักษณะ 4 ภูมิภาค ที่เป็นเขา
หินปูนมากมายนับไม่ถ้วนนั่นเอง เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งแรก

ด้วยเนื้อที่ 98 ตารางกิโลเมตร ภูมิภาคประกอบด้วยเทือกเขา
หินปูนสลับซับซ้อน ลำคลอง และที่ราบน้ำท่วมถึง เกิดเป็นทุ่งหนองมีพืช
ปลา สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ค่างแว่นถิ่นใต้ เลียงผา นก ซึ่ง
มีทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพมากมายถึงกว่า 300 ชนิด เป็นระบบนิเวศ
แห่งพื้นที่ชุ่มน้ำที่สมบูรณ์และมีความสำคัญในระดับประเทศ

นี่เป็นเพียงสถานที่ท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่เรานำมาฝากเท่านั้นนะคะ

ที่ “หัวหิน” ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกมากมายรอให้คุณไปสัมผัสด้วยตัวเอง... ขอบอกว่าไม่ไปไม่รู้จริงๆ สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมและรายละเอียดท่องเที่ยวต่างๆ ได้ที่ :

ศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยว โทร. 0-3253-2433
สำนักงานการท่องเที่ยวภาคกลางเขต 2 (ททท.) โทร. 0-3247-1005-6
สถานีตำรวจ โทร. 0-3251-5995
ที่ทำกาารไปรษณีย์ โทร. 0-3251-1063
สถานีกาชาดเฉลิมพระเกียรติ โทร. 0-3251-10124
สถานีรถปรับอากาศหัวหิน โทร. 0-3251-1654
สถานีรถไฟหัวหิน โทร. 0-3251-1073
สถานีขนส่งหัวหิน (บขส.) โทร. 0-3251-1230
ท่าอากาศยานหัวหิน โทร. 0-3252-0343
สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โทร. 0-3251-3574
สถานีตรวจอากาศหัวหิน โทร. 0-3251-1172
ศูนย์ร่วมด้วยช่วยกันหัวหิน โทร. 0-3251-9111, 191

ข้อมูลการเดินทาง

• โดยรถยนต์ส่วนตัว ได้ 2 เส้นทาง

- สายธนบุรี - ปากท่อ (ทางหลวงหมายเลข 35) ผ่านสมุทรสาคร สมุทรสงคราม แล้วเลี้ยวซ้ายเข้า ถ.เพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) ผ่านเพชรบุรี เข้าหัวหิน ประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง
- สายพุทธมณฑล ผ่านนครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี ประมาณ 3 ชั่วโมง

• โดยรถโดยสาร

เริ่มต้นที่สถานีขนส่งสายใต้ใหม่ รถปรับอากาศมี 2 ประเภท คือ

ชั้น 1 และ ชั้น 2 รถปรับอากาศชั้น 1 จะจอดเฉพาะอำเภอที่สำคัญเท่านั้น ส่วนรถปรับอากาศชั้น 2 จะแวะจอดรับผู้โดยสารระหว่างทางด้วย

- **รถปรับอากาศชั้น 1**

บริษัท พุดตานทัวร์ โทร. 02-435-5302

บริษัท หัวหิน-ปราณทัวร์ 02-884-6191-2

บางสะพานทัวร์ 02-435-5105

- **รถปรับอากาศชั้น 2**

รถร่วมบริการ 02-437-7414

- **โดยรถไฟ**

มีรถไฟไปหัวหินทุกวัน เริ่มที่หัวลำโพง โทร. 02-233-7010,
02-223-7020

เริ่มที่สถานีธนบุรี-บางกอกน้อย โทร. 02-411-3104

- **โดยเครื่องบิน**

โดยบริษัทบางกอกแอร์เวย์ มีเที่ยวบินกรุงเทพฯ-หัวหิน วันละ 1
เที่ยว โทร. 02-229-3456-63 ✿

ข้อมูลจาก : <http://www.thai-tour.com>

9/11 ความทรงจำ... จากวันนั้นถึงวันนี้

โดย โพลีรัฐ บุญपालิต

แม้ว่าเวลาจะผ่านไปแล้วถึง 7 ปี แต่ความรู้สึกต่อเหตุการณ์อันเศร้าสลดก็ยังคงอยู่ในความทรงจำเสมอมาจนถึงวันนี้เหมือนกับเป็นสิ่งที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อวานนี้เสียด้วยซ้ำไป มนุษย์เรามักจำถึงสิ่งต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิตโดยจำเป็นภาพที่โยงถึงความรู้สึกเพราะภาพที่เกิดขึ้นในสายตาของเราที่จดจำอยู่เสมอเมื่อนั้นมักจะเป็นภาพที่ติดตาซึ่งทำให้เราสามารถหวนคิดถึงรายละเอียดของเหตุการณ์เหล่านั้นได้อย่างแม่นยำ เหตุการณ์ที่ผมกล่าวถึงก็คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 หรือที่เราเรียกติดปากกันว่า 9/11 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ผมคงจดจำไปตลอดชีวิต และเมื่อนำมาเล่าสู่กันฟังอีกครั้ง ก็ทำให้คิดถึงความรู้สึกที่มีต่อสิ่งแวดล้อมวันนั้น แต่ในขณะที่เดียวกันก็อดคิดถึงความเป็นไทย คิดถึงบ้านของเราเสียไม่ได้

ย้อนไปเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 เป็นวันที่อากาศแจ่มใส เรียกว่าเป็นวันที่อากาศดีที่สุดในช่วงที่ผมประจำการอยู่ที่สถานทูตไทย ณ กรุงวอชิงตันฯ เป็นช่วงที่ดีเกินคาด เรียกว่าทุกอย่างสงบเงียบและดูเบิกบานสดใส ตอนเช้าวันนั้น เป็นวันที่ผมไปส่งเพื่อนที่เป็นนักการทูตชาวอเมริกันที่ประจำอยู่ในประเทศไทยที่สนามบิน ซึ่งเป็นเพื่อนที่สนิทสนม

กัน เขากำลังจะเดินทางกลับประเทศไทยเพื่อไปอยู่กับครอบครัวหลังจากที่ได้เดินทางมาที่สหรัฐอเมริกาเพื่อมาทำภารกิจทางด้านการศึกษา ช่วงเวลาประมาณ 9.15 น. ถึง 9.25 น. นั้นผมกับเพื่อนได้ไปถึงสนามบินดัลลัส เป็นสนามบินที่อยู่ชานเมืองของกรุงวอชิงตันฯ และระหว่างที่รอขึ้นเครื่องบินเอง ก็มีข่าวรายงานสดเข้ามาผ่านจอโทรทัศน์ของสนามบินว่าเครื่องบินลำหนึ่งได้บินเข้าชนตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ ระหว่างนั้นผมกับเพื่อนมองว่า “อาจจะเป็นอุบัติเหตุหรือไม่ เครื่องบินบินต่ำไปหรือเปล่า” แต่ทันใดนั้นเอง ภาพในจอโทรทัศน์ก็ปรากฏเครื่องบินลำที่สองพุ่งเข้าชนตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ที่สองทันที ครั่งนี้หลายคนได้ลงความเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า อย่างนี้คงจะไม่ได้เป็นอุบัติเหตุเสียแล้ว คงจะเป็นเรื่องของการก่อการร้าย เป็นแน่ เกิดการตื่นตระหนก ทุกคนเดินเข้ามาดูรายงานข่าวกันอย่างสนใจ และกังวลว่าเกิดอะไรขึ้น ในขณะเดียวกัน รายงานข่าวกล่าวถึงประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ซึ่งตอนนั้นอยู่ที่โรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง แน่แน่นอนว่า ท่านประธานาธิบดีจะต้องตระหนกตกใจพอสมควร

ภายหลังจากเครื่องบินลำที่สองพุ่งชนตึกที่สองนั้น เพื่อนผมได้หันมาบอกว่า “ไม่น่าเชื่อเลย ตึกสองตึกนี้คงสร้างขึ้นมาอย่างแข็งแรงมาก เพราะว่าเครื่องบินชนแล้วยังไม่เกิดการถล่มเลย” พูดได้ไม่ถึงสิบนาที ก็เกิดการถล่มลงมาของตึกที่สองที่โดนเครื่องบินชน และในที่สุด ตึกอีกตึกหนึ่งก็ถล่มตามลงมา สำหรับตัวผมเองวันนั้นเป็นวันที่ผมก็อยู่ในสภาพที่ตกใจอยู่มาก แต่ก็พยายามตั้งสติและทำใจว่าขั้นต่อไปในความถูกต้องเราต้องทำอะไร ผมจึงรีบโทรศัพท์ไปที่ทำงานที่สถานทูตไทย ณ กรุงวอชิงตันฯ โทรไปหาเพื่อนร่วมงานและแจ้งว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้น ทุกคนได้ยินข่าวและเริ่มบอกต่อกัน ผมติดต่อไปถึงเพื่อนอีกคนหนึ่งซึ่งมีที่พักอยู่บริเวณใกล้เคียงกับเพนตากอน (Pentagon) หรือกระทรวงกลาโหมของสหรัฐอเมริกาเขาก็กำลังขับรถจะเข้าไปทำงานอยู่พอดี แต่ขณะที่กำลังคุย

กันทางโทรศัพท์นั้น ก็ได้ยินเสียงเครื่องบินบินต่ำลงมา พร้อมกับเสียงโครม!!! นั่นก็คือเครื่องบินลำที่สามที่พุ่งเข้าชนทางด้านข้างของตึกเพนตากอน จากเมืองที่สงบเรียบร้อยโดยปกติซึ่งไม่มีอะไรที่รุนแรงเกิดขึ้น วันนั้นในวอชิงตันฯ ก็เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้คนเกือบทั้งประเทศยังคงพวาทุกครั้งทีหวนนึกถึง

ที่นำประสบการณ์ 9/11 จากมุมมองของคนที่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลานั้นมาเล่าสู่กันฟังก็เพื่อแบ่งปันความรู้สึกของคนไทยที่อยู่ต่างแดน พอเกิดเหตุการณ์ขึ้นความคิดถึงบ้านเกิดก็ถ้าโถมเข้ามา เพราะว่าเราอยู่ที่ไหนมันก็ไม่เหมือนกับการที่จะมาอยู่บ้านของเรา ความอบอุ่นมันก็จะต่างกัน แม้ว่าที่สหรัฐอเมริกาจะมีความเจริญ มีความสะดวกสบายทันสมัย แต่เมื่อคิดถึงเรื่องความปลอดภัย ก็ทำให้เมืองไทยกลายเป็นเมืองที่น่าอยู่ขึ้นมาทันที

หลังเหตุการณ์ทั้งหมดได้สร้างความเสียหายอย่างมหาศาลซึ่งรวมแล้วก็มีคนตายประมาณสามพันกว่าคน จากเหตุการณ์นั้นภายในสหรัฐอเมริกาก็มีข่าวลือรูนวายไปหมดว่ามีการชู้วางระเบิดที่กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ทั้งหมดนี้ได้แสดงให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกามีการทำงานกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีการปิดถนนที่มุ่งเข้าสู่กรุงวอชิงตันฯ ทุกเส้นทันที มีการขนย้ายคนออก ที่นิวยอร์กเองก็มีการเคลียร์พื้นที่ ปิดเมือง สรุปคือทางสหรัฐอเมริกามีแผนและมีการบังคับใช้แผนอย่างเป็นระบบทีเดียว เช่นที่กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐหลังจากที่มีการชู้ ทางการก็ย้ายคนไปอยู่ที่ทางสถาบันฝึกอบรมในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งแถบซานเมืองตันทีซึ่งที่นั่นมีพื้นที่ที่กว้างขวาง ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยของประชาชน ทางรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาเองถึงขนาดที่มีการแปลงคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปควบคุมและใช้ แทนที่จะต้องมาพึ่งพาระบบของ

รัฐในกรุงวอชิงตันฯ ซึ่งอาจจะช้าและเสี่ยงต่อการแก้ปัญหาเนื่องจาก ระบบทั้งหมดอยู่ในพื้นที่ที่เสี่ยง นี่แสดงให้เห็นถึงแผนรองรับที่ฉับไวภายใน เวลาไม่ถึงชั่วโมง มีการเริ่มลงมือควบคุมเหตุการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่และมีประสิทธิภาพ

ลองหันมาดูมุมมองของคนที่ย้ายอยู่ในสหรัฐอเมริกาดูบ้าง หลังจากที่ผมเดินทางออกมาจากสนามบิน ก็ได้เร่งเดินทางไปโรงเรียน ของลูกทันทีเพราะหลังจากที่มีการจู่โจมกรุงวอชิงตันฯ แล้ว ก็มีการสั่งการ ให้นำเครื่องบินที่อยู่ใกล้กรุงวอชิงตันฯ และนิวยอร์กลงทันทีเพื่อกันไม่ให้ เกิดความวุ่นวายอีก หากมีเครื่องบินบินเข้ามาในบริเวณเพนตากอนหรือ ภายในอาณาเขตของกรุงวอชิงตันฯ ทางสหรัฐอเมริกาจะยิงให้ตกลงเสีย ก่อนเพื่อความปลอดภัยของทั้งประชาชนและอริปไตยของประเทศตนเอง เมืองแมรีแลนด์ซึ่งเป็นเมืองที่ผมอาศัยอยู่ในบริเวณชานเมือง ก็อยู่ในจุดที่ ค่อนข้างเสี่ยงไม่มากนักน้อยหากเกิดการยิงเช่นนั้นจริงๆ ก็เลยตัดสินใจไป รับลูกทันที อย่างน้อยครอบครัวก็ควรจะอยู่ด้วยกันในช่วงวิกฤตแบบนี้ พอไปถึงที่โรงเรียนก็เริ่มมีผู้ปกครองมารับบุตรของตนกลับบ้านกันมาก พอสมควรแล้ว ระหว่างนั้นผมได้เห็นข่าวอเมริกันคุยกันอย่างตระหนก ตกใจถึงขนาดที่เริ่มร้องไห้ ในขณะที่เดียวกันชาวอเมริกันส่วนใหญ่ก็มีความ สงสัยว่า

“เราได้ทำอะไรผิดหรือ ทำอะไรผิดต่อโลก ทำอะไรที่เป็นอันตราย ต่อชีวิตหรือทำร้ายความรู้สึกของคนอื่นหรือ ทำไมเขาถึงได้ตัดสินใจทำ เช่นนี้เพื่อฆ่าคนบริสุทธิ์ทั้งหลายพันคนได้”

แต่ในขณะที่พ่ร้ายถามกับตัวเองอยู่นั้น คนอเมริกันส่วนใหญ่ไม่ทราบ หรือกว่าทางรัฐบาลได้ทำอะไร กับใคร ที่ไหนไว้บ้าง สิ่งที่แตกต่างกันระหว่าง ชาวอเมริกันและชนชาติอื่นคือความที่สหรัฐเป็นประเทศที่ใหญ่และเป็น มหาอำนาจของโลก จนทำให้คนสหรัฐฯ มักจะมองแค่ตัวเองหรือมองใกล้

ตัว มองผลประโยชน์ของตัวเองเป็นใหญ่ ดังนั้นเมื่อทำอะไรลงไปก็มักจะ
ไม่คำนึงถึงความรู้สึกของคนอื่น การค้าก็ทำเพื่อคนอเมริกันเอง ดังนั้น
95-98% ของคนอเมริกันจึงไม่ค่อยรู้จักต่างประเทศว่าเค้าคิดอย่างไรกับ
สหรัฐ และนั่นก็เป็นสาเหตุให้คนอเมริกันไม่เข้าใจสาเหตุของการก่อการร้าย
ครั้งนี้ในตอนแรก รัฐบาลมักจะดำเนินนโยบายโดยที่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้
โดยเฉพาะช่วงก่อนหน้า 9/11 ซึ่งเป็นช่วงที่เงียบสงบ สหรัฐไม่ค่อยจะไป
เกี่ยวข้องกับประเทศอื่นเท่าไรในสายตาของคนอเมริกัน แต่รัฐบาลสหรัฐ
เองก็ย่อมรู้อยู่แก่ใจว่าได้ดำเนินนโยบายหรือปฏิบัติการอะไรลงไปบ้าง

อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดเหตุการณ์ 9/11 ความตระหนักรู้ก็เกิดขึ้น
ยังมีความเข้าใจ ความเห็นใจ โดยเฉพาะคนนิวยอร์กที่มักจะมองตัวเอง
เป็นที่ตั้ง มีพวกพ้องแต่ไม่ได้คิดถึงผู้อื่นเท่าไร โดยทั่วไปในเมืองอื่นคน
อเมริกันเดินสวนกันก็จะมิตักทายกันบ้าง อาจไม่ได้แสดงถึงความตั้งใจ
อะไรแต่ก็มีการแสดงออกถึงความอบอุ่นอยู่บ้าง แต่ในนิวยอร์กไม่ได้เป็น
อย่างนั้นเป็นที่ที่คนต่างเดินสวนกัน ไม่ได้สนใจ ไม่ได้เอาใจใส่กัน แต่เมื่อ
เกิดเหตุการณ์ 9/11 ขึ้น ก็มีความทุกข์ร่วมกัน กลายเป็นว่าคนนิวยอร์ก
กลายเป็นคนที่น่ารักขึ้นมาทันที แม้ว่าจะมีบางกลุ่มที่เกิดความเข้าใจผิด
ว่าคนต่างชาติไปสร้างความวุ่นวาย ไม่ว่าจะดูเป็นคนอินเดีย เอเชีย ก็โยง
ไปว่าเป็นชาวอาหรับหมดและเหมารวมว่าคนอาหรับเป็นคนไม่ดี มีความ
ระแวงเกิดขึ้นมา ยังดีที่ปัจจุบันนี้สถานการณ์หรือความเข้าใจแบบนั้น
ลดลงไปมาก แต่แรกนั้นไม่ค่อยจะมีเหตุมีผลเพราะทุกคนก็เกิดความ
กระวนกระวาย เกิดความกลัวขึ้นมาอย่างมาก พอขึ้นเครื่องบินเห็นชาว
อาหรับขึ้นมาก็เกิดความกลัว มีหน้าซำยังมีความเกลียดชังในแง่ศาสนา
ต่างๆ ขึ้นมาโดยเฉพาะมีความดูถูกดูแคลนศาสนาอิสลามเป็นต้น แต่ใน
ที่สุดก็มีความพยายามให้เกิดความเข้าใจ การยอมรับการแตกต่างเพราะ
ว่าการยอมรับความแตกต่างและมีความเห็นอกเห็นใจกันก็จะนำไปสู่

สันติภาพได้ในที่สุด

ปัจจุบันนี้เหตุการณ์ 9/11 ยังคงฝังตรึงอยู่ในใจทุกคนโดยเฉพาะคนอเมริกัน หลับตาเห็นภาพเครื่องบินบินเข้าไปชนตึก คนวิ่งออกมาด้วยความหวาดกลัว เห็นซากตึกหวนกลับมาอีกครั้ง แต่ในขณะที่เดียวกันเราก็ได้เห็นความเห็นอกเห็นใจ โอบอ้อมอารีของคนที่มีต่อคนที่ลำบากและมีความทุกข์กว่า แต่ว่าในที่สุดคนอเมริกันก็ตระหนักว่าไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น เราก็ต้องใช้ชีวิตของเราไปโดยไม่ให้การก่อการร้ายมาเป็นปัจจัยที่ควบคุมหรือทำให้เราต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตของเรา หากแต่เราต้องเปลี่ยนความคิดความอ่านของเราแทนโดยการสร้างความเข้าใจถึงเหตุผลที่จะนำมาซึ่งความโกรธแค้นของคนกลุ่มหนึ่งต่อคนอีกกลุ่มหนึ่ง ไม่ว่าคนกลุ่มที่สองนี้จะบริสุทธิ์และไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้แล้วแต่ประการใด สิ่งที่ดีที่เกิดขึ้นก็คือเริ่มที่จะมีความพยายามที่จะเข้าใจกันมากขึ้น เข้าใจความแตกต่างกันมากขึ้น สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การสร้างสิ่งดีๆ ระหว่างกัน หรือความเห็นอกเห็นใจระหว่างกันในเวทีโลกมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เกิดขึ้นใน 9/11 ทำให้เกิดข้อสังเกตหนึ่งว่าโลกได้มุ่งไปสู่สภาวะของโลกาภิวัตน์มากขนาดไหน ขณะที่สิ่งที่เกิดขึ้นอีกมุมหนึ่งของโลกส่งผลต่อชีวิตคนอีกมุมหนึ่งของโลกทันทีทันใดเมื่อเกิดเหตุการณ์นั้น เช่น คนไทยเองก็จะต้องมาเกี่ยวข้องกับนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไปของสหรัฐทันที สถานการณ์เศรษฐกิจโลกก็ผันแปร ตลาดหุ้นก็ปิดทันที ทุกอย่างเกิดผลกระทบเป็น Domino Effect ไปทั่วโลกอย่างทันทีทันใด แต่ในภาวะที่สหรัฐได้ตกอยู่ในห้วงของความสูญเสียครั้งใหญ่นั้น ด้วยความเป็นไทย ทางรัฐบาลไทยเองก็ได้รับแสดงออกถึงความเข้าใจ โดยที่ผู้ใหญ่ของบ้านเมืองคนหนึ่งได้ไปเยี่ยมสหรัฐแล้วก็ได้ฝากคำพูดไว้ว่า “we feel what you feel” คำนั้นปรากฏว่าได้สร้างความประทับใจอย่าง

สุดซึ่งให้แก่ผู้นำสหรัฐเพราะเป็นการแสดงออกถึงความเข้าใจว่าเรารู้ถึงความทุกข์อย่างมหันต์ที่ชาวอเมริกันต้องเผชิญ เราในฐานะที่เป็นพันธมิตรเก่าแก่มีความเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจสังคมอย่างมากกับสหรัฐเหมือนเป็นพี่เป็นน้องกันก็รู้สึกถึงความเจ็บปวดนั้นเช่นกัน ความรู้สึกซึ่งกันและกันในลักษณะของความเป็นมนุษย์นี้เป็นสิ่งที่คนไทยยึดถือมาโดยตลอด ผมเองที่อยู่ในสถานการณ์วันนั้นก็อาจจะหวาดกลัวเช่นเดียวกันไม่ได้แต่ต่างจากคนอื่น เพราะเราไม่รู้เลยว่าเหตุการณ์แบบนี้จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่ และจะมาในรูปแบบไหน แต่ในฐานะคนไทยซึ่งมีความเห็นอกเห็นใจเป็นนิสัยพื้นฐานอยู่แล้วก็ทำให้ผมได้เข้าใจคนอเมริกันมากขึ้น รู้ว่าเขารู้สึกยังไง เขาไม่เข้าใจอะไร แล้วเขาก็มีจิตใจเป็นอย่างไร รวมถึงการเห็นใจซึ่งกันและกันด้วย ซึ่งท้ายที่สุดแล้ว นั่นเป็นสิ่งที่เพื่อนร่วมโลกทุกคนควรมีให้แก่กัน ไม่ใช่เฉพาะแต่คนไทย

จึงมาเล่าสู่กันฟังสะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์วันนั้น หากท่านที่มีคำถามหรืออยากแบ่งปันประสบการณ์ครั้งสำคัญของชีวิตเช่นนี้ที่บ่งบอกว่า “ไม่ว่าคุณจะอยู่ที่ไหน ความเป็นคนไทยก็ยังไม่จางหายไปจากใจเรา” ก็สามารถเขียนจดหมายมาหาเราได้ที่ทางวิทยุสารานุกรมย์ กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท กทม. 10400 🌸

คุณไพสิฐ บุญपालิต
บรรณาธิการหนังสือวิทยุสารานุกรมย์
และเจ้าหน้าที่กรทูต 7
กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ภควัตร ศรีสุขวัฒนา

นิกการทูตหนุ่มยุคใหม่
หัวใจไทย ตีกรฝรั่งเศส

นิตยา พักดี และปาริฉัตร พันธรักรื่นตะธา

จากหนังสือวิทยุสราธรรม์ฉบับรวมเล่ม 38+39 เราได้หยังเสียง
ในกระทรวงฯ เพื่อสัมภาษณ์นักการทูตสาวรุ่นใหม่ไปแล้ว สำหรับฉบับนี้
เราก็ได้รับโจทย์ว่า ต้องเป็นนักการทูตหนุ่มรุ่นใหม่ เอาใจดีละ เพราะ
นักการทูตรุ่นใหม่ในกระทรวงฯ ไม่ได้มีแค่คนเดียว ผู้เขียนจึงได้ใช้วิธี
เดิม คือ หยังเสียงดูอีกสักครั้ง แล้วก็ลงลือคท์ คุณภควัตร ศรีสุขวัฒนา
นักการทูตหนุ่มยุคใหม่ หัวใจไทย ดีกรีฝรั่งเศส จากกรมองค์การระหว่าง
ประเทศ กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ คนนี้

แนะนำตัว

- ชื่อ - ภควัตร ศรีสุขวัฒนา เป็นคนกรุงเทพฯ
ชื่อเล่น - วิค
การศึกษา - ศึกษาอยู่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยจนถึง ม.4 เทอม
ต้น หลังจากนั้นสอบชิงทุนของกระทรวงการต่างประเทศ
ไปเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ Institut Notre-
Dame-La Riche เมือง Tours ประเทศฝรั่งเศส และใน
ระดับปริญญาตรี-โท ด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ที่
University Pantheon-Sorbonne (Paris I) กรุงปารีส
ประเทศฝรั่งเศส

คติประจำใจ

พยายามตั้งใจทำอะไรให้เต็มที่และดีที่สุด

- งานอดิเรก - ชอบเล่นกีฬา เช่น เทนนิส แบดมินตัน และฟุตบอล

ความใฝ่ฝันในอาชีพก่อนจะเป็นนักการทูต

เปลี่ยนแปลงเรื่อยๆ ครับ เริ่มแรกเลยอยากเป็นทหารแต่เกิด
สายตาเสียก่อน ต่อมาอยากเป็นวิศวกร แต่พอในช่วงที่ไทยประสบวิกฤต
เศรษฐกิจ (ราว พ.ศ. 2540) ก็เกิดสนใจด้านเศรษฐศาสตร์ขึ้นมา แต่พอ
ได้เริ่มรู้จักกับคนที่ทำงานในกระทรวงฯ ก็เห็นว่างานน่าสนใจ ได้ออกไป
ทำงานในต่างประเทศ ได้ประสบการณ์มากมาย อยากเข้ามาทำงานใน
กระทรวงฯ สุดท้ายจึงคิดว่าอยากเรียนด้านรัฐศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศ แล้วพอมีทุนจึงสมัครสอบแล้วสอบได้ซึ่งถือว่าโชคดีมากครับ

แรงบันดาลใจที่ทำให้เลือกสอบชิงทุนกระทรวงการต่างประเทศ

คุณพ่อเป็นทหาร เคยเป็นผู้ช่วยทูตทหารที่อย่างกุ่ม สหภาพพม่า
ทำให้ได้เห็นชีวิตนักการทูตส่วนหนึ่ง ตอนที่คุณพ่อไปประจำการเราได้เห็น
คุณพ่อทำงานตรงนั้น ได้เห็นข้าราชการคนอื่น ๆ ในสถานเอกอัครราชทูต
ทำให้เรารู้สึกสนใจและอยากลองทำงานด้านการทูตดูบ้าง พอทราบข่าว
การสอบชิงทุนของกระทรวงการต่างประเทศจากคุณครูแนะแนวจึงลอง
สมัครดู ตอนที่สอบก็ไม่คิดว่าจะได้ เพราะปีนั้นมีผู้สมัครถึง 1,500 คน
จากทั้งหมด 5 ทุน แต่พอสอบได้ก็รู้สึกดีใจมาก เพราะโอกาสเช่นนี้ไม่ได้
เกิดบ่อยนัก ทำให้เรียนอยู่ที่สวนกุหลาบฯ ถึงแค่ ม.4 เทอมต้น หลังจาก
นั้นได้ไปใช้ชีวิตอยู่ฝรั่งเศสเกือบ 10 ปี ได้เรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ที่เป็น
ประโยชน์มากมาย ฝรั่งเศสเป็นประเทศค่อนข้างอนุรักษ์นิยม เนื่องจากมี
ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ยาวนานหลากหลาย ประชาชนมีความ
ภาคภูมิใจในเกียรติภูมิและประวัติศาสตร์ของชาติตนเป็นอย่างมาก
นักเรียน นักศึกษาส่วนมากจะพูดกันแต่ภาษาฝรั่งเศสไม่ค่อยถนัดภาษา
อังกฤษ แต่คนฝรั่งเศสก็ค่อนข้างเปิดกว้างในเรื่องการแสดงความคิดเห็น
ใครเชื่ออย่างไรก็อธิบายออกมาได้ว่าทำไมจึงมีความเชื่อเช่นนั้น บางครั้ง

เราจะเห็นคนฝรั่งเศสโต้เถียงกันรุนแรงดุเดือดเผ็ดมัน แต่เมื่อเถียงกันจบ เขาก็ไม่โกรธกัน ตรงนี้ก็เหมือนเป็นประโยชน์ในการที่เราได้เปิดโลกทรรศน์ ได้รับฟังความคิดและมุมมองที่แตกต่างกันออกไป เรียนรู้ที่จะยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และยังสามารถนำมาปรับใช้ในการทำงาน เช่น การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม และรับฟังผู้ที่มีความคิดแตกต่าง

ก้าวแรกและการทำงานในกระทรวงบัวแก้ว

เข้ามาทำงานในกรมองค์การระหว่างประเทศ กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ เป็นแห่งแรก เนื่องจากเรียนด้านกฎหมายองค์การระหว่างประเทศมาก็ได้นำมาปรับมาใช้ในการทำงานด้วย ส่วนงานจะรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องอาวุธนิวเคลียร์ ความมั่นคงระหว่างประเทศ การลดอาวุธ และองค์การระหว่างประเทศด้านนิวเคลียร์ ได้มีส่วนในการดำเนินนโยบายด้านการลดอาวุธ ความร่วมมือทางวิชาการ การศึกษาวิจัย และการกำกับดูแลมาตรฐานความปลอดภัยด้านนิวเคลียร์ บางส่วนเป็นเรื่องที่ได้เคยศึกษามาก่อน แต่บางส่วนก็ต้องมาเรียนรู้ใหม่ นับว่าเป็นเรื่องที่ทำทนายและน่าสนใจสำหรับเรามาก

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

ตอนนี้รู้สึกสนุกกับงานเพราะได้งานที่ค่อนข้างสนใจ ทำให้สามารถทำงานได้โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อ หรือท้อแท้ เงินเดือนน้อยก็ไม่เป็นไรเพราะงานน่าสนใจ ปัญหาบ้างแต่ไม่มาก ประเทศไทยไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ในครอบครอง แต่มีการนำนิวเคลียร์มาใช้ในทางสันติที่เป็นประโยชน์ อาทิ ด้านการเกษตร การถนอมอาหาร และการรักษาโรคด้วยรังสี ซึ่งในเรื่องความปลอดภัยจะมีหน่วยงานของไทย (สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) กำกับดูแลให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยสากล นอกจากนี้ ยังมีองค์การระหว่าง

หลาย ได้สัมผัสการเจรจาระหว่างประเทศที่ภูมิภาคไหวพริบ ประสบการณ์ วาทศิลป์ และความชัดเจนของข้อมูลมีความสำคัญมาก

ฝากถึงผู้อ่านหนังสือวิทยุสราญรมย์ รวมทั้งเยาวชนหากต้องการ สอบชิงทุนหรือทำงานในกระทรวงการต่างประเทศจะต้องเตรียมตัวอย่างไร

อย่างแรกคงต้องติดตามว่ามีการสอบชิงทุนอะไร เมื่อใด องค์กรใดเป็นผู้จัดสอบชิงทุน และศึกษารายละเอียดของทุนเหล่านั้นว่ามีเงื่อนไขอะไรบ้าง ส่วนมากแล้วหากเป็นทุนของรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือที่เรารู้จักกันในนาม ก.พ. จะเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ก็อยากให้ทางโรงเรียนช่วยติดตามและมาประชาสัมพันธ์ให้เด็ก ๆ ทราบอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งการเตรียมตัวก็เหมือนการสอบต่างๆ ไป ใช้วิชาพื้นฐานตามปกติคล้ายๆ การสอบเอ็นทรานซ์ แต่อาจจะต้องเน้นการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นหน่อย เรียกว่าต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับใช้ได้ เนื่องจากทางกระทรวงฯ เราค่อนข้างให้ความสำคัญด้านภาษา รวมไปถึงการสอบสัมภาษณ์ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ควรมองปัญหาให้รอบด้าน และคิดถึงเหตุและผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น หากเป็นเช่นนั้นแล้วจะนำไปสู่ผลอะไรที่ตามมาบ้าง อาจลองมองปัญหาในสังคมแล้วพิจารณาด้วยเหตุผลโดยปราศจากการชี้นำว่าต้นตอที่แท้จริงของปัญหานั้นน่าจะเกิดจากอะไร วิธีนี้ก็จำเป็นจะเป็นการเปิดวิสัยทัศน์ความคิดของเราด้วย

อยากจะให้เยาวชนสนใจเรื่องการต่างประเทศมากขึ้น เช่น การประชุมอาเซียนครั้งที่ 14 ที่จัดขึ้นในประเทศไทยเดือนกุมภาพันธ์ เรามีโอกาสได้เป็นประธานอาเซียน ซึ่งนับเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนชาวไทยและของประเทศ โดยจะเป็นโอกาสอันดีที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับนานาชาติ และยกระดับภาพลักษณ์ของไทยหลังจากผ่านช่วงที่

การเมืองไม่ค่อยมั่นคง รวมถึงฟื้นฟูการท่องเที่ยว เพราะการจัดการประชุมครั้งนี้ได้จัดขึ้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ ก็น่าจะเป็นประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และยังเป็นอีกทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนชาวไทยได้รับรู้ถึงบทบาทและความสำคัญของอาเซียนซึ่งจะมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ต่อไปด้วยครับ

และนี่คือบทสัมภาษณ์นักการทูตรุ่นใหม่ กับมุมมองใหม่ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ ที่คุณผู้อ่านอาจจะยังไม่ทราบ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคุณผู้อ่านจะได้รู้จักและเข้าใจใกล้กระทรวงการต่างประเทศมากขึ้น หากคุณผู้อ่านต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระทรวงฯ สามารถเข้าสืบค้นได้ที่ www.mfa.go.th ❀

คุณนิตยา พักดี และ
คุณปาริฉัตร พันธุ์รักษเดชา
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่เว็บไซต์
สังกัดกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

เส้นทางของ สองโรงงานสายเลือดไทย ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจเทียนจิน

ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทย-จีน ณ กรุงปักกิ่ง

SVI ในเทียนจินมีเนื้อที่ทั้งหมด 7,787 ตารางเมตร เนื้อที่ในการผลิต 5,812 ตารางเมตร

หากเอ่ยถึงนครเทียนจิน ชื่อนี้อาจจะไม่ค่อยคุ้นหูคนไทยเท่าไรนัก แต่สำหรับผู้ที่เคยเดินทางมาประเทศจีน หรือสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีนแล้ว เชื่อว่าจะต้องรู้จักเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุดทางตอนเหนือของจีนแห่งนี้อย่างแน่นอน

เทียนจินมีสถานภาพเป็นมหานคร มีรูปแบบการปกครองที่ขึ้นต่อรัฐบาลกลาง ห่างจากกรุงปักกิ่งซึ่งเป็นเมืองหลวง 120 กิโลเมตร ด้วยความที่ท่าเรือเทียนจินเป็นท่าเรือที่มีศักยภาพมากที่สุดในประเทศจีนท่าเรือหนึ่ง ค่าแรงงานต่ำกว่าเมืองใหญ่อื่นๆ เช่น เซี่ยงไฮ้ หรือปักกิ่ง แต่แรงงานมีคุณภาพอยู่ในระดับเดียวกัน อีกทั้งเทียนจินยังเป็นเมืองที่ให้ความสำคัญกับการลงทุนในอุตสาหกรรมแทบทุกสาขา มีเขตพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่า 10 เขต เหตุผลเหล่านี้ล้วนเป็นแรงดึงดูดอย่างดี ให้วิสาหกิจต่างชาติใหญ่น้อยต่างๆ หลั่งไหลเข้ามาลงทุนในเทียนจินมากมาย

TEDA คืออะไร ?

เขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเทียนจิน (Tianjin Economic-Technological Development Area หรือ TEDA) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2527 เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นการลงทุนใน 4 ด้านหลัก ซึ่งในแต่ละด้านก็มีวิสาหกิจรายใหญ่เข้ามาลงทุน คือ ด้านอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม (Motorola, Samsung, LG) ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ (Novo Nordisk, GlaxoSmithKline) ด้านการผลิตเครื่องจักร (Toyota, Volkswagen) และด้านอาหารและเครื่องดื่ม (Tinghsin, Coca Cola, Pepsi Cola) ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นวิสาหกิจต่างชาติรายใหญ่ แต่ใน TEDA

นี้จะมีบริษัทไทยอยู่บ้างหรือไม่ ประกอบกิจการอะไร BIC มีคำตอบมาให้ทุกท่าน

SVI Electronics (Tianjin) Co., Ltd. หรือ 世纬电子 (天津) 有限公司

SVI ใน TEDA เป็นบริษัทสายเลือดไทยแท้ เข้ามาลงทุนในเทียนจินเมื่อเดือนกันยายน 2548 ด้วยทุนจดทะเบียน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นเงินทุนจากบริษัทเอสวีไอ จำกัด (มหาชน) ประเทศไทย 100% โดยการลงทุนในเทียนจินนี้เป็นการลงทุนตั้งโรงงานในต่างประเทศครั้งแรกของบริษัท (SVI มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ถนนแจ้งวัฒนะ จังหวัดนนทบุรี มีโรงงานในประเทศไทย 2 แห่ง อยู่ที่จังหวัดนนทบุรี และที่นิคมอุตสาหกรรมบางกระดี จังหวัดปทุมธานี)

SVI ดำเนินธุรกิจให้บริการผลิตสินค้าประเภทวงจรไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป (Electronic Manufacturing Services-EMS) แบบครบวงจร ตามใบสั่งซื้อของลูกค้าที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Original Equipment Manufacturer-OEM) และลูกค้าที่เป็นผู้รับจ้างออกแบบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (Design House) โดย SVI มีศักยภาพในการรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ในหลายอุตสาหกรรม อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นวงจรควบคุมระบบอุตสาหกรรม (Industrial Control) ผลิตภัณฑ์สื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication) และผลิตภัณฑ์เครื่องมือที่ใช้ในห้องวิจัยและทางด้านการแพทย์ (Medical and Laboratory Equipment) ผลิตภัณฑ์โสตทัศนศาสตร์ที่ใช้ในห้องบันทึกเสียงและระบบห้องประชุมสัมมนา (Audio and Video Equipment) ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์กลุ่มอุปกรณ์สำนักงาน (Office Automation) และระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรถยนต์ (Automobile)

SVI ในไทย

เหตุผลที่ SVI เข้ามาลงทุนในเทียนจิน ลูกค้าของ SVI จะเป็นลูกค้าในลักษณะของผู้ผลิตที่มาสั่งทำส่วนประกอบของสินค้าตัวเองเป็นหลัก เช่น แผงควบคุมในเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดต่างๆ แผงควบคุมในรถยนต์ เป็นต้น ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าจากแถบยุโรป ซึ่งมีสัดส่วนถึงกว่าร้อยละ 70 ที่เหลือเป็นลูกค้าจากสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น แทบจะไม่มีลูกค้าจากประเทศจีนเลย แต่เหตุใด SVI จึงเลือกเข้ามาลงทุนในจีน และทำไมจึงเลือกเทียนจินเป็นที่ตั้งโรงงาน แม้ SVI จะไม่มีลูกค้าจากจีน แต่ลูกค้ารายใหญ่ของ SVI ต่างขยายฐานการผลิตเข้ามาในจีนอย่างต่อเนื่อง บริษัทฯ จึงเข้ามาตั้งฐานการผลิตในจีน เพื่อรองรับการขยายตัวของลูกค้า นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังเล็งเห็นถึงศักยภาพการเติบโตในตลาดจีน การตั้งโรงงานในจีนจึงได้ประโยชน์ถึง 2 แง่ คือ เป็นการรักษาลูกค้ารายเก่า และเป็นการเปิดตลาดใหม่เพื่อหาลูกค้ารายใหม่ ส่วนสาเหตุที่เลือก TEDA ในเทียนจินเป็นที่ตั้งโรงงานนั้น เนื่องจาก TEDA เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจที่ส่งเสริมธุรกิจ ในสาขาที่ตรงกับบริษัทฯ มีสิทธิประโยชน์ในการลงทุนหลายอย่าง การคมนาคมขนส่งสะดวก แรงงานค่อนข้างมีคุณภาพ และค่าจ้างแรงงานไม่สูงนัก ปัจจุบัน SVI ในเทียนจินมีพนักงานชาวจีนทั้งหมด 120 คน และมีเจ้าหน้าที่ชาวไทยประจำการอยู่ 5 คน

คู่แข่ง และอุปสรรคของการดำเนินธุรกิจไนจีน

เนื่องจากในประเทศจีนแทบจะไม่มีบริษัทที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบ

เดียวกับ SVI เลย อีกทั้งมาตรฐานการผลิตของ SVI ก็อยู่ในระดับสากล ได้รับใบรับรองมาตรฐาน ISO/TS16949, ISO 9001, ISO 14001 เป็นต้น จึงนับได้ว่าไม่มีปัญหาในเรื่องคู่แข่ง อุปสรรคหลักของบริษัทฯ จึงเป็นเรื่องของการหาลูกค้าเพื่อเพิ่มยอดขาย ขณะนี้โรงงานในเทียนจินยังไม่ถึงจุดคุ้มทุน และมีสัดส่วนรายได้ยังไม่ถึงร้อยละ 5 จากที่ตั้งเป้าไว้ร้อยละ 10 เนื่องจากยังไม่สามารถหาลูกค้ารายใหญ่ในจีนได้ อุปสรรคอื่นๆ คือ ต้องคอยติดตามการปรับเปลี่ยนกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ของจีนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกฎหมายท้องถิ่นที่มีการปรับเปลี่ยนค่อนข้างบ่อย

Tianjin Chiatai Feed Tech Co., Ltd. หรือ 天津正大饲料科技有限公司

อีกหนึ่งโรงงานไทยใน TEDA เทียนจิน คือ Tianjin Chiatai Feed Tech Co., Ltd. โรงงานผลิตหัวเชื้ออาหารสัตว์ (Premix) ในกลุ่มธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม เครือบริษัทเจริญโกคกัณฑ์^[1] ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2536 ด้วยทุนจดทะเบียน 27.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินทุนจากไทยทั้งหมด ไม่มีการร่วมหุ้นกับฝ่ายจีน โรงงานมีพื้นที่ประมาณ 24,000 ตารางเมตร มีพนักงานทั้งหมด 160 คน โดยเครือเจริญโกคกัณฑ์มีโรงงาน Premix ในประเทศจีนรวม 11 แห่ง ตั้งอยู่ที่เทียนจิน เลิ่นหยาง หางโจว หลิวโจว จีหลิน ปักกิ่ง หนานทง กว่างอัน อู่อัน เยว่หยาง และเซี่ยเหมิน ซึ่งโรงงาน Premix ในเทียนจิน เป็นโรงงาน Premix ของเครือเจริญ-

^[1] ธุรกิจของเครือเจริญโกคกัณฑ์ ประกอบด้วย 10 กลุ่มธุรกิจ คือ 1. กลุ่มธุรกิจเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย และเคมีเกษตร 2. กลุ่มธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม 3. กลุ่มธุรกิจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 4. กลุ่มธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ 5. กลุ่มธุรกิจการตลาดและการจำหน่าย 6. กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี 7. กลุ่มธุรกิจการพัฒนาที่ดิน 8. กลุ่มธุรกิจยานยนต์และอุตสาหกรรมทั่วไป 9. กลุ่มธุรกิจด้านโทรคมนาคม 10. กลุ่มธุรกิจด้านปิโตรเลียม

โกภักณฑ์ที่ใหญ่ที่สุดในจีน นอกจากจะผลิตเพื่อการจำหน่ายแล้ว ยังผลิตเพื่อป้อนสินค้าให้กับโรงงานอาหารสัตว์ในเครือเดียวกันด้วย

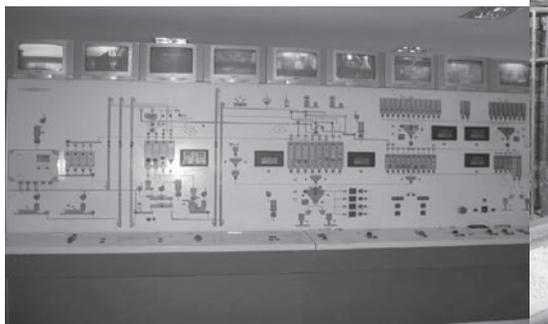
โรงงาน Premix ในเครือบริษัทเจริญโภคภัณฑ์
ในเทียนจิน

การผลิตและจำหน่าย

Premix หรือสารผสมล่วงหน้า เป็นสารย่อยก่อนผสมหรือผลิตภัณฑ์ซึ่งประกอบด้วยวัตถุดิบที่เติมในอาหารสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือมากกว่า ผสมกับอาหารสัตว์ เช่น ปลาป่น ข้าวโพด กากถั่ว เป็นต้น ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการผลิตเป็นอาหารสัตว์สำหรับไก่ เป็ด สุกร โค กระบือเท่านั้น ปริมาณของ Premix ที่ใช้ผสมในอาหารสัตว์แตกต่างกันตั้งแต่ร้อยละ 0.1-1 หรือมากกว่าแล้วแต่ความเหมาะสม^[2] โรงงาน Premix ที่เทียนจินแห่งนี้ มีกำลังการผลิต 150,000 ตัน/ปี ทำยอดขายได้ประมาณ 600 ล้านบาท/ปี จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้

โรงผสมที่ผลิตได้ถึงปีละ 150,000 ตัน

ห้องควบคุมการผลิต

^[2] ข้อมูลจากเว็บไซต์คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (<http://vetkku.ac.th>)

โรงผสมที่ผลิตได้ถึงปีละ 150,000 ตัน

ห้องควบคุมการผลิต

หมูและไก่ในโรงทดลองเลี้ยง

แก่ลูกค้าจีนและบริษัทในเครือเดียวกัน โดยกำไรที่ได้จะมาจากลูกค้าจีนเป็นหลัก ส่วนการจำหน่ายให้กับบริษัทในเครือจะจำหน่ายในราคาต้นทุน

โรงงาน Premix ในประเทศไทยมีไม่มากนัก เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในไทยนิยมที่จะซื้ออาหารสัตว์สำเร็จรูปที่ไม่ต้องผสมเอง ไม่นิยมที่จะจัดหาอาหารสัตว์ที่จะมาผสมเองอีกต่อหนึ่ง แต่สำหรับในประเทศไทยจีน Premix เป็นที่นิยมของเกษตรกรมากกว่าอาหารสัตว์สำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์หลักที่ขายดีในจีนคือหัวเชื้ออาหารสุกรและไก่

สำหรับโรงงาน Premix ที่เทียนจินนี้ จะผลิตหัวเชื้ออาหารสัตว์ตามสูตรของบริษัทเป็นหลัก แต่หากมีการคิดค้นสูตรใหม่หรือมีลูกค้าแสดงความประสงค์ที่จะปรับ

เปลี่ยนสูตร บริษัทก็จะทำการทดลองสูตรที่ปรับเปลี่ยนใหม่ ด้วยการทดลอง
เลี้ยงในโรงปศุสัตว์ตัวอย่างของบริษัทเองก่อน และยังต้องคิดคำนวณต้นทุน
อื่น เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ ปริมาณที่จะจำหน่ายได้ เป็นต้น
ก่อนที่จะทำการผลิตจริง

คู่แข่งและอุปสรรค

จากที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นแล้วว่า Premix เป็นที่นิยมของเกษตรกร
ผู้เลี้ยงสัตว์จีน อีกทั้งจีนเป็นตลาดใหญ่ที่มีผู้บริโภคจำนวนมาก โรงงาน
Premix จึงมีอยู่ทั่วไปในจีน ซึ่งก็เท่ากับว่าบริษัทฯ มีคู่แข่งอยู่แทบทุกแห่ง
ทั้งโรงงานจีนและโรงงานจากต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก
เครือข่ายภูมิภาคที่เป็นบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในจีนเป็นอันดับ
ต้นๆ มีเครื่องมือในการผลิตและตรวจสอบคุณภาพครบครัน คุณภาพของ
สินค้าและบริการจึงค่อนข้างเป็นที่ยอมรับในตลาดจีน นอกจากนี้ เนื่องจาก
ตลาดจีนเป็นตลาดที่ใหญ่มาก มีความต้องการสูงและยังเพิ่มขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง ดังนั้นผู้ประกอบการแต่ละรายจึงสามารถที่จะแบ่งสัดส่วนใน
ตลาดกันได้ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการจำหน่ายมากนัก เพราะความต้องการ
สินค้ามีอย่างแน่นอน แต่การแข่งขันจะเป็นไปในด้านคุณภาพและบริการ
มากกว่า ❀

ขอขอบคุณข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทย-จีน ณ กรุงปักกิ่ง

www.thaibizchina.com

ประมวลข่าว และเหตุการณ์สำคัญ

กรกฎาคม - กันยายน 2551

7 กรกฎาคม 2551

นายหนพล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวด้วยแถลงคำดำเนินการตัดสินใจของคณะกรรมการมรดกโลก สมัยที่ 32 ให้ขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลกของกัมพูชา รวมทั้งขอให้ที่ประชุมฯ บันทึกข้อสังเกตและข้อสงวนต่างๆ ของไทย

8 กรกฎาคม 2551 (ตามเวลาประเทศไทย)

ที่ประชุมคณะกรรมการมรดกโลกมีมติให้ขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลกตามคำขอของกัมพูชา

10 กรกฎาคม 2551

นายหนพล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แถลงข่าวการลาออกจากตำแหน่ง

20 กรกฎาคม 2551

นายสหัส บัณฑิตกุล รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้แทนรัฐบาลไทย เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 41 ณ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งที่ประชุมฯ ได้มีการหารือเรื่องพม่า และปราสาทพระวิหาร

23 กรกฎาคม 2551

รองนายกรัฐมนตรีสหัสฯ เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (PMC+1) ครั้งที่ 41 ณ สิงคโปร์ เป็นประธานร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-ออสเตรเลีย และเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-สหรัฐฯ รัสเซีย สาธารณรัฐเกาหลี และนิวซีแลนด์ โดยหารือเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน เสถียรภาพทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

23 กรกฎาคม 2551

รองนายกรัฐมนตรีสีหะสา หรือทวิภาศกีกับรัฐมนตรีต่างประเทศประเทศคู่เจรจาในระหว่างเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน+1 ประกอบด้วย รัฐมนตรีต่างประเทศออสเตรเลีย และรัฐมนตรีช่วยต่างประเทศอินเดียในการหารือทวิภาคีกับ นาง Condoleezza Rice รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ มีการเตรียมการเกี่ยวกับการเยือนไทยของประธานาธิบดีสหรัฐฯ

24 กรกฎาคม 2551

รองนายกรัฐมนตรีสีหะสา เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของการประชุมว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 15 ที่สิงคโปร์ ย้ำความสำคัญของ ARF ว่าเป็นเวทีหารือพหุภาคีหลักทางด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคและยับยั้งบทบาทของอาเซียนในฐานะผู้ขับเคลื่อนหลักของ ARF

25 กรกฎาคม 2551

นายสมักร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานในพิธีแถลงข่าวการเข้ารับตำแหน่งประธานอาเซียนของไทย โดยมีดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ เลขาธิการอาเซียน เข้าร่วม นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล ปลัดกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวรายงาน 3 เรื่องหลักได้แก่ การรับตำแหน่งประธานอาเซียนของไทย การเปิดตัวเว็บไซต์การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 และโครงการยุทธศาสตร์ความดีกับอาเซียน

26 กรกฎาคม 2551

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายเดช บุญนา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คนที่ 42 ของไทย

28 กรกฎาคม

เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามบรมราชกุมาร

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

28 กรกฎาคม 2551

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนายฮอร์ นัมฮง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศของกัมพูชา ได้หารือกันใน เรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์บริเวณพื้นที่โดยรอบและใกล้เคียงกับ ปราสาทพระวิหาร ที่เมืองเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา

8 สิงหาคม 2551

กระทรวงการต่างประเทศจัดสัมมนาในหัวข้อ “อาเซียนจะเป็น องค์การเพื่อประชาชนได้อย่างไร” เนื่องในโอกาสที่สมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียนครบรอบ การก่อตั้ง 41 ปี ซึ่งอาเซียนถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ที่กรุงเทพฯ

6 สิงหาคม 2551

นายกรัฐมนตรีต้อนรับนายจอร์จ ดับเบิลยู บุช ประธานาธิบดี สหรัฐอเมริกาในการมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ทั้ง สองฝ่ายได้หารือทวิภาคีเยือนไทยเนื่องในโอกาสที่มีศรัทธา ระหว่างไทย-สหรัฐฯ มีความสัมพันธ์ครบรอบ 175 ปี ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ย้ำว่า สหรัฐฯพร้อมที่จะกระชับความสัมพันธ์กับไทยให้แน่นแฟ้น ยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ของทั้งสองประเทศและในภูมิภาค

12-13 สิงหาคม 2551

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นทางการ ยืนยันความสำคัญของลาวต่อไทย

12 สิงหาคม 2551

เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

14-16 สิงหาคม 2551

ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมคณะทำงานระดับสูง ว่าด้วยกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียน ครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นการประชุมในกรอบอาเซียนแรกที่ไทยเป็นเจ้าภาพนับตั้งแต่ไทยรับหน้าที่ประธานอาเซียน โดยมีนายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา เป็นประธาน

15 สิงหาคม 2551

กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซีย ประจำประเทศไทย จัดการแสดงอังกะลุงภายใต้โครงการ “100 ปี อังกะลุงสยาม : สานสัมพันธ์ไทย – อินโดนีเซีย”

18 – 19 สิงหาคม 2551

ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ไทย-กัมพูชา ครั้งที่ 2 เพื่อหารือเกี่ยวกับสถานการณ์บริเวณโดยรอบปราสาทพระวิหาร ที่ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

22 สิงหาคม 2551

คณะผู้แทนจากกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน รวม 6 ประเทศ คือ จีน กัมพูชา พม่า ลาว เวียดนาม และไทย จำนวน 24 คน เข้าเยี่ยมคารวะ ดร. มนัสพาสน์ ชูโต ที่ปรึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในโอกาสที่เดินทางมาดูงานภายใต้โครงการบัวแก้วสัมพันธ์ในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ครั้งที่ 5 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 17-24 สิงหาคม 2551 โดยเน้นการศึกษาดูงานในหัวข้อ “การเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้ที่ดินแบบบูรณาการ”

23 สิงหาคม 2551

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เยือนสหภาพพม่าอย่างเป็นทางการและเยี่ยมคารวะพลเอกเต็ง เส่ง นายกรัฐมนตรีพม่า การเยือนครั้งนี้เป็นไปตามประเพณีของรัฐมนตรีต่างประเทศของสมาชิกอาเซียนที่เข้ารับตำแหน่งใหม่ และตรงกับช่วงการฉลองครบรอบ 60 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-พม่า

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

29 สิงหาคม 2551

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี BIMSTEC ครั้งที่ 10 ณ สถาบันการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร ประเทศอินเดีย

3 กันยายน 2551

นายเดช บุญนาค ลาออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

7 กันยายน 2551

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คนที่ 43 ของไทย

8 กันยายน 2551

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดงาน ASEAN Lecture 2008 ณ วิเทศสโมสร โดยมี นายกรัฐมนตรีมาเป็นองค์ปาฐกในหัวข้อ “ASEAN: A New Era with People Agenda” เพื่อแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทและทิศทางของอาเซียนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะเป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียน รวมทั้งแนวทางการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของไทยให้บุคคลในวงการต่าง ๆ ได้รับทราบ

9 กันยายน 2551

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตัดสินให้นายสมัคร สุนทรเวช พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

25 กันยายน 2551

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ โดยมีนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี และนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ เป็นรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คนที่ 44 ของไทย

29 กันยายน 2551

นายดอน ปรมดีวินัย เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก กล่าวด้วยแถลงนโยบายของประเทศไทยต่อสมัชชาสหประชาชาติ ย้ำความพร้อมของไทยในการรับบทบาทประธานอาเซียน ซึ่งว่าองค์กรอาเซียนกำลังพัฒนาไปข้างหน้าสู่องค์กรที่ตั้งอยู่บนกฎเกณฑ์และให้ความสำคัญกับประชาชนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากกฎบัตรอาเซียน

29 กันยายน 2551

นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เข้าร่วมการประชุมความร่วมมือเอเชียระดับรัฐมนตรี (Asia Cooperation Dialogue) ซึ่งจัดขึ้นในช่วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ สมัยที่ 63 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐคาซัคสถานเป็นประธานการประชุมหาช่องทางที่จะแก้ปัญหาวิกฤตการอาหารในเอเชีย

จัดทำโดย
คุณนิตยา พักดี และ คุณหิรัญ สุวรรณเทศ
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่เว็บไซต์
สังกัดกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

คำนำ

การ์ตูน "ท่องโลกอาเซียน" เล่มที่อยู่ในมือท่านขณะนี้จัดทำโดยกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ความรู้เบื้องต้นแก่เยาวชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยได้นำเสนอผ่านตัวละครที่เป็นมนุษย์ต่างดาวที่ชื่อ "บลู" กับเพื่อนๆ ของเขาอีก 10 คน ซึ่งเสมือนเป็นตัวแทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศ

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศในฐานะสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งประเทศไทยที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานอาเซียนของประเทศไทย เห็นว่ากฎบัตรอาเซียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของประชาคมอาเซียน ซึ่งให้ความสำคัญแก่ภาคประชาสังคมในกระบวนการกำหนดนโยบาย ดังนั้นการสร้างความตระหนักรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของอาเซียนต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่เยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดของภูมิภาคและยังเป็นพลังสำคัญต่ออนาคตของอาเซียน ในโอกาสที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนนับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 เป็นต้นมา รัฐบาลไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความตระหนักรับรู้ในหมู่ประชาชนเกี่ยวกับอาเซียน และเพื่อตอกย้ำเจตนารมณ์ของรัฐบาลไทย ที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางของประเทศ กิจกรรมดังกล่าวประกอบด้วย โครงการยุวทูตความดีกับอาเซียน การแข่งขันเรียงความภาษาไทยเกี่ยวกับอาเซียน การแข่งขันทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนการจัดสัมมนาเชิงวิชาการและการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์อาเซียน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสสร้างความคุ้นเคยกับอาเซียน และยังสร้างความสนุกสนานและรอยยิ้มให้แก่ผู้ที่มิขี้ใจรักการอ่านหนังสือการ์ตูนทุกคน

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

2510

2510

2510

2510

2510

2527

2538

2540

2540

2542

หนังสือการ์ตูนชุด "ห้องโลกอาเซียน"

สงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย All rights reserved

พิมพ์ครั้งที่ : 1

จัดทำโดย : กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ผู้จัดทำ : บริษัท บ้านอิทธิฤทธิ์ จำกัด เลขที่ 99 หมู่ 2 ต.บางพูน อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000

ผู้ให้การสนับสนุนโครงการยุทธศาสตร์ความดีกับอาเซียน 2551

ตอนที่ 1 :

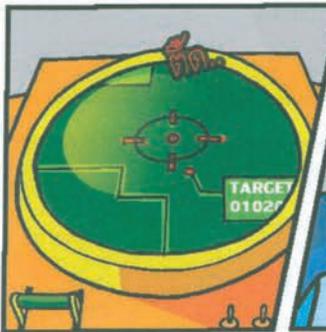
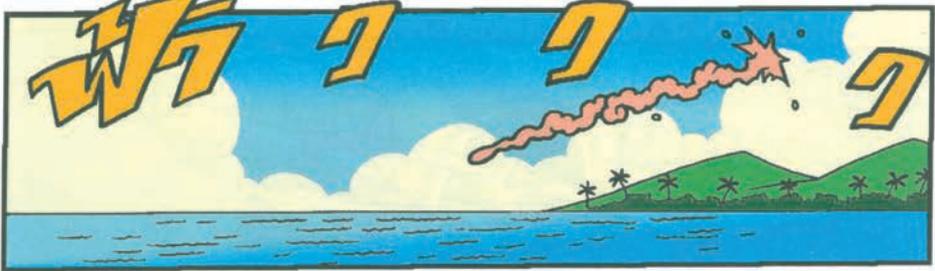

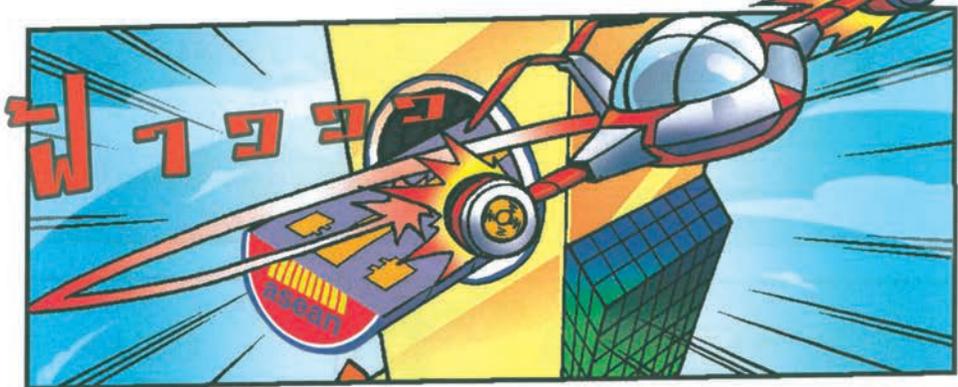
ท่องเที่ยวโลก อาเซียน

ASEAN DISCOVERY

กำเนิดอาเซียน

สวัสดีครับคุณเอสี่ยน
ผมชื่อสยาม

ส่วนนี้
ปีเตอร์

โหม่น
บูดี

และตอนนี้
ก็ยาว
ครับ

สวัสดีนั่นชื่อ
"บุลิกะวาซิเย นองชุกากู
ตีตีนาบา"

โหม่น...ชื่อยาวจัง มีสั้นๆ
ไหมครับ...

บุลิกะวา
ซิเย...

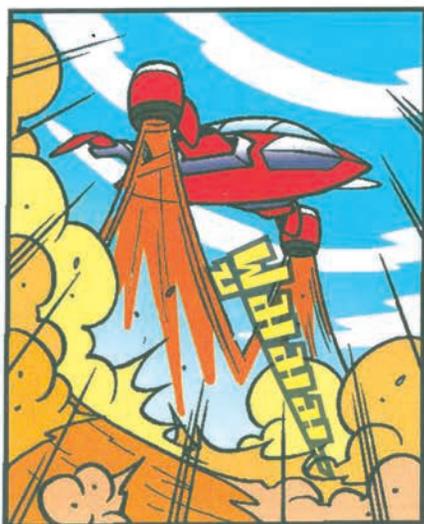
ก็ยิ่งเรียก
ยากอยู่ดี

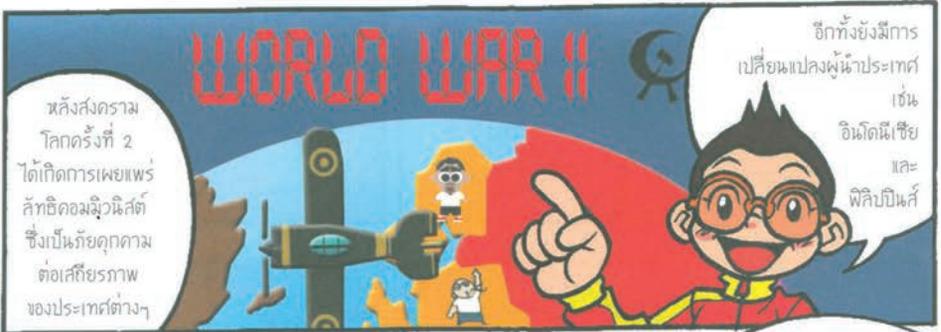
งั้นเรียก
คุณเอสี่ยนว่า
"บรู"
ไหมคะ

ชื่อตัมนำหน้า..คุณเอสี่ยน
คือ บรู ด้วยนี้..

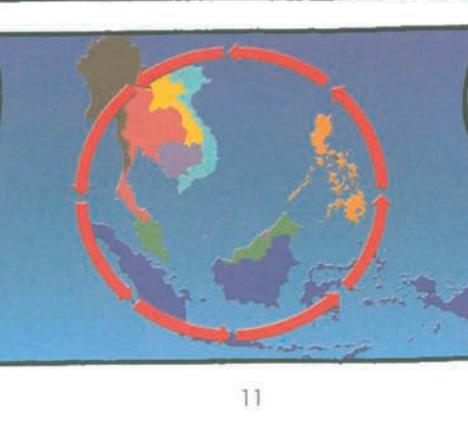
ใช่แล้ว
คุณบรู

เกิดความผันผวน
ของสถานการณ์การเมือง
ในประเทศแถบภูมิภาค
เอเชียแปซิฟิก

ประเทศสิงคโปร์
อินโดนีเซีย มาเลเซีย
ฟิลิปปินส์และไทย

เห็นความจำเป็น
ในการให้ความร่วมมือกัน
อย่างใกล้ชิดมากขึ้น

ในวันที่
8 สิงหาคม พ.ศ. 2510
จึงเกิดการลงนาม
ปฏิญญากรุงเทพฯ
ที่
วังสราญรมย์

โดยมีผู้ลงนามคือ

ดร. อาตัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย
ท่าน ตุน อับดุล ราซิก รองนายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย
ท่าน นาซีซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์
ท่าน เอศ ราชารัตนัม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ และ
พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย

ดร. อาตัม มาลิก

ท่าน ตุน อับดุล ราซิก

ท่าน นาซีซ รามอส

ท่าน เอส ราชารัตนัม

พันเอก (พิเศษ)
ดร.ถนัด คอมันตร์

โดยได้จัดตั้ง
สำนักงาน
ใหญ่อาเซียน
ไว้ที่กรุงจาร์จาทต้า

เมืองหลวง
ของ
อินโดนีเซีย

เห็นบ้านทั้ง 10
ที่ล้อมรอบอาคารข้างล่าง
นี่ใหม่หมด

ในตอนแรก
สมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งมีแค่
๕ ประเทศคือ ไทย สิงคโปร์
มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์และ
อินโดนีเซีย

หลังจากนั้นใน
วันที่ 7 มค. 2527
บรูไนก็เข้ามาเป็น
สมาชิก

ตามมาด้วย เวียดนามในวันที่ 28 กค. 2538 ถัดมาอีก 2 ปี ลาวและพม่า ก็เข้ามา

และน้องใหม่ล่าสุดคือ กัมพูชา รวมลงนาม เป็นสมาชิกอาเซียน ในวันที่ 30 เมษายน 2542 ละ

แล้ว...ตรา เครื่องหมาย บนอาคารนั้น คืออะไร หรือครับ

นี่คือ ตราสัญลักษณ์ ของอาเซียนครับ สีเหลือง กลางภาพนั้น

หมายความว่า ถึงรวงข้าวทั้งสิบที่ผูกมัด กันไว้ เหมือนกับเพื่อน สมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ที่มีหน้าหนึ่งใจ เดียวกัน

รวงข้าว = มัดรวมกัน 10 รวง

ส่วนสีที่ใช้ ในตราสัญลักษณ์ มีทั้งหมด 4 สี

คือ แดง เหลือง น้ำเงินและขาว ซึ่งทั้งสี่สีนี้ นำมาจาก สีหลักของธงชาติ ของประเทศ สมาชิก

โดยความหมาย ของสีแต่ละสี คือ สีเหลือง แสดงถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีแดง หมายถึงความ กล้าหาญและความ ก้าวหน้า

ส่วนสีน้ำเงินหมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สุดท้ายสีขาว มีความหมายว่า ความบริสุทธิ์ครับ

พวกเธอทั้งหมดคือ
เพื่อนสมาชิกทั้งสิบของอาเซียน
จีนะ !!?

ใช่แล้วครับ !! แนะนำตัว
กันอีกทีนะครับ ผมชื่อ..สยาม
จากประเทศไทย

ผมชื่อ 'ปีเตอร์' จากสิงคโปร์ครับ

ผมชื่อ 'บุดี'
จากอินโดนีเซีย
ครับ

หนูชื่อ
'ฟองเซีย' จาก
ฟิลิปปินส์ค่ะ

ผมชื่อ 'ปีบัต'
มาจากมาเลเซีย
ครับ

ส่วนหนูชื่อ
'มาเรีย'
จากบรูไนค่ะ

" หนู เกี้ยว "
มาจากเวียดนามค่ะ

ผม 'ทักษ์' มาจาก
สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว
ครับ

หนูชื่อ 'มิ้ม'
มาจาก
ประเทศพม่า
ค่ะ

ผม...
น้องใหม่ครับ
'ตรีเมฆ' "

มาจาก
ประเทศกัมพูชา
ครับผม

ยินดี
ที่ได้รู้จัก
ทุกคนนะ

นี่ชื่อ
' บลู '

โอด...เฮ..เฮ...

จบตอน : กำเนิดอาเซียน

“พีธีครับ..... ยาม่าาหญ้า ใช้ประกอบการทำระเบิดได้ครับ”

ชลาฮาดีน

ปีนี้นับเป็นปีที่ 5 แล้วนะครับ ที่ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคร่าชีวิตไปกว่า 3,000 ชีวิต ผมเองเป็นคนหนึ่งที่เฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวสาร และเหตุการณ์ต่างๆ ใน จชต. อยู่เป็นระยะๆ ทุกครั้งที่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ไม่ว่านับถือศาสนาพุทธหรือศาสนาอิสลาม ไม่ว่าจะทหารหรือตำรวจ ไม่ว่าจะครูหรืออุstadax ต้องตกอยู่ในวงล้อมของการต่อสู้และความรุนแรงในพื้นที่ดังกล่าว ทำให้ผมพยายามหาคำตอบให้กับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน จชต.อยู่เนืองๆ

และแล้วโอกาสก็มาถึง เมื่อผมได้มีโอกาสเข้าร่วมใน**โครงการเปิดโลกทัศน์ให้กับนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงการต่างประเทศ** เดินทางไปทัศนศึกษาและดูงานด้านการศึกษาในประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ เป็นเวลา 11 วัน

ผมนั่งนิคมโนภาพน่องๆ เยาวชนจำนวน 50 คน ที่เราต้องทำหน้าที่ดูแลในฐานะพี่เลี้ยง โดยมีข้อมูลเล็กน้อยจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของศูนย์บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ ที่เราเรียกกันจนติดปากว่า ศอ.บต. ได้รับทราบแต่เพียงว่า น่องๆ มาจากจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา สตูล และสงขลา โดยส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ทั้งนี้ กำหนดการทัศนศึกษามีคร่าวๆ ดังนี้ ครับ วันแรกเป็นการลงทะเบียน แจกหนังสือเดินทาง (**กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดทำหนังสือเดินทางให้กับน่องๆ ที่ยังไม่มีหนังสือเดินทาง**) ประมุขนิเทศเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ และกิจกรรมสัมพันธ์ วันที่สองเป็นพิธีเปิดอย่างเป็นทางการโดยผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ และ ศอ.บต. และการทำกิจกรรมสัมพันธ์ วันที่ 3 เดินทาง

โดยรถยนต์ไปยังเมืองปิ่นัง เพื่อดูงานและเข้าเยี่ยมชมคารวะกงสุลใหญ่ ณ เมืองปิ่นัง วันที่ 4 เดินทางไปยังกรุงกัวลาลัมเปอร์ เพื่อดูงานและเข้าเยี่ยมชมคารวะเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ วันที่ 5 ทักตักศึกษาและดูงานในกรุงกัวลาลัมเปอร์ วันที่ 6 เดินทางจากกัวลาลัมเปอร์ไปยังเมืองมะละกา และเดินทางเข้าประเทศสิงคโปร์ วันที่ 7-9 ดูงานและทักตักศึกษาในสิงคโปร์ และวันที่ 10-11 เดินทางจากสิงคโปร์กลับประเทศไทย

เมื่อวันปฐมนิเทศมาถึง น้องๆ หน้าใสทั้งชายและหญิงมาลงทะเลเบียดกันอย่างพร้อมหน้า โดยมีผู้ปกครองมาส่งกันเป็นทิวแถว อนึ่ง พวกเราชาวบัวแก้วได้ประชุมย่อยกันเมื่อคืน บนห้องนอนตลกกันว่า พวกเราจะแบ่งน้องๆ ออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน เพื่อสร้างความคุ้นเคยและดูแลน้องๆ ตลอดการเดินทาง ดังนั้น ในวันปฐมนิเทศ หลังจากทีอาจารย์จากฝ่ายการศึกษา ศอ.บต.กล่าวต้อนรับ แนะนำ และอบรมน้องๆ เกมปรัมๆ นิดๆ ว่า ให้ประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมในการเป็นเยาวชนที่ดี พวกเราก็ได้เริ่มรู้สึกถึงกลิ่นอาย และบรรยากาศเก่าๆ สมัยนุ่งขาสั้นเรียนหนังสือ แล้วถูกคุณครูปาแปรงลบกระดานใส (ออกจะรุนแรง...) พวกเราได้ให้น้องๆ แบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม และตั้งชื่อกลุ่มกันเองตามใจชอบ รวมทั้งแนะนำตัว ในช่วงนี้ **เราได้สอดแทรกการแนะนำ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพนักการทูต**ให้กับน้องๆ ได้รับทราบ ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดี เนื่องจากเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการนี้ เป็นเยาวชนที่มีความสามารถทางภาษา คือ แต่ละคนสามารถพูดได้อย่างน้อย 2 ภาษาขึ้นไปซึ่งได้แก่ อาทิ มลายู อารบิก อังกฤษ ไทย อย่างไรก็ตาม ในส่วนของวันแรกนี้ มีปัญหาเล็กน้อยได้เกิดขึ้น เนื่องจากน้องเอ (นามสมมติ) มาขอรับหนังสือเดินทาง แต่ไม่ปรากฏว่ามีชื่อน้องเออยู่ในรายชื่อผู้ขอทำหนังสือเดินทาง เมื่อได้สอบถามน้องเอ ก็ได้รับทราบที่ไม่ได้รับแจ้งจากฝ่ายการศึกษาในพื้นที่ว่า ต้องทำหนังสือเดินทาง....เอาละ

ไม่เป็นไร พวกเราชาวบัวแก้ว แก้วร้ายให้หย่อน แก้วร้อนให้เย็น ผู้บริหาร และบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ต่อสายโทรศัพท์ถึงกัน รวมทั้งขอให้สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองปีนัง ช่วยกันหาทางออกให้น้องเอได้ร่วมเดินทางไปกับคณะ

เมื่อวันเดินทางมาถึง รถโดยสาร 2 คัน มารับพวกเราและคณะ เยาวชน อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมได้เกือบ 80 ชีวิต ออกเดินทางมุ่งหน้าข้ามพรมแดนไปยังประเทศมาเลเซีย และแล้วปัญหา ก็เกิดขึ้นที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง เมื่อผมได้รับโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองปีนังว่า ดิถฎารกิจสำคัญ ไม่สามารถมารอพบที่ด่านเพื่อ แก้ไขปัญหากรณีน้องเอ ที่ไม่มีหนังสือเดินทางได้ และขอให้ผมตัดสินใจว่าจะเอาอย่างไร? ผมได้หารือกับพวกเราชาวบัวแก้วทั้ง 5 คน ที่เดินทาง ร่วมมากับคณะโดยใช้หลักประชาธิปไตยให้ทุกคนแสดงความเห็น และ โหวตว่าเสียงส่วนใหญ่จะเลือกทางเลือกไหน ซึ่งมีทางเลือก 3 ทาง คือ

1) ส่งตัวน้องเอกกลับบ้าน 2) แอบนำน้องเอเข้ามพรหมแดนไปกับคณะ 3) พวกเรา 1 คน อาสาจะพาน้องเอเข้ามพรหมแดนไปเจอกันที่เมืองปิ้งนัง หากถูกตำรวจมาเลเซี่ยจับในข้อหาไม่มีหนังสือเดินทาง และเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จะได้ถูกจับแค่สองคน ทั้งนี้ ผมได้พิจารณาปัจจัยต่างๆ รวมทั้งยึดหลักความเป็นมืออาชีพ การเคารพในวิชาชีพ และการดูแลทุกข์สุขของข้าราชการกระทรวงฯ ทุกคนที่ทำงานร่วมกับผมแล้ว ผมได้แสดงความชื่นชมและขอบคุณผู้ที่เสียสละของเรา 1 คน ซึ่งเสนอตัวว่าจะพาน้องเอเข้ามพรหมแดนตามทางเลือกที่ 3 ว่า หากเลือกที่จะปฏิบัติตามทางเลือกที่ 3 ผมต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่เสียสละด้วยว่า คุณพร้อมที่จะสละวิชาชีพนักการทูตหากถูกจับ แต่ที่สำคัญกว่านั้น.... ผมไม่ยอมรับทางเลือกที่ 3 ครับ ผมจะไม่ทิ้งเพื่อนร่วมงาน (leave no one behind, sir) ดังนั้น พวกเราได้โหวตกัน และมีมติเป็นเอกฉันท์เลือกทางเลือกที่ 1 เพื่อไม่ให้กระทบต่อความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทย-มาเลเซี่ย หากนักการทูตไทยถูกจับจากการลักลอบนำคนเข้ามาเลเซี่ยโดยผิดกฎหมาย ในที่สุดเราก็ส่งน้องเอกกลับบ้าน โดยผู้ที่เสียสละชาวบัวแก้วของเรา 1 คน อาสาขับรถกลับไปส่งน้องเอให้ถึงมือผู้ปกครอง...ผิดกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่นำเยาวชนเหล่านี้มาเข้าโครงการ และรับปากว่าจะอาสาหาผู้เสียสละจากฝ่ายการศึกษานั่งรถกลับมาส่งน้องเอ แต่แล้วก็เงียบ....ไม่มีคำตอบใดๆ

การดูงานเป็นไปด้วยความราบรื่น เยาวชนของเราได้มีโอกาสเปิดโลกทัศน์เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และในช่วงเย็นได้เดินทางเข้าเยี่ยมชมคารวะท่านกงสุลใหญ่มานพชัย วงศ์ภักดี กงสุลใหญ่ ณ เมืองปิ้งนัง ซึ่งท่านได้กรุณาบรรยายสรุปภาพรวมการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งระบบการศึกษา และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมที่มีความหลากหลายวัฒนธรรม เชื้อชาติ และศาสนา ซึ่งจะเห็นได้ว่า เมืองปิ้งนังมีการจัดการระบบ และการแนะแนวบุคลากรในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ทำให้องค์รวมของ

การทำงานเป็นไปอย่างสมานฉันท์ และเป็นที่น่ายินดีสำหรับเมืองปีนังที่เพิ่งได้รับเลือกให้เป็นเมืองมรดกโลกในช่วงเดียวกับที่ปราสาทพระวิหารเกือบกลายเป็นน้ำผึ้งหยดเดียวเสียวกันไปตลอดแนวชายแดน อดได้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ร่วมกันมาได้ตั้งนาน พอไปปลุกกระแสรักชาติ เชื้อชาติ (ขาดศาสนาไปอีกปัจจัยเดียว) เท่านั้นแหละ เลยเกิดเงื่อนไขของความขัดแย้ง ซึ่งแตกต่างกับสังคมเมืองปีนังอย่างที่กล่าวมา

ในวันรุ่งขึ้นก่อนออกจากเมืองปีนัง คุณภานุฤทธิ จัรัสโรมรัน ข้าราชการสถานกงสุลใหญ่ฯ ได้ช่วยนัดหมายให้คณะเยาวชนของเราเข้าเยี่ยมชมโรงเรียน Penang Free School โดยได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่น จากอาจารย์และนักเรียนในการนำชมห้องเรียน ห้องสมุด อาคารเรียน และพิพิธภัณฑ์ของโรงเรียน สิ่งที่พบเห็นและประทับใจ คือ เยาวชนของเรามีความกระตือรือร้นที่จะได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนต่างชาติทั้งในเรื่องการเรียนและการดำเนินชีวิต มีการจับกลุ่มคุยกันอย่างเป็นกันเอง ทั้งนี้ จุดเด่นของโรงเรียน Penang Free School คือ การเป็น Facilitators ทางการศึกษามากกว่าที่จะเน้นการเป็น Teachers ทำให้นักเรียนได้แสดงออกทั้งในด้านความคิดเห็น นวัตกรรม การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อชื่อเสียงของโรงเรียนโดยรวม ตรงจุดนี้เองที่ผมเห็นว่า ระบบการศึกษาไทยต้องมีการปรับบทบาทบุคลากรซึ่งเป็นผู้สอนวิชาการให้มีความเหมาะสมเดือนที่แล้วผมมีโอกาสดำเนินการไปออกกำลังที่สวนสาธารณะแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ และพบกับคณะนักเรียนที่มาทัศนศึกษา 2 คณะ คณะหนึ่ง

โรงเรียนไทยแท้ อีกคณะเป็นโรงเรียนสองภาษา ข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือ ผู้สอน (ขอหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า ครู เพราะในสังคมไทย นักเรียนต้องกลัวครูและห้ามวิจารณ์) โรงเรียนไทยแท้ ดูมากครับ นักเรียนจะไปเข้าห้องน้ำก็ตามไปดูหน้าส้วม จัดแถวเรียงหนึ่ง ห้ามหยิบจับใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามเสียงดังหน้าส้วม ฯลฯ ผมเห็นแล้วอยากเก็บเอาไปปัสสาวะที่บ้านมากกว่า ในขณะที่โรงเรียนสองภาษา ผู้สอนแนะนำให้นักเรียนเดินไปเข้าห้องน้ำเป็นคู่ๆ ให้ดูแลรับผิดชอบการทำกิจธุระส่วนตัวแต่หากเกินกำลัง หรือมีข้อสงสัยให้มาถามได้ นี่คือบทบาทของ Facilitators ครับ เด็กวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า หากไม่สอนให้บริหารจัดการชีวิตด้วยตนเองแล้ว โตไปก็กลายเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง จึงต้องอ้างระบบอุปถัมภ์มาแก้เขิน อยากรู้มีคนห้อมล้อมเยอะๆ ต้องมีเลขานุการส่วนตัว ไปดูงานเมืองนอกต้องมีรถมาเทียบ จิปาถะครับ

ต่อครับต่อ หลังจากฟังบรรยายสรุปที่โรงเรียน Penang Free School ทางโรงเรียนได้มอบโล่ที่ระลึกให้ผู้แทนกระทรวงฯ ผู้แทนฝ่ายการศึกษา ศอ.บต. และผู้บริหารโรงเรียนที่ร่วมเดินทางมากับคณะเยาวชน แต่ปรากฏปัญหาเล็กน้อยซึ่งผมไม่คิดว่าน่าจะเป็นปัญหาขึ้นมาได้ คือ โล่ที่ไม่พอครับ....ผู้แทนฝ่ายการศึกษา ศอ.บต. ไม่ค่อยพอใจกับเรื่องนี้ และ

ได้กล่าวกับบุคคลในคณะ ซึ่งท้ายที่สุดความมาเข้าหุผมโดยจงใจ ง่ายมาก ครับ....ผมแก้ปัญหานี้ได้ภายใน 5 วินาที “เอาโล่ที่ผมได้มาในฐานะ ผู้แทนกระทรวงฯ ไปให้เขาได้เลย” หลังจากนั้น คณะได้เดินทางต่อไปยัง มหาวิทยาลัย Universiti Sains Malaysia เพื่อฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ดังกล่าวโดยมีพี่ๆ นักศึกษาไทยพุทธและมุสลิมที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย นี้ มาร่วมให้คำแนะนำต่อน้องเยาวชนของเราด้วย โดยส่วนใหญ่นักศึกษา ไทยมาเรียนวิชาปรัชญาศาสนาและวิชาบริหารจัดการกันที่นี่ เมื่อเสร็จการ บรรยายสรุป ตัวแทนเยาวชนของเราได้กล่าวขอบคุณคณะอาจารย์และ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นภาษาอังกฤษ ตามที่พวกเราที่เลี้ยงได้ซักซ้อมและ ให้คำแนะนำในการร่างคำกล่าวขอบคุณ และมอบให้แก่ละกลุ่มหมุนเวียน กันเลือกผู้แทนขึ้นมากล่าว

จากนั้นคณะเราได้เดินทางต่อไปยังกรุงกัวลาลัมเปอร์ โดยตลอด เส้นทางพวกเราได้มีการพูดคุย ทำกิจกรรมต่างๆ และที่ขาดไม่ได้และเรา ให้ความสำคัญ คือ การละหมาด ซึ่งทางหลวงในมาเลเซียจะมีสถานที่ แวะพักเพื่อละหมาดอยู่ตลอดเส้นทาง โดยบางแห่งเป็นปั้มน้ำมัน ที่มี บริการขายอาหารก็จะมีการจัดห้องละหมาดเป็นสัดส่วนอย่างดี เท่าที่ สอบถามจากผู้รู้ การละหมาดในแต่ละวันจะมี 5 ครั้งครับ รถโดยสารของ เราเดินทางมาถึงกรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อพลบค่ำ โดยคุณนาวินี พลายน้อย ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ช่วยประสาน งานเป็นอย่างดี และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้เป็น เจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำแก่คณะที่ร้านต้มยำกุ่ม โดยมีหัวหน้าสำนักงาน อาทิ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร และสำนักงานแรงงาน เข้าร่วมพบปะพูดคุยให้คำ แนะนำต่างๆ ต่อเยาวชนด้วย

วันที่ 5 ของการดูงาน พวกเราเดินทางไปฟังบรรยายสรุปที่ In-

ternational Islamic University และที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุง กัวลาลัมเปอร์ ซึ่งแม้ ๖พณฯ ปิยวัชร นิยมฤกษ์ เอกอัครราชทูต ณ กรุง กัวลาลัมเปอร์ จะติดภารกิจสำคัญ แต่ท่านได้มอบหมายให้ท่านอัครราชทูต และหัวหน้าสำนักงานไทยต่างๆ ภายใต้การทำงานแบบ Team Thailand บรรยายสรุปการทำงาน และนโยบายส่งเสริมโครงการเปิดโลกทัศน์เยาวชน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อจากนั้นคณะได้ทัศนศึกษาสถานที่สำคัญในกรุง กัวลาลัมเปอร์ คือ ดิกแฟต Petronas มัสยิดกลาง และอนุสาวรีย์วีรชน

วันที่ 6 คณะออกเดินทางจากกรุงกัวลาลัมเปอร์แวะที่ปุตราจายา เมืองหลวงแห่งใหม่ของมาเลเซีย และเดินทางต่อไปยังเมืองมะละกา ซึ่งเป็นเมืองมรดกโลกอีกเมืองหนึ่ง ในอดีตมะละกาเคยเป็นเมืองท่าที่มีความสำคัญเฉกเช่นปัตตานีและเป็นอาณาจักรที่มีความเจริญรุ่งเรือง ในยุคสมัยใกล้เคียงกัน ทว่าในปัจจุบันเมืองมะละกาได้รับการสนับสนุนให้เป็นเมืองมรดกโลก ในขณะที่ปัตตานีซึ่งมีความพร้อมในด้านอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์อันยาวนานเช่นเดียวกัน กลับยังค้นหาความเป็นตัวตนไม่เจอ.... พวกเราออกเดินทางจากเมืองมะละกาประมาณ 4 โมงเย็น และก็เร่งทำเวลาเพื่อเดินทางข้ามพรมแดนไปยังสิงคโปร์ ในที่สุดพวกเรา ก็มาถึงด่านตรวจคนเข้าเมือง ทุกคนต้องลงจากรถและชนกระเป๋าดูเส้นทางทุก

ขึ้นติดตัวไปด้วย เนื่องจากรถโดยสารจะถูกตรวจค้นอย่างละเอียด หากมีสิ่งของหลงเหลืออยู่ในรถโดยไม่มีเจ้าของ ถือว่ามีเจตนาไม่บริสุทธิ์ พวกเขาจะต้องเสียเวลากับการชี้แจงข้อกล่าวหา เมื่อพวกเขาเดินมาถึงช่องตรวจคนเข้าเมือง ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ลิงคโพร်ขอให้เยาวชนชายที่มาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้แยกออกมาเป็นแถวเฉพาะ เพื่อง่ายต่อการตรวจหนังสือเดินทาง ผมได้แต่เอาใจช่วย ขออย่าให้น้องๆ เยาวชนคนใดถูกสุ่มตรวจ โดยการเชิญตัวไปสัมภาษณ์ในห้องพิเศษ และโชคก็เข้าข้างพวกน้องๆ ของเรา ทุกคนรอดพ้นครับ แต่กลับเป็นว่าหนึ่งในผู้แทนฝ่ายการศึกษา ศอ.บต. (อีกแล้วครับท่าน) โดนครับโดน ต้องไปสัมภาษณ์เดี่ยว...หลังจากทุกคนผ่านขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมืองแล้ว ก็รีบขึ้นรถโดยสารเข้ามายังใจกลางลิงคโพร์เนื่องจากร้านอาหารที่เราจองไว้จะปิดร้านภายในอีก 1 ชั่วโมง อาหารมื้อนี้จึงเป็นอาหารมื้อที่อร่อยที่สุดและสนุกที่สุด เพราะเป็นอาหารฮาลาลสไตล์บุฟเฟ่ต์จิ้มจุ่มบั้งย่าง ทานได้ไม่อั้น ผมและน้องๆ เยาวชนได้พูดคุยกันอย่างสนุกสนาน ตลอดระยะเวลาการเดินทางทำให้พวกเรามีความสนิทสนมคุ้นเคยกันพอสมควร พวกเราสามารถคุยกันได้ทุกเรื่องตลอดเวลา แม้แต่เรื่องยาฆ่าหญ้า...ครับ ยาฆ่าหญ้าที่ว่านี้เป็นส่วนผสมในการทำระเบิดแสวงเครื่องครับ

“พีครับ....ยาฆ่าหญ้าใช้ประกอบการทำระเบิดได้ครับ” หนุ่มน้อย คนหนึ่งเล่าให้เราฟัง

“ลองใช้ปุ๋ยบ้างหรือยัง สูตรนี้เด็ด” ผมหยอดต่อ

“ถ้าปุ๋ยเปียก ก็ลำบากหน่อย” รู้ทันเราอีกต่างหาก

“จาระบี..น้ำมันเบรค..XXXXX” เซ็นเซอร์ครับ

ท่านผู้อ่านไม่ต้องตกใจครับ พวกเราคุยกันอย่างสบายๆ ไม่จริงจัง และไม่ได้ใส่ใจในรายละเอียดมากนัก แต่เราให้ความสำคัญกับการแสดง ข้อคิดเห็น การแสดงออก ส่วนในเรื่องอุดมการณ์ที่แต่ละคนยึดมั่นนั้น เรา ถือว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล ทุกคนมีเหตุผลและความจำเป็น トラบใดที่ไม่ได้ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน สิ่งที่สำคัญ คือ ความจริงใจที่มีต่อกัน ผิดกับเจ้าหน้าที่ ของรัฐบางรายบางหน่วยงาน ที่มาพูดจาให้พวกเราฟังในทำนองว่า เขาวชน เหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเกร่ ต้องดูแลใกล้ชิด และคอยปราม แต่ผมไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง เพราะเขาวชนเหล่านี้ที่พวกผมได้รู้จัก แม้จะเพียงระยะเวลา ไม่นาน แต่ก็ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นเขาวชนที่ใฝ่เรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีใน การอยู่ร่วมกันในสังคม ตรงกันข้าม ผู้ใหญ่เองกลับยึดถือรูปแบบเดิมๆ ใน การดูต่ำว่ากล่าว ในบางครั้งเขาวชนยังไม่ได้กระทำการใดเลย แต่กลับ ถูกขึ้นเสียง....

ด้วยเหตุผลนี้กระมังที่เขาวชนจึงหันเข้าหาอุสตาซหรือครูสอน ศาสนา ซึ่งให้ความรักและความเข้าใจเขาวชนเหล่านี้ได้มากกว่า

ด้วยเหตุผลนี้กระมังที่ทำให้โรงเรียนตกเป็นเป้าหมายหนึ่งในการก่อความไม่สงบ...ด้วยเหตุผลนี้กระมังที่คนในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ไม่อยากใช้ภาษาไทย

ด้วยเหตุนี้กระมังที่ต้องมีการคุมกันครูเวลาเดินทางไปสอนที่ โรงเรียน

หรืออีกนัยหนึ่งครูและโรงเรียนกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ

ในช่วงระยะเวลา 4 วัน 3 คืน ที่สิงคโปร์ผ่านไปอย่างรวดเร็ว เยาวชนของเราได้ทัศนศึกษาตามสถานที่สำคัญในสิงคโปร์ ได้พบเห็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเท่าเทียมกัน วัตถุประสงค์หลักและเป้าหมายของโครงการ นำเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ รุ่นที่ 3 ได้ประสบผลสำเร็จด้วยดี การเรียนรู้แบบ Learn From Eyes ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ริเริ่ม ถือว่าเป็นการสร้างองค์ความรู้แบบ 360 องศา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรง นับว่าโครงการนี้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงครับ 🌸

เกร็ดเล็กผสมน้อยจาก... โอลิมปิก ปักกิ่ง 2008

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง

福娃 Fuwa

福娃贝贝
Beibei

福娃晶晶
Jingjing

福娃欢欢
Huanhuan

福娃迎迎
Yingying

福娃妮妮
Nini

หากพูดถึงการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี 2008 เชื่อเหลือเกินว่า คงมีคนจำนวนน้อยนิดที่จะไม่ทราบว่า ปักกิ่งเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน กีฬาโอลิมปิกของปี 2008 ดังนั้น จึงทำให้เชื่อตามไปอีกด้วยว่า หลากๆ คนคงเคยได้ยิน ได้ฟัง หรือได้อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 ในแง่มุมต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นความยิ่งใหญ่ของการจัดงาน ความสำเร็จที่จีนได้รับ หรือแม้กระทั่งคำวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการแข่งขันโอลิมปิกในครั้งนี้ ซึ่งแต่ละเรื่องก็คงได้รับการถ่ายทอดออกมา ในแง่มุมที่ต่างกันไป และสำหรับสิ่งที่ยากจะแบ่งปันกับท่านผู้อ่าน ก็คง กล่าวได้ว่าเป็นอีกแง่มุมหนึ่งของโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 เหมือนกัน นั่นคือ หลากแง่มุมหลายมุมจากคนที่รับหน้าที่เป็นผู้ประสานงานโอลิมปิกหรือ Olympic Attaché ของทัพนักกีฬาไทยในครั้งนี้

หน้าที่ Olympic Attaché ได้นำมาซึ่งโอกาสอันมากมายที่ทำให้ ได้สัมผัสกับโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 ชนิดที่ถ้าเรียกเป็นภาษาวัยรุ่น ก็คง ต้องบอกว่า ได้เห็นกันแบบตัวเป็นๆ หรือได้คลุกคลีแบบวงในของวงใน

เลยทีเดียว เช่นว่า ได้เดินในสนามแข่งขันที่โด่งดังไปทั่วโลกบ่อยครั้ง ได้เห็นนักกีฬาของไทยเราในระยะประชิดติดตัว ได้กระทบไหล่นักกีฬาระดับชาติของประเทศต่างๆ ไปจนถึงได้คุ้นเคยและเข้าใจกฎกติกาของโอลิมปิกสากลที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน และที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือ ได้เห็น และได้เรียนรู้ชนิดติดตลกขบขันว่า โอลิมปิกแบบ “จีนๆ” นั้นเป็นอย่างไร

พอทราบว่า จะได้รับการมอบหมายให้เป็น Olympic Attaché คำถามแรกที่ผุดพรายขึ้นในสมองน้อยๆ ก็คือ ตำแหน่งที่ว่านี้คืออะไร และต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งคำตอบก็ตามติดมาในไม่ช้าเหมือนกันว่า ตำแหน่งนี้ก็คือผู้ประสานงานของทัพนักกีฬาไทยกับประเทศเจ้าภาพนั่นเอง โดยปกติแล้ว แต่ละประเทศจะมี Olympic Attaché ได้เพียงคนเดียวเท่านั้น ไม่ว่าจะทัพนั้นจะเล็กใหญ่ไซส์ไหน ก็มีเพียงตำแหน่งเดียว และที่เก๋ไก๋ไปกว่านั้นก็คือ ตำแหน่งนี้แทบจะเข้าออกนอกในได้ทุกสถานที่ในระหว่างการแข่งขันที่ผ่านมา คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย (ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการนำนักกีฬาไปเข้าร่วมการแข่งขัน) ก็มักจะขอให้ทางสถานเอกอัครราชทูตของไทยในประเทศที่จัดการแข่งขันช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของสถานทูตมารับตำแหน่งนี้ เพราะต้องการความคล่องตัวและความชำนาญในพื้นที่ ตลอดจนการใช้ภาษาท้องถิ่น

ตำแหน่งนี้ได้ทำให้ผมซึบรับรู้ความเป็นโอลิมปิกของกรุงปักกิ่งมากขึ้นเป็นลำดับ แล้วสิ่งที่ได้เห็น ได้ฟัง ได้สัมผัสเหล่านั้น ก็กลั่นตัวกลายเป็นประสบการณ์ที่น่าจดจำจนอยากจะนำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ และหวังว่าจะพอทำให้เห็นภาพของโอลิมปิกแบบปักกิ่งหรือภาพของปักกิ่งในกรอบลายโอลิมปิกกันอยู่บ้างไม่มากก็น้อย

เสียงเสียดังลั่น...และความมุ่งมั่นในการเตรียมเมือง

ความจริงไม่เฉพาะชาวปักกิ่งเท่านั้นที่เฮกันดังสนั่นหวั่นไหวตอนนี้

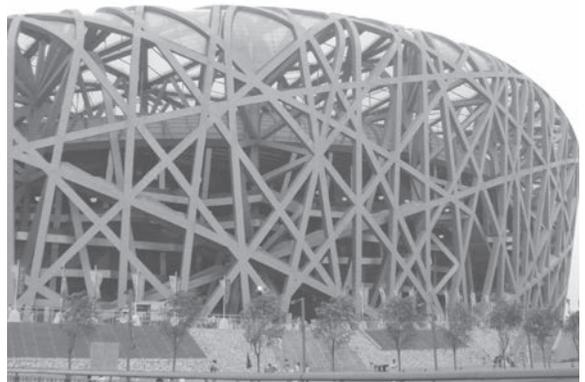
2001 เมื่อได้ยินเสียงประกาศว่า ปักกิ่งได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกในปี 2008 จริงๆ แล้วเสียงดีใจนั้นแทบจะดังไปทั่วทั้งจีนเลยทีเดียว แต่ที่ออกนอกหน้านอกตาเกินใครๆ ก็คงจะไม่พ้นรัฐบาลและชาวปักกิ่งที่รอลุ้นกันจนแทบจะกลั่นลมหายใจ จีนเป็นชาติที่ทำอะไรด้วยความมุ่งมั่นสูง เมื่อรัฐบาลมีนโยบายชัดเจนว่า อยากให้ปักกิ่งเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก ชาวจีนก็รวมใจใส่เข้าไปในนโยบายนั้นด้วย ผลก็คือการตอบรับผลการตัดสินนั้นด้วยความยินดีและตั้งหน้าตั้งตารอปี 2008 ให้มาถึงโดยเร็ว

จีนเตรียมตัวก่อนเป็นเวลาหลายปี โดยเฉพาะการเตรียมการด้าน hardware หรือการปรับปรุงกรุงปักกิ่งให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานสิ่งปลูกสร้าง ความสะอาด พื้นที่สีเขียว สภาพอากาศ ระเบียบการจราจร ถนนหนทาง ฯลฯ เรียกได้ว่าเป็นการปรับรูปโฉมของกรุงปักกิ่งครั้งใหญ่เลยทีเดียว

ใครที่ได้อยู่ปักกิ่งก่อนโอลิมปิกจะเปิดฉากเริ่มต้นขึ้นควรจะต้องเป็นคนที่มีภูมิदानทานในด้านต่างๆ ที่แข็งแรงพอควร เพราะต้องเผชิญกับทั้งฝุ่นควันจากการเร่งระดมการก่อสร้าง กฎระเบียบใหม่ๆ ที่ซັกแฉกกันออกมาบังคับใช้เป็นระยะ ราคาสินค้าที่พุ่งพรวดขึ้นเพื่อต้อนรับมหกรรมกีฬาระดับโลก ไปจนกระทั่งถึงความเห่อของชาวปักกิ่งที่ทำให้สัญลักษณ์หรือชื่อของโอลิมปิกมีติดอยู่แทบจะทุกซอกมุมของปักกิ่ง

นอกจากสถานที่หลักซึ่งจีนสร้างเพื่อเป็นหน้าเป็นตาในการต้อนรับโอลิมปิกโดยตรง อันได้แก่ ทำอาภาคารยานแห่งใหม่ (ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก) โรงละครแห่งชาติรูปไข่ (ที่โดดเด่นในด้านสถาปัตยกรรม) สนามกีฬาวิ่งนก (ที่ใครๆ ก็อยากเข้าไปเยี่ยมชม) และสนามกีฬาว่ายน้ำ (ที่มีหน้าตาเป็นเอกลักษณ์คล้ายฟองสบู่) แล้ว จีนยังได้สร้าง สร้าง สร้าง และเปลี่ยนอะไรอีกมากมายเพื่อรองรับการมาถึงของโอลิมปิก ไม่ว่าจะเป็น “เมือง

โอลิมปิก” ซึ่งเป็นเขตใหม่ที่จีนพัฒนาขึ้นเพื่อจัดให้เป็นโอลิมปิกโซนโดยตรง และมีทั้งสนามกีฬา หมู่บ้านนักกีฬา โรงแรม ศูนย์สื่อมวลชน ฯลฯ ขยายเครือข่ายรถไฟใต้ดินเพิ่มอีกกว่าหนึ่งเท่าตัวจากที่มีอยู่แล้ว สร้างถนนเส้นใหม่ๆ เพื่อเชื่อมต่อเมืองโอลิมปิกกับเขตด้านนอก มีโรงแรมระดับสาม สี่ และห้าดาวที่ผุดขึ้นมากกว่ายี่สิบแห่ง เปลี่ยนรถประจำทางและรถแท็กซี่ให้เป็นรถใหม่ รวมไปถึงลดอัตราค่าโดยสารรถประจำทาง

และรถไฟใต้ดินลงกว่าครึ่งหนึ่ง เพื่อรณรงค์ให้คนใช้เครือข่ายคมนาคมพื้นฐาน ตั้งกฎให้รถวิ่งเฉพาะวันคู่หรือวันคี่ ย้ายโรงงานอุตสาหกรรมออกไปนอกเมือง ปลูกต้นไม้เพื่อลดมลภาวะในเมือง และอีกมากมาย

อย่างเช่นในหมู่บ้านนักกีฬานั้น ก็กว้างใหญ่ราวกับว่าเป็นอีกเมืองหนึ่ง มีอาคารที่พักของนักกีฬาแต่ละชาติเรียงรายกันอย่างเป็นระเบียบ โรงอาหารขนาดใหญ่ที่มีบุฟเฟ่ต์สารพัดชาติ (แต่เสียงจากพี่ๆ ทีมนักกีฬาไทยยืนยันว่า อาหารไทยของเราถูกปากกว่ามากนัก) อาคารกิจกรรมและสันทนาการ 2 แห่งที่รวมเอาเครื่องฝึกซ้อมทางกีฬา เครื่องเล่นเกม อินเทอร์เน็ต และอื่นๆ ไว้อย่างครบครัน คลินิกแพทย์และกายภาพบำบัด ลานธงสำหรับธงชาติของทุกประเทศที่เข้าร่วม อาคารอำนวยการ และสำนักงานต่างๆ เช่น ไปรษณีย์ ธนาคาร ศูนย์แลกเปลี่ยน Olympic pin

ซูเปอร์มาร์เก็ต ฯลฯ แต่ที่ถูกใจ Olympic Attaché และชาวไทยทุกคนที่มาเยือนคงหนีไม่พ้นร้านจำหน่ายของที่ระลึก ซึ่งมีขนาดใหญ่และมีสินค้าที่มีศักยภาพสูงในการดึงดูดทรัพย์จำนวนมาก แดมยังตั้งอยู่ตรงทางเข้า-ออกหมู่บ้าน ทำให้แทบจะทุกคนเข้าสู่ภาวะไม่แวะไม่ได้เสียแล้ว

โฉมหน้าของโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 เป็นโอลิมปิกแบบ “จีน” ก็จริง แต่จีนเขาก็เดินตามกติกาที่คณะกรรมการโอลิมปิกสากลวางไว้อย่างเคร่งครัดเช่นกัน กฎระเบียบต่างๆ ที่โอลิมปิกสากลวางไว้ หรือมาตรฐานต่างๆ ที่เมืองเจ้าภาพจะต้องมี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพอากาศ การจราจร และอื่นๆ จีนก็ได้ทำตามและปรับปรุงให้เข้ากับกฎเกณฑ์เหล่านั้นหลายคนเคยคิดว่า ปักกิ่งในปี 2001 ยังห่างไกลจากมาตรฐานของเมืองสากลและกฎของโอลิมปิกสากลแม้จะไม่มากขนาดเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่ก็ห่างไกลไม่น้อยเหมือนกัน ดังนั้น จีนจะต้องขอผ่อนผันหรือยืดหยุ่นกฎต่างๆ เป็นแน่ แต่ความจริงแล้ว จีนเลือกวิธีตรงกันข้าม คือ การทุ่มทั้งแรงคน แรงเงิน และแรงสมองในการพลิกโฉมปักกิ่งให้บรรลุถึงมาตรฐานสากล ทั้งเรื่องของ hardware และ software

การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเพิ่มเติมเหล่านี้ เกิดขึ้นทันตาเห็นและทันใจนี่ก็จริงๆ เพราะคงทราบกันดีว่า จีนในวันนี้ร่ำรวยเพียงไหน เงินสำรองระหว่างประเทศมีเป็นถุงเป็นถังมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก แรงงานก็มีมากมายเหลือเฟือ นโยบายก็เข้มแข็ง จนต้องใช้คำว่า จะ “เนรมิต” อะไร ก็ได้ดังประสงค์ไปทุกอย่าง เรามักจะได้ยินใครต่อใครบอกกันเสมอว่า จีนเปลี่ยนแปลงเร็ว ไม่มาเพียงสิบปี ก็เปลี่ยนไปแทบจำไม่ได้ แต่กรณีโอลิมปิกนั้น อาจต้องย่อระยะเวลาเข้ามาอีก บางทีแค่ไม่กี่เดือน ถนนบางสายก็เปลี่ยนหน้าค่าตาใหม่จนเราแทบจะจำไม่ได้เลยเหมือนกัน ดังนั้น ใครที่ได้มาอยู่ปักกิ่งช่วงหลังโอลิมปิกแล้วล่ะก็ บอกได้เลยว่า โชค

ดีมาก ๆ เพราะจะได้แพ็คเกจเหล่านี้แถมมาด้วยแบบไม่คิดค่าใช้จ่าย

เสียงเพลงบรรเลงก้อง...และความพร้อมของผู้คน

“เป่ย์จิงฮวานอิ่งหนี่” คือชื่อเพลงที่เป็นหนึ่งในเพลงฮิมสำคัญของกีฬาโอลิมปิก 2008 มีความหมายตามตัวว่า “ปักกิ่งต้อนรับคุณ” ใครที่มาปักกิ่งจะได้ยินเพลงนี้ดังไปแทบจะทั่วทุกมุม เป็นเพลงฮิตติดปากชาวจีน แต่ก็ไม่ใช่แค่เพลงเท่านั้นที่ปักกิ่งเตรียมไว้รับโอลิมปิก รัฐบาลจีนได้พยายามเตรียมความพร้อมของผู้คนในปักกิ่งเพื่อเป็นเจ้าบ้านที่ดีเช่นกัน

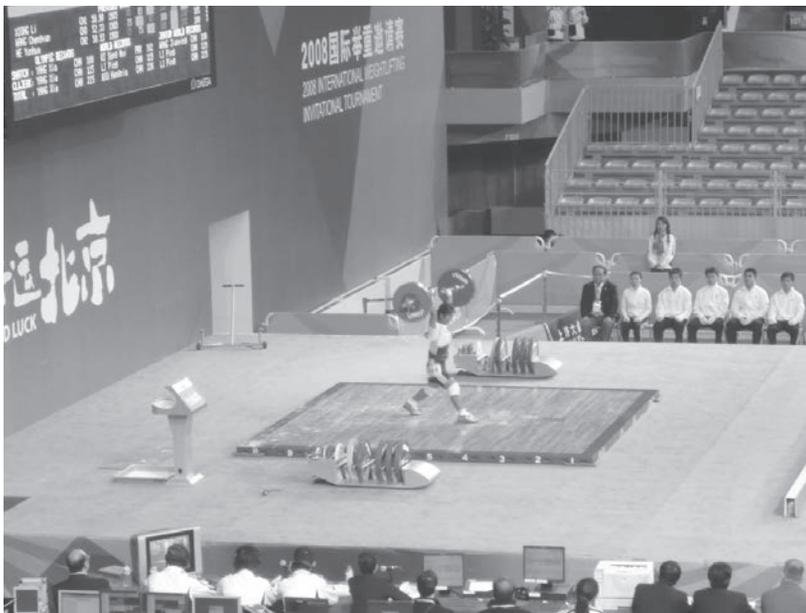
อาสาสมัครหลักแสนรายได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโอลิมปิก ตั้งแต่อาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันโดยตรง คอยดูแลนักกีฬาต่างชาติ สื่อมวลชนจากนานาประเทศ รวมถึงต้อนรับผู้มาในระดับสูงที่เยือนจีนในเวลานั้น อาสาสมัครขับรถ อาสาสมัครที่ยืนตามจุดต่างๆ เพื่อคอยตอบคำถามชาวต่างชาติ อาสาสมัครด้านความปลอดภัย และอีกหลายพันหน้าที่ ซึ่งมีทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัย คนทำงานที่หน่วยงานสนับสนุนให้ลางานมาเป็นอาสาสมัคร และคุณลุงคุณป้าคุณปู่คุณยายที่เกษียณอายุแล้วที่มาร่วมด้วยช่วยกัน นี่ยังไม่นับรวมถึงคณะกรรมการการจัดการแข่งขันของปักกิ่ง (Beijing Organizing Committee for the Games of the XXIX Olympiad: BOCOG) ที่ได้รับการตั้งขึ้นมาใหม่ ระดมกำลังจากข้าราชการหน่วยงานต่างๆ รับพนักงานใหม่อีกหลายพันคน และใช้อาคารสูงลิบกว่าชั้นเป็นฐานบัญชาการ

อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะต้องผ่านการคัดเลือกและทดสอบด้านต่างๆ อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาต่างประเทศอื่นๆ และทักษะที่เกี่ยวข้อง ทุกคนใส่ชุดกีฬาทำงานอย่างขันแข็งตามจุดต่างๆ ของเมือง จนมีคนกล่าวกันว่า แพ้ชั้นที่ฮิตสุดๆ ในช่วงโอลิมปิกก็คือชุดกีฬานั้นเอง ส่วนบางคนที่ต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับหน้าตา เช่น เชิญเหรียญรางวัล

หรือเป็นผู้แสดง ก็ต้องผ่านการคัดเลือกหน้าตา บุคลิก ส่วนสูง ไปจนถึง ความกว้างของรอยยิ้ม

จุดเด่นที่สำคัญของเหล่าบรรดาอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ BOCOG ก็คือ ทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะทุ่มเทเพื่อโอลิมปิกของปักกิ่ง ทำงานกันอย่างเต็มที่ และมีจิตใจเพื่อการบริการ จนกล่าวได้ว่า ความสำเร็จ ส่วนหนึ่งของโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 เกิดมาจากเหล่าบรรดาอาสาสมัคร นับแสนรายเหล่านี้จริงๆ แต่คงจะลำเอียงเกินไปสักหน่อย หากจะพูดแต่ จุดเด่นของพวกเขาเหล่านี้ ความจริงแล้ว จุดอ่อนก็มีอยู่เหมือนกัน เช่นว่า แต่ละคนจะได้รับการอบรมให้รู้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของเขา เหล่านั้น ดังนั้น อย่าได้ไปถามอะไรที่อยู่นอกคู่มือเขาเชียว อาสาสมัคร เหล่านี้มีอำนาจการตัดสินใจที่น้อยมาก จนบางครั้งเขาก็ตอบเราไม่ได้จริงๆ ว่าสิ่งที่ขอไป จะต้องทำอะไรจึงจะได้มาตามนั้น และโดยที่แต่ละคนจะ รู้แต่เฉพาะเรื่องที่ตัวเองได้รับการอบรมมา การประสานงานในแนวนอน จึงมีน้อยมาก เวลาต้องการอะไร ก็จะต้องเริ่มหาผู้ประสานงานกันใหม่เป็น กรณีๆ ไป แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ถ้าถามถึงความตั้งใจของพวกเขาแล้วละก็ ให้ได้ร้อยสิบเต็มร้อยเลย

ส่วนชาวปักกิ่งทั่วไปที่ไปไม่ได้เกี่ยวข้องกับจัดการแข่งขันโดยตรงนั้น ก็ได้รับการรณรงค์ให้มีอัธยาศัยใจคอที่ดี และมีความสุขเอาเพื่อ กันมากยิ่งขึ้น (ไม่ใช่ว่าชาวปักกิ่งก่อนหน้านี้จะไม่มีน้ำใจหรือไม่สุขภาพ เพียงแต่เขาเพิ่มดีกรีของสองสิ่งนี้ให้เข้มข้นและเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น) โดยเฉพาะ เรื่องของการบริการ เหมือนได้รับการฉีดวิตามิน service mind เพิ่มเข้าไป ในตัว นอกจากนี้ เพื่อความสวยงามของเมืองแล้ว จีนยังได้มีอีกหนึ่ง นโยบายที่ทำให้ห้างได้เหมือนกัน นั่นก็คือ ช่วงโอลิมปิก (ตั้งแต่ก่อนเริ่มจน หลังเสร็จสิ้น) จีนได้ให้ชาวต่างจังหวัดที่ไม่ได้มีถิ่นพำนักอยู่ในปักกิ่งกลับ ออกไปนอกปักกิ่งให้หมด โดยเฉพาะแรงงานก่อสร้าง นี่ยาวเพื่อความเป็น

ระเบียบเรียบร้อยของเมือง (แต่จริงๆ นี่ก็ไม่ใช่ครั้งแรกที่จีนใช้นโยบายนี้ จีนเคยใช้มาตรการนี้มาแล้วเมื่อปี 2001 ที่จีนเป็นเจ้าภาพ APEC ที่ เชียงไฮ้) และเป็นการจัดระเบียบด้านความปลอดภัยไปในตัวด้วย

ไม่เพียงแต่การเตรียมความพร้อมของเมืองและผู้คนสำหรับการแข่งขันเท่านั้น ในเรื่องของการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่จีนโดดเด่นไม่แพ้เจ้าภาพโอลิมปิกในครั้งก่อนๆ โดยที่จีนมี “ตัวนำโชค” (mascot) มากที่สุดในประวัติศาสตร์ถึง 5 ตัว ทำให้สินค้าที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิกนั้น นอกจากจะหลากหลายด้วยประเภทสินค้าแล้ว ยังมีให้เลือกทั้งแบบที่เห็น mascot เป็นหมู่คณะ หรือแบบเดี่ยวๆ อีก 5 แบบด้วยกัน เรียกว่า ได้กำไรกันไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอย่างแน่นอน แถมบางคนถ้าชอบ mascot มากกว่า 1 ตัว ก็มักจะเลือกซื้อมากกว่า 1 ชิ้น ในขณะที่บางคนก็ต้องซื้อให้ครบ 5 ชิ้นเพื่อจะได้สะสมเป็นชุด ซึ่งจีนก็ตอบสนองความต้องการเหล่านี้ด้วยการตั้งร้านจำหน่ายของที่ระลึกในทุกมุมทั่วประเทศ ไม่ว่าจะตามถนนหนทาง แหล่งท่องเที่ยว ท่าอากาศยาน รวมไปถึงห้างสรรพสินค้าต่างๆ บางร้านนั้นตั้งห่างกันไม่ถึงร้อยเมตร ความพิเศษของร้านค้าเหล่านี้คืออยู่ตรงที่มีจำนวนมากมาย จำหน่ายราคาเดียว

ทั้งประเทศ (ไม่สามารถต่อรองราคาได้ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนักในจีน) และสินค้าในแต่ละสาขาก็ไม่เหมือนกัน จนถึงตอนนี้ แม้การแข่งขันโอลิมปิกจะปิดฉากไปแล้วกว่า 3 เดือน แต่บางสาขาก็ยังเปิดให้บริการอยู่ และก็ยังมีส่วนวางจำหน่าย เพียงแต่ยังไม่ผลิตเพิ่มแล้วเท่านั้น และที่ผิดความคาดหมายของนักช้อปหลายต่อหลายคนก็คือ ร้านเหล่านี้ไม่มีการลดราคาแม้แต่นิดเดียว เพราะฉะนั้น คนที่ยังไม่ได้ซื้อแล้วจะรอซื้อหลังโอลิมปิกเพราะคิดว่าคงลดราคา ก็คงเศร้าอยู่ เนื่องจากของที่ยอยากได้ถูกจำหน่ายไปหมดแล้ว ส่วนคนที่ซื้อไปแล้ว ก็คงยินดีที่ไม่ต้องรู้สึกเสียดาย หากว่าของที่เคยซื้อไปมีราคาถูกลง แต่ไม่ว่าจะลดหรือไม่ลดราคา ณ วันนี้ สินค้าเหล่านั้นก็ยังขายได้อยู่ดี ดังนั้น ก็คงเดากันได้ว่า จีนจะได้รายได้มหาศาลขนาดไหนจากของที่ระลึกเหล่านี้

เสียงเชียร์สุดใจ...และชัยชนะของนักกีฬาไทย

ด้วยตำแหน่งหน้าที่ Olympic Attaché ทำให้ได้เข้าไปประสานงานให้กับทัพนักกีฬาไทยที่มาร่วมการแข่งขันในด้านต่างๆ เช่น การเตรียมการเพื่อเข้าพักในหมู่บ้านนักกีฬา การประสานกับ BOCOG และอาสาสมัครชาวจีน การเข้าร่วมพิธีชักธงไทยขึ้นสู่ยอดเสาในหมู่บ้านนักกีฬา การจัดส่งอาหารไทยจากสถานทูตให้นักกีฬา และอื่นๆ รวมไปถึงการส่งเสริมเชียร์ริมขอบสนาม ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ก็จะต้องประสานงานระหว่างคณะกรรมการโอลิมปิกของไทยกับคณะกรรมการ BOCOG รวมไปถึงกระทรวงการต่างประเทศจีนด้วย เพราะแม้ว่า BOCOG จะเป็นผู้อำนวยการจัดการแข่งขัน แต่โดยที่มีผู้นำประเทศต่างๆ มาเยือนจีนในช่วงโอลิมปิกอย่างมากมาย รัฐบาลจีนจึงได้มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจีนเป็นผู้ดูแลหลักในด้านพิธีการในการรับรองคณะต่างๆ

สำหรับไทยเรานั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช

กุมาริ ได้เสด็จฯ มาทอดพระเนตรพิธีเปิดการแข่งขันในฐานะผู้แทนพระองค์ และนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และบุคคลสำคัญต่างๆ ของไทยก็มาร่วมชมการแข่งขันโอลิมปิกกันมากมาย

โอลิมปิกที่จีนดูจะได้รับความสนใจจากบุคคลในวงการต่างๆ ของไทยมากกว่าโอลิมปิกครั้งก่อนๆ ที่ผ่านมา เป็นได้ว่า เพราะคนไทยรู้สึกใกล้ชิดกับจีน และมีความรู้สึกร่วมไปด้วยไม่มากนักน้อยกับการเป็นเจ้าภาพของเพื่อนบ้านของเราในครั้งนี้ ดังนั้น จึงมีคนแวะเวียนมาให้กำลังใจนักกีฬาไทยในการแข่งขันกีฬาต่างๆ อยู่อย่างไม่ขาดสาย

การเตรียมการและประสานงานระหว่างคณะกรรมการโอลิมปิกของไทยและ BOCOG จึงได้เริ่มดำเนินการล่วงหน้าก่อนการแข่งขันจริงเป็นเวลานาน คณะกรรมการโอลิมปิกไทยเดินทางมาปักกิ่งก่อนปี 2008 หลายต่อหลายครั้ง เพื่อเตรียมความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสำหรับคณะผู้แทนระดับสูงและนักกีฬาของไทย การเข้าร่วมในกระบวนการเหล่านี้ของ Olympic Attaché จึงทำให้ได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจกฎระเบียบของ

โอลิมปิกสากลต่างๆ อาทิ การแบ่งประเภทของผู้นำที่จะเข้าร่วม การจัด
โควตาเข้าพักในหมู่บ้านนักกีฬา การจับสลากแบ่งสายการแข่งขัน กฎ
ระเบียบการขอรับการตรวจลงตราเข้าประเทศเฉพาะเวลานั้น การจัดทำ
บัตรประจำตัวของแต่ละคน ระเบียบในหมู่บ้านนักกีฬา ฯลฯ และที่ต้อง
ถือเป็นโอกาสที่ทำได้ยากยิ่งเลยก็คือ การได้ลงไปเดินในสนามกีฬารังนก
ในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ใน
ฐานะส่วนหนึ่งของทัพนักกีฬาไทย ซึ่งแม้อากาศในวันนั้นจะร้อนมากสัก
แค่ไหน แต่ความประทับใจที่ได้รับก็มากมายเช่นกัน การแสดงที่ยิ่งใหญ่
เสียงเพลงแห่งความปิติที่ซบซ่าน สายตาหลายหมื่นคู่ที่เต็มไปด้วยความ
ชื่นชมยินดี และความสนุกสนานของพลังแห่งกีฬาอันเป็นสากล ล้วน
ประทับอยู่ในความทรงจำอย่างไม่รู้ลืม และเชื่อว่า ความรู้สึกเหล่านั้นก็จะ
อยู่ในความทรงจำของทุกๆ คนที่มีส่วนร่วมในงานพิธีเปิดวันนั้นเช่นกัน

ทัพนักกีฬาไทยของเราที่มากก็น่ารักทุกคน เพราะเตรียมตัวกันมา
เต็มที่ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และลงแข่งขันด้วยใจจริงๆ ทำให้เสียง
เชียร์ของชาวไทยในสนามดังกึกก้อง แม้จะเป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้นเมื่อ
เทียบกับสนามขนาดใหญ่และชาวจีนที่เข้าไปเชียร์กีฬากันอย่างล้นหลาม
นอกจากนี้ ชาวไทยเรายังชักชวนคนจีนใจดีแถวนั้นให้ช่วยกันเชียร์นักกีฬา
ไทยด้วย (แน่นอนว่าในการแข่งขันที่ไม่ได้แข่งกับชาวจีนโดยตรง) ยิ่งตอน
ที่ไทยเราคว่าชัยทั้งเหรียญทองและเหรียญเงินได้ เสียงยิ่งดังสนั่น แถม
ชาวจีนก็ช่วยส่งเสียงยินดีไปกับเราด้วย สร้างความประทับใจให้พี่น้องทั้ง
ชาวไทยและชาวจีนทั่วกัน และคงไม่ลำเอียงเข้าข้างตัวเองมากไปนัก หาก
จะเชื่อว่า นักกีฬาของไทยเป็นหนึ่งในทีมกีฬาต่างชาติที่ชาวจีนยินดี
ให้กำลังใจมากที่สุดประเทศหนึ่ง อย่างที่ว่ากันว่า “ไทย-จีนใช้อันไกล พี่น้อง
กัน” นั่นเอง

ภาพของโอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 ที่ได้เห็นกับตาและสัมผัสด้วยใจ

ในครั้งนี่ จึงบอกได้เลยว่า เป็นภาพของความยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง ทั้ง
ในด้านการเตรียมความพร้อมของสถานที่ การระดมกำลังคน การปรับโฉม
กรุงปักกิ่ง การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก รวมไปถึงความร่วมมือ
ของชาวกรุงปักกิ่ง และถึงแม้ว่า โอลิมปิก ปักกิ่ง 2008 จะไม่ได้ถูกใจทุก
คนในทุกด้าน และแม้จะยังมีเสียงบ่นถึงเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงโอลิมปิก
แต่ขอให้เชื่อเถิดค่ะว่า รัฐบาลจีนและชาวปักกิ่งเขาได้พยายามด้วยความ
มุ่งมั่นและตั้งใจแล้วจริงๆ และคนจีนทุกคนเขาก็ภาคภูมิใจอย่างมากกับ
ความสำเร็จที่ได้รับจากการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกครั้งนี้ ❀

คุณภาพชีวิตการทำงาน

(เพื่อเป้าหมายแห่งการเป็น
องค์กรแห่งความสุข)

คณิศร เมนะโพธิ

ทุกวันนี้ผู้คนส่วนใหญ่ยังมองว่า “งานคือเงิน เงินคืองาน” ทำงานเพราะต้องการเงินเพื่อสนองตอบความต้องการในชีวิตประจำวันหรือเก็บออมให้มากเพื่อเป็นหลักประกันในชีวิตปรารถนาในลาภ ยศ ตำแหน่ง คำสรรเสริญ การยอมรับในสังคม ครั้นเมื่อผิดหวังในชีวิตการทำงาน ก็อับเฉา ท้อแท้ เหน็ดเหนื่อย เบื่อหน่าย นี่เพราะงานมีคุณค่าเป็นเพียงแค่การสนองกิเลส ตัณหา เมื่อได้สิ่งที่ต้องการแล้ว คุณค่าของงานก็หมดไป ไม่ได้มองว่า “ควรทำงานเพื่องาน” หรือพิจารณาว่างานคือสิ่งที่ทำให้เกิดความงอกงาม เกิดประโยชน์แก่ชีวิตเราและผู้อื่น ทำให้ชีวิตมีการเรียนรู้ เป็นชีวิตที่มีคุณค่า เป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องได้สิ่งตอบแทนเป็นเงินเสมอไป

คนทำงานในภาคเอกชนรวมถึงข้าราชการไทย

จำนวนไม่น้อยยังคงทุ่มเททำงานหนักอย่างไม่เห็นเหตุผลในสภาพสังคมโลกไร้พรมแดนที่เต็มไปด้วยกระแสลัทธิบริโภคนิยมหรือวัตถุนิยม และทำให้เขาเหล่านั้นต้องจมปลักอยู่กับข้อมูล ข่าวสารจำนวนมหาศาลทุกวัน จนไม่มีความสนใจและตั้งใจที่จะศึกษาและพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาต่างๆ ที่มากระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองอย่างมีสติ และมีปัญญา ที่น่าเห็นใจที่สุด คือ การทำงานสมัยนี้เอาสุขภาพของเราไปด้วย ทำงานหามรุ่งหามค่ำ ทำงานด้วยอุดมการณ์ที่เกินความพอเหมาะพอดี ถึงแม้อาจได้รับการยอมรับว่าประสบความสำเร็จในฐานะคนทำงานคนหนึ่ง แต่มองให้ลึกในเรื่องการใช้ชีวิตในฐานะมนุษย์ผู้ประเสริฐแล้ว กลับล้มเหลว ไม่มีเวลาในเรื่องสำคัญสำหรับตนเองและครอบครัวอย่างที่

ควรจะเป็นตามธรรมชาติ เกิดผล เสียต่อสุขภาพทั้งกายและจิตใจอย่าง
ไม่คาดคิด ชนิดเงินทองมีมากเท่าใดก็นำไปรักษาให้เป็นปกติสุขไม่ได้ หรือ
จะซื้อขายไม่ให้เจ็บป่วยก็ไม่ได้

ด้วยเหตุนี้ คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life: QWL) จึงเป็นเรื่องสำคัญที่มีความหมายครอบคลุมกว้างไปในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับชีวิตในการทำงานของแต่ละบุคคล รวมถึงสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์กร โดยมีเป้าหมายสำคัญร่วมกันอยู่ที่การลดความตึงเครียดทางจิตใจ และเพิ่มความพึงพอใจของคนในองค์กรทั้งด้านกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณในงานที่ทำ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตเพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace)

มองภาคเอกชน

QWL เป็นเรื่องของภาวะจำยอม...หรือความสมัครใจ? ปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจเริ่มหันมาดูแลและเอาใจใส่ในเรื่อง “คน” มากขึ้น หรืออาจเป็นเพราะถูกบังคับเพื่อการทำธุรกิจ เนื่องจากเป็นมาตรการระดับโลกในเรื่องการควบคุมคุณภาพหรือ ISO ที่เข้ามากำกับดูแลเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ “คน” หรือ “สิ่งแวดล้อม” ถ้าไม่ทำตามที่กำหนดไว้ ก็ค้าขายไม่ได้ หากมองในแง่ของความสมัครใจ โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ต้องแข่งขันสูงและคำนึงถึงการทำธุรกิจอย่างยั่งยืน ต่างให้ความสำคัญกำหนดเป็นนโยบายที่รู้จักกันในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ซึ่งเป็นแนวคิดในการพัฒนา “คน” โดยตรง เพื่อให้เกิดความสุขมวลรวมขององค์กรและขยายประโยชน์ไปสู่สังคมและประเทศชาติในที่สุด

การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน (QWL) กำลังกลายเป็น

กระแสนิยมของการบริหารทรัพยากรบุคคลในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในองค์กรภาคเอกชนที่มุ่งหวังความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ในการประกอบธุรกิจ และที่เห็นเด่นชัด QWL ในภาคเอกชนมีความก้าวหน้ากว่าองค์กรภาครัฐไปมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี ความเป็นธรรม การทำงานที่มีคุณค่า การพัฒนาความรู้ความสามารถ การได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ แบบอย่าง QWL ที่ดีในภาคเอกชนอาจนำมาปรับใช้ในองค์กรภาครัฐได้อย่างดี โดยมีเป้าหมายที่เหมือนกันอย่างหนึ่งคือ ความปรารถนาที่จะสร้างหรือเป็นองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) ถึงแม้ในภาคเอกชนจะมีเป้าประสงค์หลักอยู่ที่การมุ่งแสวงผลกำไรในการประกอบธุรกิจ ในขณะที่ภาครัฐการก็มุ่งประสงค์ที่ผลประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

มองภาครัฐ

ราชการไทยเริ่มใช้แนวทางต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคลากรภาครัฐ ที่พอคุ้นเคย ได้แก่ การออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2547 โครงการส่งเสริมและประสานการโอน ย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติงานใกล้บ้าน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มาตรการเหลื่อมเวลาทำงาน นอกจากนี้ ในโครงการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) ได้กำหนดให้มีมิติที่มุ่งประเมินคุณภาพชีวิตของบุคลากรภาครัฐโดยมุ่งเน้นความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานในภาครัฐอาจมองแนวทางการขับเคลื่อนได้ใน 2 มิติ คือ

1. มิติทางกฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ พ.ศ. 2551 มาตรา 34 กำหนดให้ส่วนราชการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยปรากฏในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใดมาก่อน ทำให้กฎหมายของข้าราชการพลเรือนฉบับนี้มีความทันสมัยและเป็นสากล โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการควบคู่กับการดูแลคุณภาพชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการ สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และช่วยให้ข้าราชการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้นจึงถือเป็นก้าวสำคัญของการดำเนินการภาครัฐในเรื่องการดูแลคุณภาพชีวิตข้าราชการที่มีกลไกทางกฎหมายรองรับ

2. มิติทางสังคม

มิติทางด้านสังคมมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ามิติทางกฎหมาย และจำเป็นต้องเดินคู่ขนานกันไป เป็นการปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึก ตลอดจนปลูกกระแสความคิดของผู้คนในองค์กรให้มาสนใจเรื่องต่างๆ ที่อยู่นอกเหนือจากงานในวิชาชีพหรืองานในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคย ด้วยการเรียนรู้ในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตตามธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการให้ การเสียสละ การสร้างความสามัคคี การพึ่งพาตนเอง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การดูแลและคิดคำนึงต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การมีจิตสำนึกสาธารณะ ฯลฯ ทั้งนี้ โดยมุ่งให้แนวคิดเหล่านี้พัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนและฝังรากลึกจนกลายเป็นค่านิยม/วัฒนธรรมที่เข้มแข็งและยั่งยืนของคนในองค์กรต่อไป

มอง QWL ในกระทรวงฯ

ปัจจุบันกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบในหลักการที่จะให้นา

เรื่อง QWL เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งและเป็นส่วนสำคัญในการบริหารและพัฒนาองค์กรแล้ว และมอบหมายให้สำนักบริหารบุคคล สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เป็นหน่วยงานหลักในเบื้องต้น ร่วมกันบูรณาการงาน QWL และผลักดันให้กลไกงาน QWL เคลื่อนไปได้ โดยขณะนี้ ได้ริเริ่มจัดทำนโยบายคุณภาพชีวิตของกระทรวงการต่างประเทศขึ้นมา และได้มีการประกาศเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นของผู้บริหารกระทรวงฯ ไปแล้วตั้งแต่วันที่ 17 กันยายน 2551 และจะมีการจัดตั้งคณะทำงานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนในองค์กร เพื่อขับเคลื่อนกลไก QWL ให้เดินหน้าต่อไปได้

กิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ QWL ที่ผ่านมา ได้แก่

- การนำองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร โดยเฉพาะในเรื่อง “องค์กรแห่งความสุข” (Happy Workplace) จากตัวอย่างแห่งความสำเร็จของภาคเอกชน ซึ่งอาจนำมาเป็นแบบอย่างการสร้างองค์กรแห่งความสุขขึ้นในองค์กรของกระทรวงฯ ได้ต่อไปในภายภาคหน้า

- การนำองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเผยแพร่ในองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศ โดยการขยายผลและต่อยอดจากการส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการเรียนรู้วิถีชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสถาบันเทวะวงศ์วโรปการจัดร่วมกับศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จังหวัดนครนายก นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มงานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงขึ้นอย่างไม่เป็นทางการในองค์กรเพื่อร่วมทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

- การจัดกิจกรรมใหญ่ประจำปี โดยรวมเอากิจกรรมแข่งขันกีฬา ภายในของกระทรวงฯ มาบูรณาการจัดเป็นกิจกรรมใหญ่ที่หลากหลายภายใต้ชื่อ “งานส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงาน” จัดขึ้นสำหรับข้าราชการ

ลูกจ้าง พนักงาน เจ้าหน้าที่ของกระทรวงฯ บุคคลในครอบครัว และ รวมถึงอดีตข้าราชการที่เกษียณอายุแล้ว กิจกรรมที่มีความหลากหลายใน 1 วันได้แก่ การทำบุญตักบาตรพระภิกษุสงฆ์ในช่วงเช้า การจัดกิจกรรมหลักที่ห้องวิเทศสโมสร ประกอบด้วยการแสดงนิทรรศการนำเสนอผลงาน และความรู้ การเสวนาในหัวข้อที่สร้างเสริมปัญญาและความรอบรู้ในวิชาชีพ การให้บริการตรวจและดูแลสุขภาพ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย กิจกรรมการกุศลและงานอาสาสมัครที่เกี่ยวกับการให้ และปิดท้ายในช่วงบ่ายด้วยการแข่งขันกีฬาภายในเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ ซึ่งผลการดำเนินงานดังกล่าวได้รับการตอบรับและชื่นชมอย่างดีจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม และทำให้ผู้คนในองค์กรได้รับความสุขในระดับหนึ่ง (ดูภาพประกอบกิจกรรมแห่งความสุขท้ายบทความนี้)

ก้าวต่อไปของ QWL

สำหรับในปี 2552 นี้ กลุ่มงานอาสาสมัครส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของข้าราชการและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงฯ ที่รัก ชอบ ทำงานด้วยจิตอาสา โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกันที่ปรารถนาจะเติมเต็มความสุขให้คนในองค์กร โดยรูปแบบของการนำเสนอและส่งความสุขให้กับคนในองค์กรภายใต้กิจกรรมย่อยต่างๆ ที่จะจัดขึ้นตลอดทั้งปี โดยเน้นผ่านแนวคิดในเรื่องความสุขแปด (Happy 8) ตามแนวทางของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (ส.ส.ส.) ได้แก่

1) สุขภาพดี (Happy Body) คือ การมีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายหรือนำความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ดีมาสู่คนในองค์กร

2) น้ำใจงาม (Happy Heart) คือการมีน้ำใจเอื้ออาทรแก่กัน

และกัน รู้จักเห็นอกเห็นใจความทุกข์ร้อนของผู้คนในองค์กรและหาหนทางช่วยเหลือกัน

3) ปลอดภัย (Happy Money) คือการมีเงิน รู้จักเก็บ รู้จักใช้ ไม่เป็นหนี้ กับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้พึ่งตนเองเพื่อปลดภาระหนี้สิน

4) ผ่อนคลาย (Happy Relax) คือการรู้จักผ่อนคลายต่อสิ่งต่างๆ ในการดำเนินชีวิต

5) ทาความรู้ (Happy Brain) คือการศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองตลอดเวลาจากแหล่งต่างๆ นำไปสู่ความเป็นมืออาชีพและความมั่นคงก้าวหน้าในการทำงาน

6) ทางสงบ (Happy Soul) คือการมีความศรัทธาในศาสนา และมีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต

7) ครอบครัวดี (Happy Family) คือการมีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง

8) สังคมดี (Happy Society) คือการมีความรัก ความสามัคคี เอื้อเฟื้อต่อชุมชนที่ตนทำงานและพักอาศัย มีสังคมและสภาพแวดล้อมที่ดี

ทั้งนี้ ความสุข 8 (Happy 8) เป็นเสมือนกรอบย่อยที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดการ และขั้นตอนการส่งเสริมเรื่อง QWL ให้จับต้องได้ง่ายขึ้น เป็นกรอบกติกาที่ไม่จำเป็นต้องเดินตามทุกฝีก้าว แต่เป็นแนวทางเพื่อสนับสนุนให้องค์กรต่างๆ นำไปปฏิบัติเพื่อเริ่มต้นความสุขกับการทำงานได้อย่างแท้จริงและอย่างยั่งยืนตามแนวทางที่ต้องการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมขององค์กรและเพื่อนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายของการเป็นองค์กรแห่งความสุขนั่นเอง

ปัจจัยความสำเร็จของ QWL

จากรายงานหรือผลวิจัยการศึกษาตัวอย่างแห่งความสำเร็จใน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยหลักที่นำไปสู่ความสำเร็จ ไม่ว่าจะภาครัฐหรือเอกชน ประกอบด้วย

1. ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร
2. ความชัดเจนและต่อเนื่องของนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน
3. การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานเท่าเทียมกับนโยบายด้านอื่นขององค์กร
4. การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับด้วยความสมัครใจ

อนึ่ง มีบุคลากรจำนวนไม่น้อยที่มักจะมองเรื่องคุณภาพชีวิตว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ หน่วยงาน ผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง ต้องจัดหาให้ ในเรื่องนี้จะมีการรณรงค์ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ มุมมอง ค่านิยมกันอย่างเอาจริงเอาจังว่า เรื่องคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายไม่ว่าตัวเรา ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หน่วยงาน เช่น ในเรื่องสุขภาพ หากเราไม่ใส่ใจเรื่องอาหารการกินที่ถูกหลักโภชนาการและไม่ลงมือออกกำลังกายเอง ต่อให้หน่วยงานให้ความรู้ด้านสุขภาพดีเลิศเพียงใด หรือจัดหาเครื่องออกกำลังกายให้ได้อย่างสะดวกสบายเพียงใด เราก็ไม่อาจมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ได้

ฝากท้ายบทความ

ในยุคของระบอบการเมืองการปกครองที่ระบบธรรมาภิบาลค่อยๆ ซึมซาบเข้ามาอยู่ในจิตสำนึกของผู้คนในประเทศและในองค์กรทุกระดับมากขึ้น เรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือสำคัญในงานพัฒนาองค์กรที่ต้องส่งเสริมและปลูกฝังกันอย่างจริงจัง ตลอดจนการขับเคลื่อนเรื่อง QWL ยังต้องอาศัยกลไกทั้งทางกฎหมายและทางสังคมควบคู่กันไป ทั้งนี้ เพราะการขับเคลื่อน QWL ขององค์กรไม่

อาจทำได้เพียงลำพังบุคคล แต่ต้องทำเป็นกระบวนการทั้งระบบของสังคม และที่สำคัญต้องเปิดพื้นที่เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรและจากผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร

ผู้นำ/ผู้บริหารองค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการพัฒนาองค์กร เพราะนอกจากจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลแล้ว จะต้องมีความมุ่งมั่นและเห็นความสำคัญของนโยบาย QWL อย่างทัดเทียมกับนโยบายสำคัญด้านอื่นขององค์กรด้วย สำหรับคนในองค์กรซึ่งก็เป็นส่วนแห่งความสำเร็จเช่นกัน และต้องร่วมกันปลูกฝังให้เกิดความเชื่อในสังคมทุกระดับว่า การเสียสละเพื่อทำงานด้วยจิตอาสาหรือจิตสาธารณะ เป็นการเสียสละที่มีประโยชน์ที่เรากำลังทำให้อีกคนแต่เพียงทางเดียวเท่านั้น แต่ควรมองผลที่ย้อนกลับต่อไปในภายภาคหน้าว่าเป็นเรื่องที่เราทำให้หรือเป็นประโยชน์กับตนเองด้วย และท้ายที่สุดด้วยการน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2533 เพื่อเป็นกำลังใจและสู่ความมุ่งหวังที่ดีในงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานสำหรับพวกเราทุกคน

“ในการปฏิบัติราชการนั้น ขอให้ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่อย่างนึกถึงบำเหน็จรางวัลหรือผลประโยชน์ให้มาก ขอให้ถือว่าการทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เป็นทั้งรางวัลและเป็นประโยชน์อย่างประเสริฐ จะทำให้บ้านเมืองไทยของเราอยู่เย็นเป็นสุขและมั่นคง” ❀

คุณดนัย เมนะโพธิ
ปัจจุบันเป็นนักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนชำนาญการ
สังกัดสำนักบริหารบุคคล
กระทรวงการต่างประเทศ

มุมมองไทย ของนักข่าวชูดาน

ผู้เข้าร่วมโครงการ
เจ็ญสื่อมุสลิมเยือนไทย
ประจำปีงบประมาณ 2551

เมื่อช่วงเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา (2551) นาย Latir Mane ผู้สื่อข่าวและหัวหน้าโต๊ะข่าวทั่วไปแห่งหนังสือพิมพ์ L'Observateur ได้ให้ความร่วมมือมาเข้าร่วมโครงการเชิญสื่อมุสลิมเยือนไทย ประจำปีงบประมาณ 2551 ระหว่างวันที่ 20-26 กรกฎาคม 2551 และได้เขียนบทความเกี่ยวกับประเทศไทยและสถานการณ์ในภาคใต้ รายละเอียดดังนี้

1. ด้านการเมือง การเดินทางเยือนจังหวัดยะลาของผู้สื่อข่าวมุสลิมจากประเทศต่างๆ ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากผู้ว่าราชการจังหวัดฯ สถานการณ์ความรุนแรงในภาคใต้ของไทยมิได้เกิดจากความขัดแย้งระหว่างพุทธศาสนิกชนชาวพื้นเมืองมุสลิมในท้องที่ แต่เกิดจากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบที่ต้องการแบ่งแยกดินแดนซึ่งแฝงตัวอยู่กับชาวบ้านทำให้ยากแก่การแยกแยะ รัฐบาลไทยจึงได้ตั้งองค์กรอิสระซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบด้วยชาวมุสลิมจาก civil society และหน่วยราชการ เพื่อปกป้องทรัพย์สินและความปลอดภัยของคนในพื้นที่

2. ด้านการศึกษา รัฐบาลไทยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการศึกษาเพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาสถานการณ์ภาคใต้ ในจังหวัดยะลา มีมหาวิทยาลัยอิสลามซึ่งเปิดสอนหลากหลายสาขาวิชา รวมทั้งศาสนาอิสลามและการปฏิบัติ เพื่อป้องกันอิทธิพลความเชื่อจากกลุ่มหัวรุนแรงในต่างประเทศ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีจุฬาราชมนตรีซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสันติภาพโดยเฉพาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สตูล สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และยะลา ซึ่งประชากรกว่า 80 เปอร์เซ็นต์นับถือศาสนาอิสลาม มีวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ และ

การแต่งกายที่แตกต่างจากชาวไทยส่วนใหญ่ในประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ จึงเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารและการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. ด้านเศรษฐกิจ คนไทยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งสามารถพบเห็นการปลูกข้าวได้ทั่วไปในประเทศ รวมทั้งในกรุงเทพมหานคร โดยในแต่ละปีพระมหากษัตริย์ไทยจะประกอบพิธีแรกนาขวัญ และแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์แก่เกษตรกร ในด้านการส่งออก นอกเหนือจากการส่งออกข้าวแล้ว ประเทศไทยยังเป็นผู้ส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้า ของที่ระลึก และงานฝีมือ และเพื่อสู้กับราคาน้ำมันที่พุ่งสูงขึ้น การส่งออกข้าวและอาหารแก่ประชาคมมุสลิมเป็นวัตถุประสงค์หลักอันหนึ่งของไทย โดยประเทศไทยได้ส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตและส่งออกอาหารฮาลาล

4. ด้านสังคมและการท่องเที่ยว ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็น Sicily แห่งเอเชีย โดยมีแหล่งน้ำอยู่มากมายและมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายหลักนำมาซึ่งความชุ่มชื้นและความอุดมสมบูรณ์ซึ่งคนไทยได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ กิจกรรมที่เป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาเยือนไทย คือ การรับประทานอาหารค่ำระหว่างการล่องเรือเพื่อชมทัศนียภาพอันสวยงามตามลำน้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังมีตลาดน้ำดำเนินสะดวกซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งเนื่องจากผู้ซื้อสามารถซื้อสินค้าโดยตรงจากผู้ขายซึ่งอยู่ในเรือ

โครงการเชิญสื่อมุสลิมเยือนไทยครั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทยได้ในระดับหนึ่งและในอนาคตเห็นสมควรให้มีการต่อยอดสู่ความร่วมมือกับประเทศไทย ❀

Obs vacances

CARNET DE ROUTE

PAR : LATIR MANE
(ENVOYE SPECIAL EN THAILANDE)

Voyage dans le sud sécessionniste thaïlandais

Le lundi, les Thaïlandais s'habillent en jaune pour exprimer leur amour pour le «roi qui est vieux et souffrant». Le mardi, c'est le rose, la couleur de la reine.... Dans la rue, tous ceux qui étudient sont habillés en noir et blanc. Ces attitudes sont respectées par tous les Thaïs. Un signe de discipline. Mais uniquement dans la capitale. A l'intérieur du pays, précisément dans le sud, la situation est tout autre. Il y a un «malentendu» qui a débouché sur une guerre, ensuite sur une guérilla. Aujourd'hui, l'Etat fait tout pour que la paix revienne dans le sud en misant sur le développement économique et le dialogue. Un tour sur les lieux permet de constater ce qui se passe dans ces provinces peuplées de musulmans.

Mercredi 23 juillet. Il est 5 heures du matin. Bangkok est encore dans la pénombre. C'est le moment que les autorités Thaïlandaises ont choisi pour nous faire quitter la capitale. Destination : le sud du pays. On quitte l'hôtel pour l'aéroport Don Mueang. Trente minutes après, on atterrit à l'aéroport Hai Yai. On reprend un hélicoptère pour se rendre à la province de Yala. Située en bas de la carte de Thaïlande, à quelques encablures de la Malaisie. L'avant veille, il y a eu un attentat dans cette localité. Deux policiers ont été grièvement blessés par un «terroriste». La tension est vive. Trois hélicoptères militaires se chargent du transport de la délégation. La localité est difficile d'accès. Après 30 minutes de vol, les hélicoptères se posent sur le sol de Yala. La délégation est sous escorte policière. Il y a des checkpoints tout le long de la route. La visite des journalistes musulmans dans la localité est connue de tous. Et les autorités craignent pour leur sécurité. Donc, toutes les routes que doit emprunter leur cortège sont sous contrôle. Mieux, il y a des policiers en civils dans les voitures des journalistes. C'est le gouverneur qui reçoit la délégation. Il est musulman. Comme 80 % de la population

de cette province. Se prononçant sur la crise qui sévit dans le sud, le gouverneur, nommé par le gouvernement, est formel. Ce n'est pas un problème entre les musulmans et les bouddhistes. Mais, il se trouve juste qu'il y a un groupe de personnes qui réclame l'indépendance. Au début, c'étaient des gens identifiants. Les sécessionnistes vivent dans les montagnes, portent des uniformes et ont un drapeau. Ils sont principalement des militants du Pulo, du Brn. Maintenant, ce n'est plus le cas. Les sécessionnistes sont mélangés à la population et sont toujours là. Et ils se cachent pour commettre leurs forfaits. On ne peut pas les identifier, mais on sent leur présence. Pour faire face à cette situation, l'Etat a créé des entités composées principalement de musulmans, de membres de la société civile et des autorités provinciales pour assurer la sécurité des personnes et des biens, en mettant l'accent sur le développement économique de ces provinces du sud.

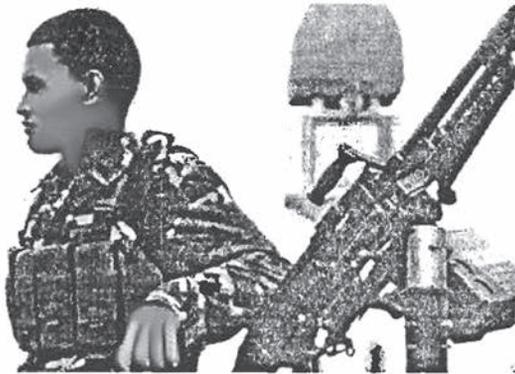
Pourquoi les musulmans sont indexés !

Constituant la majorité dans ces provinces, même si personne n'ose le dire, les musulmans sont indexés comme étant les auteurs

de cette situation. Ils sont considérés comme étant les sécessionnistes. Et pour les sensibiliser, l'Etat mise sur l'éducation. Il y a une université islamique à Yala. Et, dans cette université, on y apprend du tout, surtout l'islam et ses pratiques. Convaincue de l'existence d'une main étrangère dans le conflit, avec une formation à l'étranger des «terroristes», la Thaïlande cherche à maintenir ses fils dans le pays. Pour éviter, comme c'est le cas, qu'ils ne reçoivent des influences extrémistes étrangères. En dehors de l'université, il y a aussi le Cheikul Islam de Thaïlande, qui est mis à contribution pour sensibiliser ses frères musulmans dans la construction de la paix dans le sud qui regroupe la province de Satun, Sangkhla, Pattani, Narathiwat et Yala. Avec une population composée à plus de 80% de musulmans. Le reste est composé de bouddhistes et autres. Ainsi, ce sont des populations qui ont des coutumes et cultures différentes. Ce qui ne facilite pas la communication. Encore moins l'intégration selon les autorités rencontrées.

Futur grenier du monde musulman

Bien arrosé, le pays a une population composée en majorité de

paysans. Le riz est cultivé partout. Il y a même des rizières à Bangkok. A commencer par ... la cour du roi. Au début de chaque hivernage, confie un Thaïlandais, «le roi offre du riz à son peuple». Avec le renchérissement du coût de la vie et des aliments de première nécessité, «la Thaïlande compte sur l'exportation du riz, de matériel électronique et de produits artisanaux pour contrer la flambée du prix du baril du pétrole», expliquent les autorités. L'objectif de la Thaïlande est de nourrir le monde musulman. C'est d'ailleurs pourquoi les Thaïs misent beaucoup sur les aliments Halal, plus connus sous le nom de Halal Food. C'est-à-dire les aliments qui ne sont pas interdits aux musulmans. Pour cela, toute une organisation a été mise en place pour devenir, prochainement, le grenier du monde musulman. Cela part d'une usine d'aliments Halal, d'une université Halal et de l'implication des religieux dans le système. Après avoir bien étudié le marché, la Thaïlande part à l'assaut du marché alimentaire musulman.

Balade dans la Sicile asiatique
La Thaïlande est communément appelée la Sicile de l'Asie. Car elle est inondée par le fleuve Chao

Phraya. Et comme la Sicile, il y a de l'eau partout. A cause notamment du fleuve qui traverse le pays et fait partie de ses principales richesses. Les Thaïs l'exploitent au maximum. Et l'une des activités les plus prisées par les touristes dans ce pays reste le dîner sur cette rivière. L'avantage est qu'il y a un buffet garni et les touristes peuvent apercevoir, à partir des embarcations, les jolis édifices Thaïlandais. Ce qui leur permet de profiter et de la nourriture et du décor. A côté de ces diners sur le fleuve, il y a le marché flottant appelé le Damnoen Saduak. Pour y aller, il faut prendre, tôt le matin, l'une des embarcations. Et à cette heure, on peut voir des Klongs le long du fleuve. Ces maisons sont toutes en bois. Construites sur des pilotis en bois, elles font, parfois, jusqu'à deux étages. Pour anticiper sur l'augmentation du niveau du fleuve. Et les habitants de ces Klongs effectuent toutes leurs activités sur le fleuve. Le marché flottant est spécial. Tout le monde circule sur des pirogues chargées. Soit de marchandises ou d'acheteurs. Quant aux transactions, elles s'effectuent, entre acheteurs et vendeurs, à partir des embarcations.

โครงการครัวไทย สู่ยุโรป

อุไรวรรณ คุณะเปรมะ

คณะกรรมการให้คะแนนการแข่งขันการทำอาหารไทยในโรมานีเย

ผู้เข้าอบรมที่เบลเยียม

สิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นชาติ นอกจากเส้นแบ่งเขตแดน ลักษณะรูปร่างหน้าตาซึ่งเป็นด้านกายภาพแล้ว ศิลปวัฒนธรรมและมรดกทางวัฒนธรรมต่างๆ เช่น อาหาร ก็เป็นสิ่งสำคัญที่บ่งชี้ถึงความเป็นชาติเช่นกัน ปัจจุบันอาหารไทยเป็นที่รู้จัก ได้รับความนิยมไปทั่วโลกเป็นอย่างมาก เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลกเชื่อมโยงถึงกันได้ บทบาทของสถานเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ ทำให้อาหารไทยได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง ด้วยรสชาติที่เป็นที่ถูกปาก คุณค่าของอาหารทำให้อาหารไทยได้รับความนิยมมากขึ้น นำไปสู่ **นโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก** ของรัฐบาลที่มีเป้าหมายเพื่อใช้ความนิยมอาหารไทยเพื่อส่งเสริมการส่งออกอาหารไทยและการเปิดธุรกิจร้านอาหารไทยในต่างประเทศ ซึ่งจะนำมาซึ่งการส่งออกวัตถุดิบ สินค้าและวัสดุตกแต่งร้านอาหาร ให้ร้านอาหารฯ เป็นศูนย์กระจายข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของไทย อย่างไรก็ตาม ครัวไทยสู่ครัวโลก ยังมีอุปสรรคอยู่บ้างโดยเฉพาะการขาดแคลนพ่อครัวแม่ครัวที่จะปรุงอาหารไทยให้ได้รสชาติที่ดี ขาดแหล่งเงินทุนที่จะสนับสนุนการเปิดร้านอาหารไทยในต่างประเทศ ขณะเดียวกัน สถานเอกอัครราชทูตไทยในกลุ่มประเทศยุโรป ได้มองเห็นปัญหาของหญิงไทยที่สมรสกับชาวต่างประเทศที่ประสบปัญหาในการใช้ชีวิตในยุโรป จึงได้ริเริ่มโครงการโดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ **จัดโครงการฝึกอาชีพและการ**

ทำอาหารไทยให้กับชุมชนไทยในยุโรป โดยเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยฯ 4 ท่านไปสาธิตและสอนทำอาหารไทยให้กับชุมชนคนไทยและชาวต่างชาติใน 14 ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส นอร์เวย์ สวีเดน ไอร์แลนด์ ลิทัวเนีย โปแลนด์ โรมาเนีย บัลแกเรีย กรีซ สวิตเซอร์แลนด์ และสาธารณรัฐเช็ก ระหว่างเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม 2551 เป็นเวลากว่า 2 เดือน ผู้เขียนเห็นว่าเป็นโครงการที่น่าสนใจ จึงได้เชิญอาจารย์ชฎานิชฐ์ พรหมเกทย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ หนึ่งในวิทยากรที่เข้าร่วมโครงการและผู้ประสานงานของมหาวิทยาลัยฯ มาสนทนาในรายการรู้รอบโลก ออกอากาศเมื่อปลายเดือนสิงหาคม 2551 จากการพูดคุยกับอาจารย์ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ทำให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งของสถานเอกอัครราชทูตไทยในยุโรปและทีมของอาจารย์ จึงอยากนำมาเล่าสู่กันฟังค่ะ

สร้างอาชีพให้ชุมชนไทย สู่การฝึกอบรมให้เป็นมืออาชีพ

อาจารย์เล่าว่า แต่เดิมโครงการนี้มีจุดเริ่มต้นมาจากสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ซึ่งเป็นศูนย์กลางของยุโรปมองเห็นว่าคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศสามารถเป็นทูตทางวัฒนธรรมได้ โดยเฉพาะกลุ่มหญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติซึ่งมีอยู่หลายหมื่นคนที่ส่วนหนึ่งประสบปัญหาด้านภาษา การประกอบอาชีพ ความเหงาและซึมเศร้า ทำให้บางคนมีพฤติกรรมและใช้ชีวิตไปในทางที่ไม่เหมาะสม **“จะทำอย่างไรจึงจะเพิ่มภาพลักษณ์และศักดิ์ศรีของหญิงไทย ให้แม่บ้านมีงานอดิเรกทำ ให้คนไทยที่สนใจอยากเรียนรู้ เพราะนี่ก็ถือเป็นภาพลักษณ์ของประเทศไทยโดยรวมเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอาจารย์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยคณะ**

เทคโนโลยีศตวรรษที่ 21 (พระนครใต้เดิม) ซึ่งมีองค์ความรู้ทางด้านงานฝีมือและการทำอาหารเพื่ออาชีพสำหรับหญิงไทยและเป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่ที่สอนทางด้านนี้มานาน โดยเฉพาะการมีองค์ความรู้ด้านอาหารไทย และโดยปกติที่มหาวิทยาลัยก็เป็นวิทยาการบริการวิชาการสู่ชุมชนทางด้านอาหารภายในประเทศเป็นประจำอยู่แล้ว และพบว่าทำให้ความรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างชุมชนเข้มแข็งได้เป็นอย่างดี เพราะบางคนอยากมีอาชีพ อยากทำงานแต่ไม่ทราบจะทำอะไรดี ส่วนในต่างประเทศการที่คนไทยมารวมกลุ่มทำกิจกรรม มาฝึกอบรมนอกจากสร้างอาชีพแล้ว ก็ยังสร้างความสามัคคีในกลุ่มคนไทยอีกด้วย”

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม จึงได้จัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อสร้างชุมชนไทยเข้มแข็งขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2548 โดยครั้งแรกนั้นสอนงานอาชีพที่ต้องใช้ฝีมือ ศิลปะ ซึ่งศิลปะนั้นมีติดตัวอยู่ในคนไทยอยู่แล้ว เช่น งานพันท์เล็บ ทำดอกไม้โยบิว ตัดเย็บเสื้อผ้าอย่างง่ายๆ หรืองานปะ แกะ เพราะเสื้อผ้าของยุโรปมีขนาดตัวใหญ่ ต่อมาสถานกงสุลใหญ่ ณ นครแฟรงเฟิร์ต ได้ขอเข้าร่วมโครงการในปีเดียวกันด้วย จากการสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เข้าอบรม ส่วนใหญ่เรียกร้องอยากให้สอนทำอาหาร อยากทำให้สามีรับประทาน แต่รู้จักเมนูและทำเป็นเพียงไม่กี่เมนู บางคนเคยเรียนทำอาหารที่ต่างประเทศและได้รับใบอนุญาตเปิดร้านอาหารได้ แต่ยังทำอาหารไทยไม่เป็น **“ถ้าพวกเขาทำอาหารไทยเป็น นำเสนอรสชาติที่แท้จริงได้ จะเป็นช่องทางหนึ่งที่จะเผยแพร่อาหารไทยและยังเป็นการสร้างอาชีพให้ด้วย”** เพราะในยุโรปอนุญาตให้ขายอาหารที่ตลาดนัดซึ่งมีกฎระเบียบที่ผ่อนปรนกว่าการเปิดร้านอาหาร นอกจากนี้ยังมีหญิงไทยบางส่วนทำอาหารไทยส่งตามร้านอาหารไทยเป็นอาชีพเสริม ช่วยร้านอาหารประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะไม่ต้องจ้างแม่ครัวประจำร้านและไม่ต้องติดขัดกับกฎหมายแรงงาน แต่อาจารย์

เห็นว่า “ความเข้าใจที่ว่าเป็นคนไทย ก็ต้องทำอาหารไทยเป็น ไม่น่าจะถูกต้องนัก เพราะส่วนใหญ่จะทำเป็นเฉพาะเมนูที่คุ้นเคยในครอบครัวไม่กี่เมนูหรือเมนูประจำภาค มีอาหารและขนมหลายอย่างที่คนไทยเองยังทำไม่เป็น ถ้าคนไทยที่อยู่ในครอบครัวต่างชาติ ทำอาหารไทยเป็น ก็จะขยายความนิยมไปยังหมู่ญาติพี่น้องเพื่อนฝูงได้มีโอกาสลิ้มรสอาหารไทย อยากลองหัดทำบ้าง เรียกหาซื้อวัตถุดิบเครื่องปรุงอาหารไทยมากขึ้น”

ต่อมาปี 2549 รัฐบาลประกาศนโยบายครัวไทยสู่โลก สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้จัดทำโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพอีกครั้งหนึ่งโดยจัดที่กรุงบรัสเซลส์ และเมืองแอนทเวิร์ป อบรมการทำอาหารไทยให้แก่ชุมชนไทยในเบลเยียม ซึ่งในปีนี้เน้นการทำอาหารเมนูยอดนิยม แกง ยำ ขนม ได้รับความสนใจจากกลุ่มคนไทยเป็นอย่างมาก

และต่อมาปี 2550 สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้จัดโครงการอบรมการทำอาหารไทยให้แก่ชุมชนไทยในเบลเยียมอีก โดยปรับหลักสูตรให้มีความหลากหลายขึ้น เช่น หลักสูตรอาหารจานเดียว อาหารว่างและขนม อาหารชาววัง แกะสลักผลไม้ ซึ่งในปีนี้มีสถานเอกอัครราชทูตเข้าร่วมโครงการโดยจัดสอนใน 8 ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ สวีเดน เยอรมนี สาธารณรัฐเช็ก และเดนมาร์ก และในปี 2551 กิจกรรมเช่นนี้ก็เกิดขึ้นถึง 14 ประเทศ ถือเป็นโครงการที่ชุมชนไทยในยุโรปได้ประโยชน์จากการเข้าอบรมเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังมีคนไทยอีกมากมายที่พลาดโอกาสดีๆ อย่างนี้ ด้วยข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ในปีนั้นตลาดอาหารไทยมาแรงมาก รูปแบบการจัดกิจกรรมในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน การอบรมมิใช่เฉพาะในกลุ่มคนไทยเพียงกลุ่มเดียว มีการสร้างความสัมพันธ์กับชาวต่างชาติโดยใช้กิจกรรมการสอนอาหารไทยและการจัดเลี้ยง เช่น สอนอาหารไทยในกลุ่ม

ทูตและภริยาทูต เชฟในโรงแรมระดับห้าดาว อาจารย์และนักศึกษาในสถาบันสอนทำอาหารในต่างประเทศ เป็นต้น

ใส่ใจรสชาติ เน้นจิตวิญญาณอาหารไทย

อาจารย์เห็นว่า **“เมื่อตั้งใจจะหัดทำอาหารไทยให้เป็น ก็ต้องสอนให้ใส่ใจในรสชาติโดยคงเรื่องหลักๆ ไว้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนประกอบ ขั้นตอนการปรุง รักษาเอกลักษณ์เพื่อไม่ให้รสชาติผิดเพี้ยน ความยั่งยืนของอาหารไทยขึ้นอยู่กับความสามารถในการรักษาเอกลักษณ์ให้คงอยู่เพื่อกลับมาเป็นผลประโยชน์กับคนไทย”**

ตามประวัติศาสตร์เส้นทางอาหารไทย มีการพัฒนามาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มมีชนชาติไทย อาหารไทยคู่กับคนไทย สมัยสุโขทัยเรามีแกง ต้มยำ พอสมัยอยุธยาเริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ อาหารไทยก็เริ่มหลากหลายขึ้น คนไทยใช้ภูมิปัญญาดัดแปลง อาหารฝรั่งมีซุปร้อนใส่นมสดของเราที่ใส่กะทิ เช่น ต้มข่าปลาช่อน พอมีความสัมพันธ์กับจีนก็ดัดแปลงเป็นต้มข่าไก่ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่เริ่มค้าขายกับจีน เริ่มมีอาหารประเภทผัดเข้ามา ยุคแรกใช้น้ำมันพืช น้ำมันมะพร้าวหรือกะทิ พอเริ่มมีหมู ไก่เข้ามา ก็นำมาดัดแปลง มีการประยุกต์ตลอดเวลา ไม่เป็นอาหารดั้งเดิมอย่างหลายร้อยหลายพันปีก่อน นำเครื่องปรุงที่เราผสมผสานกับของต่างชาติ เป็นวัฒนธรรมอาหารที่ลงตัว แต่**เรายังยืนหยัดความเป็นไทย จิตวิญญาณของอาหารไทย** คือไม่ว่าจะดัดแปลงอย่างไร ก็ยังอยู่บนพื้นฐานของการกินข้าว เรานำข้าวมาทำข้าวผัด ข้าวผัดอเมริกันก็ยังมีความเป็นไทย เรื่องจิตวิญญาณมิใช่เรื่องของส่วนประกอบเท่านั้น แต่รวมถึงรสชาติและกรรมวิธีในการนำเสนอ ทั้งในการจับ การห่อ การแกะสลัก

สอนทำอาหารให้คนไทยและชาวต่างชาติ

จากเสียงเรียกร้องให้สอนทำอาหารไทยหลายแห่งในยุโรป สถานทูตไทยในยุโรปจึงได้ร่วมกันจัดโครงการนี้ขึ้นโดยเน้นการดำเนินการแบบบูรณาการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างกระแสความนิยมอาหารไทย และให้oyaารู้จักประเทศไทยมากขึ้น เพื่อนำไปสู่ความอยากรู้สัมผัสไปท่องเที่ยวและทานอาหารไทยในประเทศไทย และผลประโยชน์อื่นๆ ในอนาคต

การเดินทางครั้งนี้ ทีมของอาจารย์มีจุดเริ่มต้นที่เมืองอัมสเตอร์ดัม เนเธอร์แลนด์ จากนั้นแบ่งเป็นสองทีมแยกเดินทางไปสอนใน 2 กลุ่มประเทศ สายที่ 1 วิทยากร 2 ท่าน เดินทางไปโปแลนด์ กรีซ สวีเดน เดนมาร์ก (ไอซ์แลนด์, ลิทัวเนีย) สายที่ 2 วิทยากร 2 ท่าน ไป สาธารณรัฐเช็ก โรมาเนีย บัลแกเรีย ส่วนประเทศที่วิทยากรมาทำงานร่วมกันทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ โปรตุเกส นอร์เวย์ สวิสเซอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก โดยเนื้อหาหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนในแต่ละประเทศจะแตกต่างกันตามบริบทที่แตกต่างกัน ได้แก่ พื้นฐานโดยรวม ข้อจำกัดด้านวัตถุดิบ วิธีชีวิตของคนไทย จำนวนคนไทยและร้านอาหารไทยรวมทั้งการรู้จักประเทศไทยของคนต่างชาติในประเทศนั้น โดยสถานทูตไทยฯ จะเป็นผู้ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะหารือกับทีมอาจารย์ก่อน แล้วกำหนดหลักสูตรที่สอนในแต่ละประเทศ

กลุ่มเป้าหมายแรกคือกลุ่มประเทศที่มีคนไทยอาศัยอยู่มาก เช่น ในประเทศเบลเยียม เนเธอร์แลนด์ โดยในเบลเยียมเน้นการอบรมวิชาชีพ ให้เฉพาะคนไทยเพื่อสร้างอาชีพและเพิ่มความรู้ เป็นหลักสูตรเข้มข้นเน้นการลงมือปฏิบัติจริง ส่วนกลุ่มที่ 2 คือกลุ่มคนไทยและชาวต่างชาติบางกลุ่ม เช่น กลุ่มภริยาทูต อาจารย์ นักศึกษา เซพฟ์ในโรงแรมที่เปิดเมนูอาหารไทย เช่น โปรตุเกส นอร์เวย์ สวีเดน ไอซ์แลนด์ ลิทัวเนีย ตลอดถึง

โรมาเนีย บัลแกเรีย เป็นการสาธิตการทำอาหารไทย สร้างความเข้าใจ และความคุ้นเคยให้อาหารไทยเป็นที่รู้จัก โดยจัดกิจกรรมสาธิต สอนและ แข่งขันการทำอาหารไทยเพื่อชิงรางวัล แจกเอกสารความรู้เกี่ยวกับอาหาร ไทยเพื่อสุขภาพ ประโยชน์ของสมุนไพรไทยที่เป็นวัตถุดิบ เพื่อให้เห็นภาพ อาหารไทยที่แท้จริง การสาธิตส่วนใหญ่จะเน้นกลุ่มคนที่เดินผ่านเข้ามา (walk-in) ในงานเทศกาลไทย ที่ไม่ใช่กลุ่มพ่อครัว แต่ละสายของวิทยากร อยู่สอนในแต่ละประเทศประมาณ 7-10 วัน แล้วเดินทางต่อไปยังอีก ประเทศหนึ่ง โดยสถานทูตฯ ต้นทางจะเป็นผู้ออกค่าเดินทาง เช่น เมื่อ จบการสอนที่เบลเยียม สถานทูตฯ ที่บรัสเซลส์จะซื้อตั๋วเดินทางส่งคณะ อาจารย์ไปยังโรมาเนีย สถานทูตฯ ที่เนเธอร์แลนด์ก็จะซื้อตั๋วโดยสารส่ง คณะอาจารย์ต่อไปยังประเทศโปรตุเกสแล้วส่งต่อไปนอร์เวย์ ส่งต่อๆ กัน ไปเป็นช่วงๆ จนครบ 11 สถานทูตไทยรวม 14 ประเทศ

ผลักดันให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมมานิยมอาหารไทย

อาจารย์เห็นว่า **“กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน ไทยน่าจะเป็น ผู้บุกเบิกผลักดันให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมหันมาบริโภคอาหารไทย อย่างจริงจังให้ได้เหมือนกับที่อาหารฟาสต์ฟู้ดส์ของอเมริกันที่แผ่อิทธิพล ไปทั่วโลก เราต้องรีบทำก่อน”** เพราะนักท่องเที่ยวมีการถ่ายเททาง วัฒนธรรม เมื่อเกิดกระแสความนิยม ธุรกิจร้านอาหารไทยก็จะตามมา การประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลต้องให้ทดลองชิมเพื่อให้คุ้นเคย ให้ความ ความประณีตในการประกอบอาหาร คุณค่าของสมุนไพรไทยที่เป็นส่วนประกอบ สำคัญ และการนำเสนออาหารไทยที่ครบเครื่องทั้งชุดอาหารไทยและ สำรับไทย

ควรสอนชาวต่างชาติให้ทำอาหารไทยหรือไม่

การบุกเบิกเพื่อปลุกกระแสความนิยมอาหารไทยต้องทำกันหลายรูปแบบ เริ่มต้นจากการสอนให้เป็นพ่อครัวแม่ครัวอาหารไทยก่อน หากเป็นการสอนให้กับคนไทยก็ไม่น่าจะเป็นปัญหามาก เพราะคนไทยพอจะเข้าใจจิตวิญญาณของอาหารไทยได้ แต่โดยข้อเท็จจริง เราคงไม่สามารถผลิตพ่อครัวแม่ครัวไทยป้อนร้านอาหารไทยในทุกแห่งทั่วโลกได้ ในเมื่อมีผู้สนใจที่เป็นชาวต่างชาติที่ทำอาหารไทย (พอดี้) ผ่านวิธีการแบบ “ครูพักลักจำ” หรือ “ลองทำดู” เราก็น่าจะใช้กระแสความนิยมนี้ ส่งเสริมให้ชาวต่างชาติทำอาหารไทยให้ได้มาตรฐานที่มีรสชาติไม่ผิดเพี้ยน น่าจะเป็นประโยชน์และยังคงรักษาเอกลักษณ์ของอาหารไทยไว้ด้วย

คำวิจารณ์ที่ว่า “การสอนพ่อครัวชาวต่างชาติทำอาหารไทยเท่ากับเป็นการนำความรู้ความเชี่ยวชาญในการทำอาหารไทยใส่พานไปมอบชาวต่างชาติโดยไม่ต้องลงทุน จะทำให้คนไทยถูกแย่งอาชีพคนไทย” นั้น อาจารย์บอกว่า **“อยากให้เราปรับมุมมองว่าการสอนอาหารไทยในต่างประเทศมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เราจะได้ประโยชน์จากการส่งเสริมอาหารไทยในต่างประเทศ ทั้งเรื่องภาพลักษณ์ ความอร่อยของอาหารไทยด้วยรสชาติดั้งเดิม การขยายตัวของธุรกิจร้านอาหารไทย การส่งออกวัตถุดิบและเครื่องปรุง และแรงกระตุ้นด้านการเดินทางมาท่องเที่ยวไทยของคนต่างชาติ ที่สำคัญคือในยุคโลกาภิวัตน์ การไปจำกัดหรือสงวนอาชีพอาหารไทยให้กับพ่อครัวไทย/คนไทยเท่านั้นคงเป็นไปได้ยาก”**

ทั้งผู้เขียนและอาจารย์ก็เห็นเช่นกันว่า การเรียนทำอาหารไทยหรืออาหารต่างประเทศไม่ได้เป็นเรื่องยาก เพราะตามความเป็นจริง เราจะเห็นมีตำราสอนทำอาหารไทยวางขายอยู่เกลื่อน มีโรงเรียนสอนทำอาหารไทยทั้งที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและในต่างประเทศที่คนต่างชาติ

สามารถหาเรียนได้ และคู่สมรสหรือญาติพี่น้องของคนไทยที่เป็นชาวต่างประเทศ ย่อมมีโอกาสเรียนทำอาหารไทยได้โดยธรรมชาติอยู่แล้ว เราคงจะไปปิดกั้นไม่ให้คนต่างชาติเรียนทำอาหารไทยไม่ได้ การสอนทำอาหารไทยให้ทั้งกับคนไทยและชาวต่างชาติถือเป็นการทำงานเชิงรุก เพื่อให้อาหารไทยเป็นที่รู้จักแพร่ขยายไปอย่างรวดเร็ว

อาจารย์บอกว่า “สิ่งที่โครงการนี้ทำเพิ่มเติม คือ **การไปสอนทำอาหารไทยในประเทศที่ยังไม่มีร้านอาหารไทยหรือมีคนไทยอยู่น้อย เช่น ที่บูคาเรสต์ในประเทศโรมาเนีย** ซึ่งมีคนไทยประมาณ 40 คน ส่วนใหญ่เป็นพนักงานในร้านอาหารญี่ปุ่น ทั้งประเทศมีแม่ครัวคนไทยอยู่เพียง 2 คน การสอน**เป็นเพียงการสาธิตการทำอาหารไทยและการสอนอาหารไทยเมนูยอดนิยมที่ทำได้ง่ายๆ เช่น ต้มยำกุ้ง แกงเขียวหวาน** เพื่อนำไป**สู่กิจกรรมการแข่งขันการทำอาหารไทย** ให้พ่อครัวชาวต่างชาติได้รู้จักอาหารไทยเท่านั้น ซึ่งเป็นบันไดขั้นแรกในการเผยแพร่ความนิยมอาหารไทย เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าที่ไปใช้บริการที่ร้านอาหารหรือโรงแรมที่อาจยังไม่มีบริการอาหารไทยมาก่อนซึ่งมีเพียงไม่กี่เมนูหรือปรุงโดยคนที่ยังไม่รู้จักรสแท้ดั้งเดิม ช่วยประชาสัมพันธ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จัก ซึ่งการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้หน่วยงานที่เข้ามาร่วมไม่ว่าโรงแรมสถาบันสอนอาหารช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในส่วนที่พัก ค่าวัตถุดิบ ก็เป็นช่องทางเผยแพร่อาหารไทยที่ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐบาลไทย

อาจารย์ยังเห็นว่า ผู้ประกอบการไทยต้องปรับตัว พัฒนาตนเองเพื่อพร้อมรับการแข่งขัน ควรส่งเสริมการรักษามาตรฐานอาหารไทยในเรื่องรสชาติ การปรุงโดยคนไทยที่มีฝีมือและใช้วัตถุดิบที่เหมาะสม และรีบใช้โอกาสเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชาวโลกโดยเร็ว

เขาสอนอะไรกัน

บรัสเซลส์ถือเป็นต้นแบบของโครงการฯ ปีแรก (2549) ที่ไปสอนอาจารย์จัดหลักสูตรพื้นฐานเรื่องความรู้เกี่ยวกับอาหารไทยให้คนไทยล้วนๆ เป็นเวลา 3 วัน คนไทยต้องทำอาหารยำ แกง และซอสแกะสลักผักและผลไม้ ส่วนปีที่ 2 (2550) เริ่มสอนอาหารชาววัง อาหารจานเดียว อาหารว่าง และอาหารที่เริ่มใช้ฝีมือเช่น ขนมทองเอก ช่อม่วง บั๊นลิบ ไล่ปลา แกะสลักผักและผลไม้ แต่ปีที่ 3 (2551) อาจารย์ต้องเปิดหลักสูตรเพิ่ม เพื่อพัฒนามาทำอาหารแปรรูป ทำลูกชิ้นหมู ไล่อั่ว ไล้กรอกเปรี้ยว แกะสลักผักและผลไม้ มีผู้มาสมัครเรียนกันมากเช่นกัน ส่วนหนึ่งเพราะชอบและเห็นว่าจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ ทุกคนร่วมกันออกค่าใช้จ่าย ซึ่งตกลงกันตั้งแต่ปีแรกที่อาจารย์เดินทางไปสอน คนไทยทุกคนยินดีออกค่าใช้จ่ายค่าวัสดุบางส่วนและอยากให้มีโครงการลักษณะนี้ทุกปี ซึ่งอาจารย์ทราบมาว่างบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศมีจำกัด อาจต้องจัดปีเว้นปี หากคนไทยมีส่วนร่วมเรื่องค่าใช้จ่ายบ้างก็ช่วยแบ่งเบางบประมาณของรัฐและสามารถจัดกิจกรรมเช่นนี้ได้ทุกปี

ส่วนในประเทศอื่น เมนูที่สอนจะแตกต่างกันตามความเหมาะสมของวัตถุดิบที่มีในประเทศนั้นและไม่ซ้ำกับปีที่ผ่านมา แต่ยังคงหลักการคือเน้นให้ได้รสชาติที่ใกล้เคียงที่สุด ในยุโรปเรื่องวัตถุดิบไม่ได้เป็นปัญหา หาซื้อได้หมด แม้แต่ประเทศที่ห่างไกลอย่างเช่นนอร์เวย์ เพราะสั่งซื้อจากประเทศที่เป็นเอเยนต์ใหญ่ได้ โดยเฉพาะเยอรมนี เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม มีเครื่องปรุงอาหารไทยหลากหลายมาก มีแม้กระทั่งปลาตุ๋นปลาช่อน การจัดหลักสูตรส่วนใหญ่เน้นสอนเมนูหลัก ผู้เข้าอบรมได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริง

ส่วนการสอนชาวต่างชาติ อาจารย์จะเลือกสอนเมนูยอดนิยมที่หน่วยงานไทยได้เคยประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก หาเครื่องปรุงได้ง่าย ส่วนที่สาธารณรัฐเช็ก มีโรงแรมแห่งหนึ่งมีบริการอาหารไทยอยู่ ได้เชิญอาจารย์

ปรับปรุงสูตรผัดไทยและแนะนำเมนูอื่นๆ ในโรงแรม กรุงปราก สาธารณรัฐเช็ก

ไปชิมเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม เชฟเขาตั้งใจทำผัดไทยให้อาจารย์ชิม อาจารย์ถึงกับสะดุ้ง บอกว่า **“ที่น่าตกใจคือก๋วยเตี๋ยวผัดไทยกลายเป็นผัดซีอิ้ว เชฟคนที่ทำบอกว่าเคยมาเห็นที่เมืองไทย ผัดอยู่ริมฟุตบาท เลยไปปรับใช้เครื่องปรุงที่มีอยู่ในครัว ไม่ได้ใส่น้ำมะขาม มีอะไรก็ใส่อย่างนั้น คิดเองเออเอง จึงไปแนะนำวิธีทำก๋วยเตี๋ยวผัดไทยแบบไทยที่อร่อยและร้านขายเครื่องปรุงให้”** เชฟและทุกคนก็บอกว่าสูตรที่อาจารย์สอนให้ทำใหม่ อร่อยมากจริงๆ

อาจารย์เล่าว่าที่ประเทศกรีซ อาจารย์สุดาพร ทิมฤกษ์ วิทยากรอีกท่านได้ไปเยี่ยมชมโรงแรมร้านอาหารไทย ของบริษัทการบินไทยที่ ทำอาหารป้อนให้กับผู้โดยสารบนเครื่องบิน และได้ให้คำแนะนำและเทคนิค การปรุงอาหารไทยไปบ้าง ส่วนที่โปรตุเกส ก็สอนผู้ประกอบการ ผู้ปรุงอาหารในร้านอาหารไทย และนักศึกษาปีสุดท้ายที่เรียนหลักสูตรเชฟ ของสถาบันสอนทำอาหาร Escola de Hotelaria e Turismo de Lisboa มีการรับประทานอาหารค่ำ ร่วมกับผู้เข้าอบรมและผู้บริหารของโรงเรียน นอกจากนี้ยังได้ไปชิมอาหารที่ร้านอาหารบ้านไทย เยี่ยมชมร้าน สวัสดิ์ ซึ่งการจัดกิจกรรมที่โปรตุเกสดีมาก

ผลตอบรับโดยรวมดีมาก ที่เรียนไม่พอ

อาจารย์เห็นว่าจากที่เดินทางไปสอนมาทั้ง 14 ประเทศ ผลการ

นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ลิสบอน โปรตุเกส

ตอบรับดีมาก มีผู้เข้าร่วมอบรมที่เป็นคนไทยประมาณ 600 คน และชาวต่างชาติกว่า 530 คน ที่ส่วนหนึ่งมีคู่สมรสเป็นคนไทย และบางส่วนเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในร้านอาหารไทยในประเทศที่ไม่มีคนไทยไปเปิดร้าน บางส่วนเข้าชมการสาธิตเท่านั้น บางแห่งหลังจบการสาธิต/สอน เราจะจัดเลี้ยงและเชิญคู่สมรสของเขามาร่วมด้วย

การที่มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมาก ไม่ได้เป็นเพราะผู้เข้าร่วมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย จากการสอบถามผู้เข้าอบรม ต่างมีความตั้งใจอยากได้ความรู้ เพราะเดินทางมาจากต่างเมือง ต้องมีค่าใช้จ่ายเรื่องที่พัก ค่าเดินทาง เช่น เปิดอบรมที่เบลเยียม ผู้เรียนที่อยู่เยอรมนี พอทราบข่าวก็มาสมัครเรียนด้วย และยินดีจะช่วยค่าใช้จ่ายบางส่วน ซึ่งที่เยอรมนีเคยไปจัดที่แฟรงก์เฟิร์ตและเบอร์ลิน ในปี 2548 และ 2549 ซึ่งคนไทยมีความ

สนใจมาก แต่ปี 2550 และ 2551 ก็ไม่ได้จัดกิจกรรมนี้อีก ผู้ที่เคยเรียนต่างสอบถามกันมาก

บางแห่งสถานทูตไทยจัดโปรแกรมสอนทำอาหารสอดแทรกในโอกาสหรือเทศกาลที่จัดขึ้นในประเทศนั้นๆ เช่น งานเทศกาลไทย เช่น ที่โปแลนด์ เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและได้รับการตอบรับสูง เนื่องจากมีผู้สนใจงานเทศกาลไทยและงานประจำปีซึ่งเป็นงานใหญ่มาก ทำให้เรามีโอกาสทำกิจกรรมที่เป็นการแนะนำประเทศไทยได้ทุกด้าน

โอกาสของคนไทย

อาจารย์เห็นว่า การขายอาหารไทยในต่างประเทศมีได้จำกัดอยู่เฉพาะให้บริการกับคนท้องถิ่นในประเทศนั้นๆ เท่านั้น ในบางประเทศเรามีโอกาสถึง 2 ต่อ **“สาธารณรัฐเช็กเป็นประเทศที่น่าจับตามองเพราะแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวกว่า 7 ล้านคนที่หลั่งไหลไปจากทุกมุมโลก หากเราประชาสัมพันธ์และขยายธุรกิจอาหารไทยในประเทศเช็กได้ดี จะเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางไปเที่ยวที่นั่นได้รู้จักอาหารไทยด้วย”** สาธารณรัฐเช็กมีคนไทยอาศัยอยู่กว่า 200 คน แต่ไม่มีร้านอาหารไทยที่เป็นของคนไทย การไปสาธิตและสอนการทำอาหารครั้งนี้ มีคนไทยเข้าร่วมเรียนประมาณ 40 คน เหตุที่ยังมีไม่มากก็เพราะประกอบอาชีพอื่นอยู่ก่อนและไม่ได้สนใจที่จะยึดธุรกิจอาหารไทยเป็นอาชีพ การที่สถานทูตฯ จัดให้คนไทยที่สนใจได้เรียน ส่วนหนึ่งก็เพื่อต้องการให้คนไทยที่พำนักในสาธารณรัฐเช็กเป็นตัวแทนช่วยเผยแพร่อาหารไทยด้วยรสชาติดั้งเดิมให้เป็นที่รู้จักเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของประเทศด้วย

อาจารย์ยังได้ไปสอนอาหารไทยให้แก่อาจารย์และนักศึกษาของสถาบันศึกษา Stredni Odborne Uciliste GASTRONOMIE ซึ่งเปิดสอนทำอาหารมากกว่า 120 ปี เป็นสถาบันสอนอาหารนานาชาติและผลิต

เชฟไปอยู่ตามโรงแรมต่างๆ แต่สถาบันนี้ยังไม่มีการสอนทำอาหารไทย การได้ไปพูดคุยกับผู้บริหารสถาบันศึกษาถือเป็นเรื่องดี เพราะจะช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่างๆ ต่อไประหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพกับสถาบัน เช่น ความร่วมมือด้านหลักสูตรอาหารไทย เพื่อให้อยู่ในวิชาอาหารนานาชาติ และการแลกเปลี่ยนวิทยากร/ครูผู้สอน ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปราก ได้จัดกิจกรรมสอนอาหารไทย ให้แก่ เชฟตามโรงแรมต่างๆ อาจารย์และนักศึกษามาเป็นปีที่สอง ทำให้คณะอาจารย์ได้มีความคุ้นเคยกับผู้บริหาร และได้หารือถึงความเป็นไปได้ ในการจัดทำโครงการความร่วมมือการแลกเปลี่ยนอาจารย์ (เป็นที่น่ายินดีว่า ขณะที่เขียนต้นฉบับนี้ ผู้เขียนได้ทราบว่าผู้บริหารและอาจารย์จาก Stredni Odborne Uciliste GASTRONOMIE ได้เดินทางไปพบกับอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยการประสานงานของสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปราก และมีการเซ็นสัญญาโครงการความร่วมมือดังกล่าวเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนการสอนทำอาหารของอีกฝ่ายโดยแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าตัวโดยสละเอง ส่วนค่าที่พัก อาหาร ฝ่ายเจ้าภาพจะเป็นผู้รับภาระ เพื่อเป็นโครงการต่อยอดที่ประหยัดงบประมาณ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และขยายตลาดอาหารไทยได้อีกช่องทางหนึ่ง

ความเห็นเกี่ยวกับโครงการนี้

อาจารย์บอกว่า “โครงการสอนทำอาหารไทยลักษณะนี้ เป็นโครงการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีการทุ่มเททั้งแรงกาย แรงใจ ซึ่งการประสานงานที่มีรายละเอียดของงานมากมายตั้งแต่การกำหนดวัน การติดต่อสถานที่ การทำหลักสูตรฝึกอบรม การสั่งซื้อวัตถุดิบ การบริหารงบประมาณให้คุ้มค่า การประชาสัมพันธ์ การทำเอกสารการเดินทางของ

วิทยากร การขอน้ำหนักจากสายการบิน การเตรียมแผนการฝึกอบรม
ของวิทยากรในแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกันทั้ง 14 ประเทศ แต่
สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ได้ถือเป็นอุปสรรคเพราะทีมงานจากสถานทูตไทยในแต่ละ
ประเทศและวิทยากรทั้ง 4 ได้ร่วมกันทำงานได้สำเร็จจุล่งด้วยดี การ
ให้ความรู้เช่นนี้ควรทำอย่างต่อเนื่อง เพราะอาหารไทยมีอะไรน่าค้นหา
อีกมากมายตามสภาพภูมิศาสตร์ของไทยเรา ซึ่งคณะเทคโนโลยีคหกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้ศึกษาวิจัยและมี
องค์ความรู้เรื่องเทคนิค สูตรอาหารพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารอย่างต่อเนื่อง
สามารถถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ได้ตลอดไปเพื่อการขยายตลาดอาหารไทย
ที่ยั่งยืนและและให้คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมในการผลักดันตลาดอาหาร
ไทย”

อาจารย์ยังเห็นว่าเราต้องประกาศให้ชาวโลกยอมรับว่าอาหารไทย
เป็นอาหารเพื่อสุขภาพอย่างแท้จริง โครงการนี้ถือว่าคุ้มค่าจริงๆ การให้
ความรู้ การสร้างความเข้าใจเรื่องอาหารไทยให้ทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ
ถือว่าทุกๆ คนได้ประโยชน์อย่างทั่วถึง โครงการนี้ใช้งบประมาณไม่มาก
วิทยากรสอนอาหารไทยมีอาชีพเพียง 4 ท่าน ให้ความรู้อย่างเข้มข้นทั่ว
ยุโรปโดยมีผู้เข้าอบรมและชมการสาธิตร่วมพันกว่าคน ก็ถือว่าเป็นงาน
ใหญ่แต่ไม่เหนื่อยเพราะผู้เข้าอบรมอยากได้ความรู้และตั้งใจอบรมจริงๆ
ผู้ประสานงานคือสถานเอกอัครราชทูตแต่ละประเทศมีการเตรียมงาน
เตรียมคน เตรียมสถานที่เป็นอย่างดีน่าชื่นชม และอาจารย์เชื่อว่าคนไทย
ที่ได้รับความรู้จากการอบรมครั้งนี้จะสามารถนำไปขยายตลาดอาหารไทย
ต่อไปได้ ส่วนชาวต่างชาติรู้จักเราผ่านอาหารไทยที่มีรสชาติดี จะทำให้
ภาพลักษณ์ของประเทศไทยดีขึ้นและช่วยส่งเสริมให้มีนักท่องเที่ยวมา
ประเทศไทยมากขึ้น เราต้องเน้นการเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคของ
ชาวโลกให้ได้ ให้เมนูอาหารไทยเป็นหนึ่งในเมนูยอดฮิตของโลก และเชื่อ

ว่า การจะได้เป็นอันดับ 1 มีความเป็นไปได้สูง” พร้อมทั้งได้ฝากบทกลอนสั้นๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการ อาหารไทยไปยุโรปแบบบูรณาการ ดังนี้

สร้างอาชีพให้คนไทย
เพิ่มผลผลิตการส่งออก
เชื่อมสายใยความสัมพันธ์
คนทั่วโลกนิยมนกิน

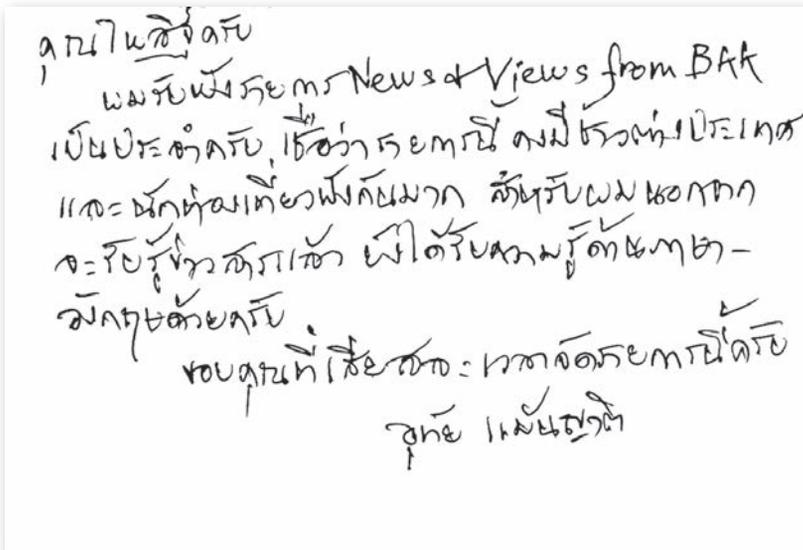
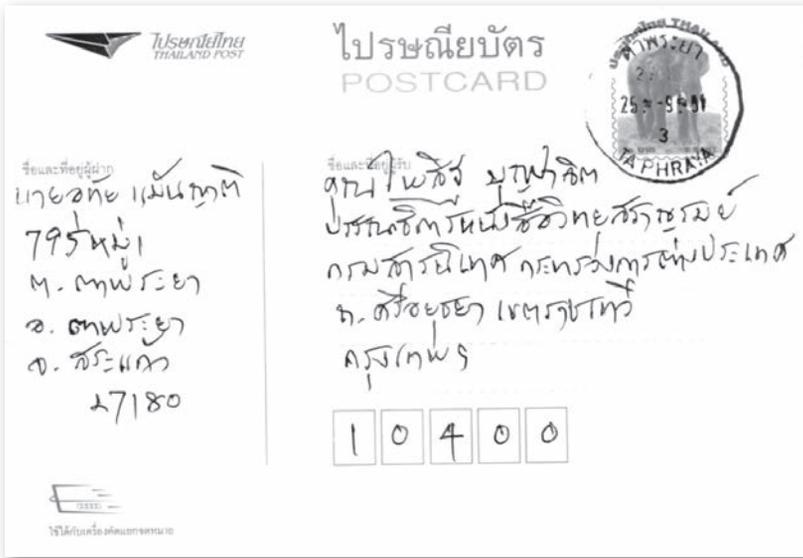
ใส่ใจรสชาติดั้งเดิม
บอกต่างชาติมาเที่ยวไทย
เปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค
ร้านทุกถิ่นขายดีเฮย”

คุณอุไรวรรณ คุณะเปรมะ
ปัจจุบันเป็นเจ้าหน้าที่การทูต 7
สังกัดกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

ตอบจดหมายผู้ฟัง

28 มกราคม 2552

เรียน คุณอุทัย แม้นญาติ ที่เคารพ

ผมต้องขอบคุณอย่างยิ่งที่ได้กรุณาส่งไปรษณียบัตรซึ่งถือว่าเป็นกำลังใจอย่างมากสำหรับผม รายการ News and Views from Bangkok ซึ่งผมจัดโดยตั้งใจให้ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองของไทยต่อประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะด้านการต่างประเทศ พร้อมทั้งชี้ถึงความเชื่อมโยงของประเด็นต่างประเทศที่มีต่อไทย ทางสถานวิทยุสารานุกรมย์ได้ปรับรายการเพื่อเน้นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศรอบๆ บ้านเราในรายการ "รอบบ้านเรา" และเน้นข้อมูลข่าวสารที่ห่างไกลเราไปบ้างในรายการ "หน้าต่างโลกกว้าง" ซึ่งในวันศุกร์ผมก็วิเคราะห์สถานการณ์โลกและความเชื่อมโยงกับประเทศไทยเป็นภาษาไทย ซึ่งหวังว่าจะได้รับความกรุณาจากคุณอุทัย ในการติดตามรับฟังอีกช่วงหนึ่งครับ ขอความกรุณาในการให้ความคิดเห็นในการสำรวจด้วยครับและหวังว่าจะได้รับทราบความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอครับ ต้องขออภัยด้วยที่หนังสือฉบับนี้และวิทยุสารานุกรมย์มีความล่าช้าในการจัดพิมพ์และจัดส่ง ทั้งนี้ผมยังได้แนบซีดีที่จัดทำขึ้นมา เพื่อคุณอุทัยใช้ประโยชน์ครับ

ขอแสดงความนับถือ

โพลิศู บุญपालิต

บ้านเลขที่ ๑๐/๑๕-๑๖ หมู่ ๘ อ.บางปะอิน จังหวัด อุทัย ๑๓๑๘๐

วันอังคารที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑

สวัสดิ์คะ คุณ กิตติศักดิ์ และ คุณวนิดา ที่รักยิ่ง

ก่อนหน้านั้นได้ส่งเมล ไปหาแล้วแต่ส่งไปไม่ถึงมาทราบอีกครั้งก็หลายวันแล้ว ตั้งใจว่าจะส่งอีก แต่หากว่าไม่ไปก็จะไปส่งจดหมายให้นะคะ ขอบคุณมากจนกระทั่งเปิดเพลง น้ำตา แสงไฟให้ฟัง ขึ้นคนตรี มากี่ ปลิ้มแล้ว ถึงจะเศร้าแต่ซึ้ง ฟังแล้วคิดถึงใครบางคน แต่ไม่ อายากบอก หรือว่าใคร อายากให้คิดเอาเอง

และที่สุด.. สุด ..สุดเลย ก็คือ เพราะกว่าเพลงที่ ขอมาก็ ต้องขอ ปรบมือให้ดังๆ นานๆหลายครั้ง กับความเป็นคน...ที่คิดเป็น.... เข้าใจคิด.... คิดได้ใจ และ ขอมรับเลขว่า เข้าใจ.... ความคิดสร้างสรรค์ดีมาก.... เยี่ยม.... ขกนี้หัวแม่โป้งให้เสีย ความจริงหาฟังยากนะคะ และรู้สึก ใจที่ได้ยินว่าคุณ วนิดา ร้องเพลง กลอดตามไปด้วย

นอกจาก เนื้อหา เรื่องประเทศลาวจะแน่นแล้ว ความรู้รอบตัวของผู้จัด ก็ดีมาก.... รู้รอบ.... รู้จริง... ทำให้มีภาพตามไปด้วยได้ เกือบถึงไปเพลง ของคุณชรินทร์ ช่วงกลางรายการก็ โอคะ และเพลง ช่วงท้ายรายการ ฟังได้หน่อยเดียว เพลงเศร้า แต่ว่าเพราะมากๆ และอยากทราบว่า สาวลาวกับสาวไทย ใครสวยกว่ากันคะ

ระยะหลังฟังรายการของกระทรวงการต่างประเทศบ่อยๆ ต่อจากรายการรอบบ้าน เรา จะเป็นรายการที่พูดภาษาอังกฤษก็ได้ความรู้ดี ความจริงฟังอยู่หลายรายการ ทำให้ค่อนข้างคุ้นชินกับกระทรวง และทราบ มาก่อนหน้านั้นแล้วว่าเป็นกระทรวงที่ทำงานหนัก ขอเป็นกำลังใจให้ นะคะ และยังคงเข้าไป ที่ห้องสมุดเลข มีหนังสือเกี่ยวกับประเทศต่างๆในโลกมากมาย ค่อนข้าง มีระเบียบเก๋ไก๋น่าดูคลาสิก เจ้าหน้าที่ มีการ รักษาความปลอดภัยสูงสุด

สุดท้ายนี้ขอให้ทุกคนมีความสุขมากๆ มีคนฟังรายการมากขึ้น และมีแฟนรายการ เขียนเข้ามาคุยจนอ่านกันไม่ไหว และชอบทานขนมอะไรละ ช่วงนี้มีข้าวเมลามินเยอะ ขอเวลา อีกนิดนะคะ แต่หากว่าได้ออกไปข้างนอกและเห็นมีอะไรน่าทาน จะจัดส่งมาให้ แล้วคุยกันอีกนะ คะ

จริงใจมาก

พิศมัย

เชื่อไหมว่า แค่ดูก็รู้แจ้งได้

ถ้ามีใครมาบอกว่า...ไม่ต้องทำอะไรให้ยุ่งยากหรอก แค่ดูก็รู้แจ้งได้
จะคิดกันยังไง? จะเชื่อไหม? ยากที่จะเชื่อซึนนะ ที่ยากจะเชื่อก็คงเพราะ
เราคุ่นเคยกันอยู่ว่า การจะรู้แจ้งได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่ายๆ
ต้องทุ่มเทพฏิบัติกันเอาเป็นเอาตายทีเดียว
ไหนจะต้องรักษาศีล ไหนจะต้องทำสมาธิ ไหนจะต้องทำวิปัสสนา
จู้ๆ ก็มีใครไม่รู้มาบอกว่า ไม่ต้องทำอะไรให้ยุ่งยากหรอก
แค่ดูก็รู้แจ้งได้ แล้วใครจะเชื่อล่ะ?

เอาละ ยังไม่เชื่อก็ก็นั่นแหละ แต่อย่าเพิ่งปิดแล้วก็วางลงซะก่อนก็แล้วกัน
ลองอ่านไปดูไปก่อนจนจบ ถ้าอ่านไปดูไปแล้วไม่เห็นทางที่จะรู้แจ้งได้จริง
ถึงตอนนั้นจะไม่เชื่อก็ก็นั่นแหละ
แต่ตอนนี้จะกระซิบบอกใกล้ๆ ก่อนว่า...
อ่านไปดูไปแล้วจะเข้าใจว่า แค่ดูก็รู้แจ้งได้จริง
และถ้าได้ดูกันอย่างถูกต้องและต่อเนื่องจริงๆ จังๆ ละก็
เป็นอันต้องรู้แจ้งแน่ๆ

ดูอะไร ดูอย่างไร

ตอบไม่ยาก...ก็ดูกาย ดูใจ หรือดูจิตของตัวเองนี่แหละ
ไม่ต้องไปดูของใครที่ไหนหรอก

เรื่องการดูกาย ดูใจ หรือดูจิตตัวเองนี้
นับได้ว่าเป็นหลักปฏิบัติที่สำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่ความรู้แจ้ง
และเป็นเรื่องที่ครูบาอาจารย์ที่ท่านรู้แจ้งไปก่อนแล้วได้สั่งสอนเอาไว้
อย่างเช่นที่หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ท่านได้สอนไว้ว่า
นักปฏิบัติไม่สนใจดูกายดูใจของตัวเอง
จะหาความฉลาดรอบรู้มาจากไหน...

หรือที่หลวงปู่ดุลย์ อตุโล ท่านได้สอนไว้ว่า
หลักธรรมที่แท้จริงนั่นคือ จิต ให้กำหนดดูจิต ให้เข้าใจจิตตัวเองให้ลึกซึ้ง
เมื่อเข้าใจจิตตัวเองลึกซึ้งแล้ว นั่นแหละได้แล้วซึ่งหลักธรรม...

จริงๆ แล้ว ดูกาย ดูใจ หรือดูจิต เป็นภาษาที่เรียบง่าย
ง่ายจนไม่ต้องแปล ไม่ต้องตีความ กันแต่อย่างใด
ดู ก็คือ ดู ... ดู ไม่ใช่ทำ
แต่ดูอย่างไรนี่สิที่ต้องทำความเข้าใจกันให้ดี เพราะดูตามภาษาธรรมนั้น
จะหมายถึงการรับรู้สิ่งต่างๆ ทั้งทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ
รับรู้ด้วยความรู้สึกตัว ไม่ใช่รับรู้แบบสัมผัสเนื้อสัมผัสตัวหรือสัมผัสกายสัมผัสใจตัวเอง

จากหนังสือแค่ดูก็รู้แจ้ง ของอาจารย์สุรวัฒน์ เสรีวิวัฒนา

พบความว่างในจิต

โดย ปาริชาติ รักตะบุตร สำนักงานศาลปกครอง

อานามานสติคือการฝึกความระลึกรู้เป็นหลัก
ยึดความสงบเป็นที่พึ่ง
เข้าถึงวิปัสสนา
ฝึกพิจารณาตามหายใจเข้าออก
มีสติระลึกรู้เท่าทันกิเลส
เมื่อมีสติโตมากกระทบ
ก็จะพบต้นเหตุแห่งทุกข์
แล้วค้นหาวิถีทางดับทุกข์
ในที่สุดเราจะพบความสว่างว่างในจิต
ไม่มีติดติดสิ่งลวงหลอกในโลกอีกต่อไป.

วิทยุสารวัฒนธรรม
AM 1575 KHZ
เพื่อไทย ก้าวไกล ทันโลก
www.mfa.go.th/multimedia